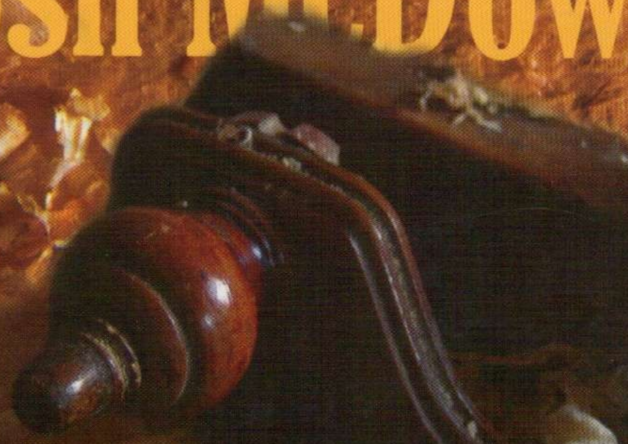
MAI MUL
DECÂT UN
SIMPLU
TÂMPLA

Josh McDow

EDITURA SCRIPTUM

Mai mult decât un simplu tâmplar

Cum se face că poţi vorbi despre Dumnezeu, şi nu se supără nimeni; însă imediat ce aduci vorba de Iisus, adesea oamenii vor să pună capăt conversaţiei? De ce de-a lungul veacurilor părerile au fost împărţite în privinţa răspunsului la întrebarea: Cine este Iisus?

De acelaşi au tor, la Editura Scriptum au mai apărut:

Sunt un tată bun? Generaţia înstrăinată Codul lui Davinci. În căutarea ademrului

În căutarea certitudinii Relaţie prin Cuvânt Dragostea are întotdeauna dreptate Martorul

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României MCDOWELL, JOSH

Mai mult decât un simplu tâmplar / Josh McDowell.

— Oradea: Scriptum, 2008

ISBN 978 – 973 – 1813 – 09 – 7

28

Mai mult decât un simplu tâmplar

Josh McDoweil

Editura Scriptum Oradea

Originally published in U.S.A. under (he title More than a Carpenter by Living Books Tyndale House Publishers, Inc. Wheaton, Illinois, USA

Translated in Romanian language with permission from Josh McDoweil Ministry EO. Box 131.000 Dallas, TX 75313 – 1.000 USA

Campus Crusade for Christ în România; Aleea Lacul Morii nr. 3 sector 6, Bucureşti Tel.: 031 – 405.76.04, 031 – 405.76.05; Fax: 031 – 405.76.06

Ediţia în limba română, publicată sub titlul Mai mult decât un simplu tâmplar de Josh McDoweil

2008 Editura Scriptume str. Lăpuşului nr. 28, 410264 Oradea – Bihor Teiy Fax/Robot: 0359 – 412.765; E-mail:

scriptumscriptum.ro. Pagina web: WW. SCRIPTLIMJSQ

Cu excepţia situaţiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt traducerea D. Cornilescu.

ISBN 978 – 973 – 1813 – 09 – 7
Tiparul executat în U.E.
Lui Dick şi Charlotte Day, a căror viaţă a reflectat întotdeauna faptul că Iisus este mai mult decât un simplu tâmplar

Capitolul 1
Povestea mea

Toma d'Aquino scria: „În fiecare suflet există o sete după fericire şi sens în viaţă”. Eu am simţit pentru prima dată această sete în adolescenţă. Îmi doream să fiu fericit. Îmi doream ca viaţa mea să aibă sens. Am început să fiu urmărit de cele trei întrebări fundamentale care bântuie orice existenţă umană: Cine sunt eu? De ce mă aflu aici? Unde mă duc? îmi doream răspunsuri. Prin urmare, în perioada adolescenţei am început să le caut.

În mediul în care am crescut eu, toată lumea părea să fie interesată de religie, aşa că mă gândeam că poate voi găsi răspunsurile la întrebările mele dacă sunt religios. M-am implicat în activităţile bisericii în proporţie de o sută cincizeci ia sută. Mergeam la biserică ori de câte ori erau deschise uşile – dimineaţa, după-amiaza sau seara. Însă probabil că am ales biserica greşită, pentru că în interior mă simţeam mai rău decât mă simţeam în exterior. Crescând la o fermă din Michigan, am moştenit un spirit practic rural care spune că atunci când un lucru nu merge, trebuie să scapi de el. Aşa că m-am debarasat de religie.

Apoi m-am gândit că educaţia ar putea deţine răspunsurile la căutarea mea după sensul vieţii, aşa că m-

am înscris la o universitate. În curând am devenit studentul cel mai antipatizat de profesori. Îi reţineam în birourile lor şi îi băteam la cap să îmi răspundă la întrebări. Când mă vedeau venind, stingeau lumina, coborau jaluzelele şi încuiau uşa. La universitate poţi învăţa multe lucruri, însă eu nu am găsit răspunsurile pe care le căutam. Profesorii şi colegii mei aveau la fel de multe probleme, frustrări şi întrebări fără răspuns ca şi mine.

Într-o zi, am văzut în campus un student care purta un tricou cu inscripţia: „Nu mă urmaţi pe mine; sunt rătăcit". Aşa mi se părea că este toată lumea de la universitate. Educaţia, am tras eu concluzia, nu constituie răspunsul

Am început să mă gândesc că poate aş putea găsi fericirea şi sensul vieţii în prestigiu. Îmi voi găsi o cauză nobilă, mă voi dedica ei şi, în acest timp, voi deveni celebru în campus. Oamenii cu cel mai mare prestigiu din universitate erau liderii studenţilor, care deţineau şi controlul asupra banilor. Aşa că am fost ales în diferite funcţii. Era o experienţă euforică să cunosc pe toată lumea din campus, să iau decizii importante, să cheltuiesc banii universităţii – aducând vorbitorii pe care îi doream eu – şi banii studenţilor – organizând petreceri.

Însă entuziasmul produs de dobândirea prestigiului a trecut, cum s-au destrămat şi toate celelalte lucruri pe care le încercasem. Mă trezeam luni dimineaţa, de obicei cu o durere de cap din cauza nopţii precedente, fiind îngrozit de ideea că îmi stau înainte încă cinci zile nefericite. Rezistam cu greu de luni până vineri, trăind numai pentru petrecerile din nopţile de vinerea, sâmbăta şi duminica. Apoi, în zilele de luni, acest ciclu lipsit de sens începea din nou.

Nu lăsam să se vadă că viaţa mea este lipsită de sens; eram prea mândru ca să arăt asta. Toţi credeau că sunt cea mai fericită persoană din campus. Nu bănuiau niciun moment că fericirea mea era o mascaradă. Ea depindea de împrejurările în care mă aflam. Dacă îmi mergea foarte

bine, mă simţeam foarte bine. Când îmi mergea rău, mă simţeam rău. Numai că nu lăsam să se vadă acest lucru.

Eram asemenea unei bărci pe ocean, împinsă de valuri încoace şi încolo. Nu aveam cârmă – nu aveam direcţie sau control. Însă nu puteam găsi pe nimeni care să trăiască altfel. Nu găseam pe nimeni care să îmi poată spune cum să trăiesc altfel. Eram frustrat. Nu, era mai rău decât atât. Există un termen puternic ce poate descrie viaţa pe care o trăiam: iad.

Cam în această perioadă am întâlnit un grup mic de oameni – opt studenţi şi două cadre didactice – care păreau diferiţi de ceilalţi. Păreau să ştie cine sunt şi unde merg. Şi aveau convingeri. Este înviorător să găseşti oameni cu convingeri, iar mie îmi plăcea să fiu în preajma lor. Admir oamenii care cred în ceva şi iau poziţie în favoarea crezului lor, chiar dacă eu personal nu sunt de acord cu convingerile pe care le au ei.

Îmi era limpede faptul că aceşti oameni aveau ceva ce eu nu aveam. Erau neîndurător de fericiţi. Şi fericirea lor nu fluctua în funcţie de împrejurările vieţii de la universitate, ci era constantă. Păreau să posede o sursă interioară de bucurie şi mă întrebam de unde vine ea.

Şi am observat încă ceva la ei – atitudinile şi comportamentul lor unii faţă de alţii. Iubeau cu adevărat – şi nu numai că se iubeau unii pe alţii, ci îi iubeau şi pe cei care nu făceau parte din grupul lor. Nu mă refer la faptul că ei vorbeau doar despre dragoste, ci se implicau în problemele altora, ajutându-i în nevoile şi problemele lor. Totul îmi era complet străin şi totuşi mă atrăgea nespus de mult.

La fel ca majoritatea oamenilor, când văd ceva ce nu am, dar îmi doresc, încep să caut un mod prin care aş putea obţine ceea ce-mi doresc. Aşa că m-am hotărât să mă împrietenesc cu aceşti oameni interesanţi.

După câteva săptămâni mă aflam la o masă de la sediul asociaţiei studenţeşti şi discutam cu o parte dintre membrii grupului. Conversaţia a atins şi subiectul „Dumnezeu”. Eram destul de sceptic şi nesigur cu privire

la acest subiect, aşa că am luat o înfăţişare foarte flegmatică. M-am lăsat pe spate în scaun, comportându-mă de parcă sub nicio formă nu aş fi putut fi mai indiferent de atât. „Ah, creştinismul!” am spus eu cu aroganţă. „Ăsta e pentru cei slabi de minte, nu pentru intelectuali”. Bineînţeles, dincolo de toată fanfaronada, îmi doream cu adevărat ceea ce aveau ei, însă orgoliul mă împiedica să-i las să vadă imperiozitatea dureroasă a nevoii mele. Subiectul mă deranja, însă nu puteam renunţa la el. Aşa că m-am întors spre unul din membrii grupului, o fată frumoasă (eu credeam că toţi creştinii sunt urâţi), şi i-am pus următoarea întrebare:

— Spune-mi, de ce eşti atât de diferită de toţi ceilalţi studenţi şi de tot personalul din acest campus? Ce ţi-a schimbat viaţa?

Fără ezitare sau jenă, ea s-a uitat ţintă în ochii mei, extrem de serioasă, şi a rostit două cuvinte pe care niciodată nu mă aşteptam să le aud într-o discuţie inteligentă dintr-un campus universitar:

— Iisus Cristos.

— Iisus Cristos? m-am repezit eu. O, pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi veni mie cu prostii din astea. Sunt sătul de religie. Sunt sătul de biserică. Sunt sătul de Biblie.

Imediat, ea îmi ripostă:

— Nu am spus religie, am spus Iisus Cristos!

Ea scotea în evidenţă ceva ce eu nu ştiusem până atunci: creştinismul nu este o religie. Religia are legătură cu faptul că oamenii încearcă să ajungă la Dumnezeu prin fapte bune. Creştinismul are legătură cu faptul că Dumnezeu vine la oameni prin Iisus Cristos.

Eu nu credeam asta. Nici măcar pentru o clipă. Şocat de curajul şi convingerea acestei tinere, mi-am cerut scuze pentru atitudinea mea.

— Dar sunt sătul până peste cap de religie şi de oamenii religioşi, i-am explicat eu. Nu vreau să am nimic de-a face cu ei.

Atunci noii mei prieteni mi-au lansat o provocare incredibilă. M-au somat să fac o analiză riguroasă şi

intelectuală a afirmaţiilor lui Iisus Cristos – că El este Fiul lui Dumnezeu; că a avut un trup uman şi a trăit printre oameni; că a murit pe cruce, a fost îngropat şi după trei zile a înviat; că este viu şi poate schimba viaţa unui om chiar şi astăzi.

Credeam că această provocare este o glumă. Orice om înzestrat cât de cât cu judecată ştia că creştinismul se întemeiază! pe un mit. Credeam că numai un idiot ambulant ar putea crede nitul că Cristos a înviat din morţi. Aşteptam cu nerăbdare ca creştinii să ia cuvântul la curs, ca să îi pot desfiinţa. Credeam că dacă un creştin ar avea chiar şi un neuron, şi acela ar muri de Singurătate.

Însă am acceptat provocarea prietenilor mei, mai mult din maliţiozitate, ca să dovedesc că nu au dreptate. Eram convins că mitul creştin nu va rezista în faţa dovezilor. Făceam studii pregătitoare pentru drept şi ştiam câte ceva despre dovezi. Voiam să investighez în detaliu învăţăturile creştinismului şi să desfiinţez apoi religia lor falsă.

Am decis să încep cu Biblia. Ştiam că dacă aş reuşi să strâng nişte dovezi incontestabile că Biblia nu este o sursă demnă de încredere, întregul creştinism s-ar prăbuşi. Desigur, creştinii îmi puteau arăta că Scriptura lor spune că Cristos S-a născut dintr-o fecioară, că a săvârşit minuni şi că a înviat din morţi. Dar la ce folosea asta? Dacă puteam demonstra că Scriptura nu este demnă de încredere din punct de vedere istoric, atunci puteam demonstra că creştinismul este o fantezie născocită de nişte visători religioşi.

Am luat în serios provocarea. Am făcut luni întregi de cercetări. Am întrerupt chiar şi şcoala pentru o perioadă ca să studiez în bibliotecile europene bogate în surse istorice. Şi am găsit dovezi. Dovezi din abundenţă. Dovezi pe care nu le-aş fi crezut dacă nu le-aş fi văzut cu ochii mei. În cele din urmă, am ajuns la o singură concluzie: pentru a rămâne onest din punct de vedere intelectual am fost nevoit să recunosc că documentele Vechiului şi Noului Testament sunt scrierile cele mai demne de încredere din

întreaga antichitate. Şi dacă ele sunt demne de încredere, atunci cum rămânea cu acest om pe nume Iisus, pe care eu îl clasasem drept un simplu tâmplar dintr-o localitate izolată, dintr-o ţară mică şi asuprită, un om care fusese prins în capcana propriilor Sale idei de grandoare?

Am fost nevoit să recunosc că Iisus Cristos a fost mai mult decât un simplu tâmplar. El a fost tot ceea ce a pretins că este.

Cercetările mele nu numai că mi-au schimbat total perspectiva intelectuală, ci m-au şi ajutat să găsesc răspuns la cele trei întrebări care m-au determinat să pornesc în căutarea fericirii şi a sensului vieţii. Însă, după cum spune Paul Harvey, acesta este „restul poveştii”. Îţi voi spune totul despre aceste lucruri la finalul acestei cărţi. Mai întâi, vreau să îţi împărtăşesc esenţa a ceea ce am aflat în lunile mele de cercetare, pentru ca şi tu să vezi că creştinismul nu este un mit, nu este fantezia unor visători sau o farsă pregătită unor oameni slabi de minte. Este un adevăr de neclintit. Şi îţi garantez că atunci când vei accepta acest adevăr, vei fi pe punctul de a găsi răspuns la următoarele trei întrebări: Cine sunt eu? Care îmi este scopul? Care îmi este destinul?

Capitolul 2

Ce îl face pe Iisus atât de diferit?

La scurt timp după descoperirile mele privitoare la Biblie şi creştinism, mă aflam într-un taxi în Londra şi s-a întâmplat să îi menţionez şoferului ceva despre Iisus. Acesta mi-a ripostat imediat:

— Nu-mi place să discut despre religie, mai ales despre Iisus. Nu am putut să nu observ asemănarea dintre răspunsul lui şi reacţia mea când acea tânără creştină mi-a spus că Iisus i-a schimbat viaţa. Numele Iisus în sine pare să-i deranjeze pe oameni. Îi stânjeneşte, îi enervează sau îi face să vrea să schimbe subiectul. Poţi vorbi despre Dumnezeu, şi oamenii nu se vor supăra neapărat, dar menţionează numele Iisus, şi ei vor dori să încheie conversaţia. De ce numele lui Buda, Mahomed sau

Confucius nu îi deranjează pe oameni aşa cum îi deranjează numele lui Iisus?

Cred că motivul care stă la baza acestui fapt este că toţi ceilalţi lideri religioşi nu au pretins că sunt Dumnezeu, Aceasta este marea diferenţă dintre Iisus şi ceilalţi. Nu a durat mult până când cei care II cunoşteau pe Iisus şi-au dat seama că acest tâmplar din Nazaret făcea nişte afirmaţii uluitoare despre Sine. Curând a devenit limpede faptul că acele afirmaţii îl prezentau ca fiind mai mult decât un simplu profet sau învăţător. El pretindea în mod evident că este Dumnezeu. Se prezenta ca fiind singura cale spre mântuire şi singura soluţie pentru iertarea păcatelor – lucruri pe care ei ştiau că numai Dumnezeu le-ar putea pretinde.

Pentru mulţi oameni de astăzi, afirmaţia lui Iisus că El este Fiul lui Dumnezeu e prea exclusivă. În cultura noastră pluralistă, această pretenţie e prea îngustă şi are un iz de bigotism religios. Nu vrem să o credem. Totuşi, problema este nu ce vrem noi să credem, ci mai degrabă ce a afirmat Iisus despre Sine şi dacă afirmaţia Sa este sau nu adevărată. În căutarea acestui răspuns am pornit eu când am acceptat provocarea din partea prietenilor mei de la universitate.

Am început prin a explora tot ce puteam în legătură cu documentele Noului Testament pentru a vedea ce informaţii pot obţine cu privire la această afirmaţie. Am început să analizez expresia „divinitatea lui Cristos” pentru a vedea exact ce înseamnă că Iisus Cristos este Dumnezeu, în cartea sa, intitulată Systernatic Theology, Augustus H. Strong, fost rector la Seminarul Teologic Rochester, îl defineşte pe Dumnezeu ca „Duhul infinit şi desăvârşit, în care toate lucrurile îşi au originea, suportul şi sfârşitul. „Această definiţie a lui Dumnezeu este adecvată nu numai pentru creştini, ci pentru toţi teiştii, inclusiv pentru musulmani şi evrei. Teismul afirmă că Dumnezeu este personal şi că universul a fost planificat şi creat de EL Dumnezeu este cel care îl susţine şi îl conduce. Însă teismul creştin îi adaugă definiţiei o notă în

plus: Dumnezeu este Cel care S-a întrupat ca Iisus din Nazaret.

Cuvintele Iisus Cristos nu reprezintă un nume şi un prenume; ele sunt de fapt un nume şi un titlu. Numele Iisus este derivat din forma grecească a numelui Ieşua sau Iosua, care înseamnă „Iehova-Mântuitor” sau „Domnul mântuieşte”. Titlul Cristos este derivat din varianta grecească a lui Mesia (sau cuvântul ebraic Maşiah, vezi Dan. 9: 26) şi înseamnă „cel „uns”. Prin folosirea titlului Cristos sunt indicate două funcţii, cea de împărat şi cea de preot. Titlul îl declară pe Iisus ca fiind preotul şi împăratul promis de profeţiile Vechiului Testament. Această daraţie este crucială pentru o înţelegere adecvată a lui Iisus şi creştinismului.

U Noul Testament îl prezintă în mod clar pe Cristos ca fiind Dumnezeu. Majoritatea numelor folosite pentru Cristos sunt de 0 asemenea natură încât puteau fi utilizate doar pentru cineva era Dumnezeu. De exemplu, Iisus este numit Dumnezeu în Afirmaţia „aşteptând fericita noastră nădejde şi arătarea slavei’s marelui nostru Dumnezeu şi Mântuitor Iisus Cristos” (Tit 2: 13; vezi şi Ioan 1: 1; Rom. 9: 5; Evr. 1: 8; 1 Ioan 5: 20 – 21). Scripturile II Mxibuie caracteristici care pot fi adevărate numai în cazul lui Dumnezeu. Ele îl prezintă pe Iisus ca fiind existent prin Sine (Vezi Ioan 1: 2; 8: 58; 17: 5; 17: 24); omniprezent (vezi Mt. 18: 20; 38: 20); omniscient (vezi Mt. 17: 22 – 27; Ioan 4: 16 – 18; 6: 64); omnipotent (vezi Mt. 8: 26 – 27; Lc. 4: 38 – 41; 7: 14 – 15; 8: 24 – 25; Apoc. 1: 8); şi veşnic (vezi 1 Ioan 5: 11 – 12, 20).

Iisus a primit cinstea şi închinarea pe care numai Dumnezeu este vrednic să le primească. Într-o confruntare cu Satana, Iisus a spus: „Căci este scris: «Domnului, Dumnezeului tău, să te închini şi numai Lui să-l slujeşti»” (Mt. 4: 10). Totuşi, Iisus a primit o închinare ca cea cuvenită lui Dumnezeu (vezi Mt. 14: 33; 28: 9) şi uneori chiar a pretins că este vrednic de o închinare identică eu cea oferită lui Dumnezeu (vezi Ioan 5: 23; Evr. 1: 6; Apoc. 5: 8 – 14). Primii urmaşi ai lui Iisus erau în marea lor

majoritate evrei pioşi care credeau într-un singur Dumnezeu adevărat. Erau monoteişti până în măduva oaselor şi totuşi, după cum arată exemplele de mai jos, ei II recunoşteau ca Dumnezeu întrupat.

Având în vedere temeinicia pregătirii rabinice a Apostolului Pavel, ar fi fost puţin probabil ca el să îi atribuie lui Iisus divinitatea, să i se închine unui om din Nazaret şi să-L numească Domn. Însă Pavel tocmai asta a făcut. EI L-a recunoscut pe Iisus ca Dumnezeu prin cuvintele pe care le-a rostit: „Luaţi seama dar la voi înşivă şi la toată turma peste care v-a pus Duhul Sfânt episcopi, ca să păstoriţi Biserica Domnului, pe care a câştigat-o cu însuşi sângele Său” (Fapte 20: 28).

După ce Iisus i-a întrebat pe ucenicii Săi cine cred ei că este El, Simon Petru a mărturisit: „Tu eşti Cristosul, Fiul Dumnezeului celui viu” (Mt. 16: 16). Iisus a răspuns la mărturisirea lui Petru nu prin a-i corecta concluzia, ci recunoscând validitatea şi sursa ei: „Ferice de tine, Simone, fiul lui Iona, fiindcă nu carnea şi sângele ţi-au descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu, care este în ceruri” (Mt. 16: 17).

Marta, o prietenă apropiată a lui Iisus, I-a spus: „Cred că Tu eşti Cristosul, Fiul lui Dumnezeu” (Ioan 11: 27). Apoi mai este Natanaelun personaj foarte direct, care nu credea că poate ieşi ceva bun din Nazaret. El a recunoscut în faţa lui Iisus: „Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti împăratul lui Israel” (Ioan 1: 49). În timp ce primul martir creştin, Ştefan, era omorât cu pietre, el a strigat: „Doamne Iisuse, primeşte duhul meu” (Fapte 7: 59). Autorul Epistolei către evrei II numeşte pe Cristos Dumnezeu când scrie: „Fiului I-a zis: «Scaunul Iau de domnie, Dumnezeule, este în veci de veci»” (Evr. 1: 8).

Apoi, bineînţeles, îl avem pe Toma, cunoscut ca „necredinciosul”. (Poate că era student la vreun curs postuniversitar.) El a spus: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede” (Ioan 20: 25). Eu mă identific cu Toma.

El spunea: „Uite ce e, nu în fiecare zi învie cineva din morţi sau pretinde că este Dumnezeu întrupat. Dacă te aştepţi să cred, atunci am nevoie de dovezi”. La opt zile după ce Toma şi-a exprimat îndoielile cu privire la Iisus în faţa celorlalţi ucenici, Iisus a apărut brusc printre ei. „[El] le-a zis: «Pace vouă!» Apoi a zis lui Toma: «Adu-ţi degetul încoace şi uită-te la mâinile Mele; şi nu fi necredincios, ci credincios!»” (Ioan 20: 26 – 27). Iisus a acceptat apoi faptul că Toma L-a recunoscut ca fiind Dumnezeu. EI I-a mustrat pe Toma pentru necredinţa lui, dar nu şi pentru faptul că I s-a închinat.

În acest punct, un critic ar putea obiecta că toate aceste afirmaţii sunt făcute de alţii despre Cristos, nu de Cristos despre Sine. Că oamenii din vremea lui Cristos L-au înţeles greşit, la fel cum şi noi îl înţelegem greşit astăzi. Ei îi atribuiau divinitatea, însă El nu a pretins de fapt că este Dumnezeu.

Ei bine, când studiem cu atenţie sporită paginile Noului Testament, descoperim de fapt că Cristos a făcut acest lucru. Referirile la dumnezeirea Lui sunt numeroase, iar semnificaţia este clară. Un om de afaceri care a cercetat Scripturile pentru Srifica dacă Cristos a pretins despre Sine că este Dumnezeu a’s: „Oricine citeşte Noul Testament şi nu ajunge la concluzia Iisus a pretins că este Dumnezeu este la fel de orb ca un om stă afară într-o zi senină şi spune că nu poate vedea de”.

În Evanghelia după Ioan se relatează o confruntare între Iisus un grup de evrei, declanşată de faptul că Iisus vindecase un fbănog în ziua de Sabat. (Evreilor le era interzis să facă orice fel muncă în această zi.) „Din pricina aceasta, iudeii au început – L urmărească pe Iisus şi căutau să-L omoare, fiindcă făceaiste lucruri în ziua Sabatului. Dar Iisus le-a răspuns: «Tatăl Meu crează până acum; şi Eu de asemenea lucrez.» Tocmai de aceea – fiutau şi mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega feiua Sabatului, dar şi pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său fi. Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu” (Ioan 5: 16 – 18).

Ai putea protesta: „Uite ce e, Josh, nu înţeleg cum ar putea dovedi acest lucru ceva. Iisus îl numea pe Dumnezeu Tatăl Său. 11 şi? Toţi creştinii îl numesc pe Dumnezeu Tatăl lor, dar aceasta Ciu înseamnă că ei se pretind a fi Dumnezeu”. Iudeii din vremea lui Iisus atribuiau cuvintelor lui Iisus o semnificaţie pe care noi o pierdem din vedere cu uşurinţă astăzi. Ori de câte ori studiem lin document, trebuie să luăm în considerare limba, cultura şi mai ales destinatarul sau destinatarii lui. În cazul acestei «firmaţii, cultura este cea iudaică, iar destinatarii sunt liderii religioşi evrei. Şi ceva din ceea ce a spus Iisus îi irita la culme. „Tocmai de aceea căutau şi mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar şi pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său şi. Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu” (Ioan 5: 18). Ce a putut El să spună încât să provoace o reacţie atât de violentă? Să privim la acest pasaj şi să vedem cum înţelegeau evreii remarcile lui Iisus cu peste două mii de ani în urmă în cultura lor.

Ceea ce îi deranja pe ei era faptul că Iisus spunea „Tatăl Meu”, nu „Tatăl nostru”. După regulile limbii lor, utilizarea de către Iisus a acestei expresii însemna că El pretindea că este egal cu Dumnezeu. Evreii nu Îi spuneau niciodată lui Dumnezeu „Tatăl meu”. Sau dacă o făceau, atenuau întotdeauna afirmaţia prin adăugarea cuvintelor „din ceruri”. Totuşi, Iisus nu a adăugat aceste cuvinte. Când îl numea pe Dumnezeu „Tatăl Meu”, El făcea o afirmaţie pe care evreii nu o puteau înţelege greşit.

Şi pentru a agrava situaţia şi mai mult, prin expresia: „Tatăl Meu lucrează acum, şi Eu de asemenea lucrez”, Iisus îşi punea propria activitate pe aceeaşi treaptă cu cea a lui Dumnezeu. Din nou, evreii înţelegeau că El Se pretindea a fi Fiul lui Dumnezeu, în consecinţă, ura lor faţă de Iisus a crescut. Până acum, ei căutau doar să îl persecute, însă în curând au început să plănuiască să îl ucidă.

Iisus nu numai că afirma egalitatea Sa cu Dumnezeu ca Tată al Său, ci de asemenea susţinea că este una cu

Tatăl. La Praznicul înnoirii la Ierusalim, unii dintre liderii religioşi evrei au venit la Iisus şi L-au întrebat dacă El este Cristosul. El a răspuns „Eu şi Tatăl una suntem” (Ioan 10: 30) „Atunci iudeii iarăşi au luat pietre ca să-L ucidă. Iisus le-a zis: «V-am arătat multe lucrări bune, care vin de la Tatăl Meu; pentru care din aceste lucrări aruncaţi cu pietre în Mine?»” (Ioan 10: 31 – 32).

Unii s-ar putea întreba de ce au reacţionat evreii cu atâta vehemenţă la afirmaţia lui Iisus că El este una cu Tatăl. Structura expresiei din greacă ne oferă răspunsul. A. T Robertson, cel mai de seamă specialist în limba greacă din vremea sa, scrie că în greacă cuvântul una din acest pasaj este neutru, nu masculin, şi nu indică una în persoană sau în scop, ci mai degrabă una în „esenţă sau natură”. Robertson adaugă apoi: „Această afirmaţie laconică reprezintă apogeul afirmaţiilor lui Cristos despre relaţia dintre Tatăl şi El [Fiul]. Ele le provoacă fariseilor o mânie nestăvilită”. 2

Este evident că prin această afirmaţie evreii îl auzeau clar pe Iisus pretinzând a fi Dumnezeu. Astfel, Leon Morris, fost rector al Colegiului Ridley din Melbourne, scrie că „evreii nu puteau considera afirmaţia lui Iisus altceva decât o blasfemie, şi au început să ia judecata în propriile mâini. Era prevăzut în Lege că blasfemia se pedepseşte prin uciderea cu pietre (vezi Lev. 24: 16). Însă aceşti oameni nu erau dispuşi să lase ca procedurile adecvate ale legii să îşi urmeze cursul. Ei nu făceau o reclamaţie

Iru ca autorităţile să poată lua măsurile necesare. În furia lor, pregăteau să fie în acelaşi timp judecători şi călăi. „3 Evreii L-au ameninţat pe Iisus cu lapidarea pentru ifemie”, lucru care ne arată fără îndoială că din afirmaţiile, ei înţelegeau că Iisus pretindea a fi Dumnezeu. Însă, ne-am tea întreba noi, au încetat ei oare să îşi pună problema dacă astă afirmaţie era adevărată sau nu?

Iisus vorbea tot timpul despre Sine ca fiind una cu Dumnezeu ceea ce priveşte esenţa şi natura. El afirma cu îndrăzneală: acă M-aţi cunoaşte pe Mine, aţi cunoaşte şi pe

Tatăl Meu” n 8: 19). „Şi cine Mă vede pe Mine, vede pe Cel ce M-a trimis

Mine” (Ioan 12: 45). „Cine Mă urăşte pe Mine, urăşte şi pe t & i Meu” (Ioan 15: 23). „... toţi să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinsteşte pe Fiul, nu cinsteşte pe Tatăl, care L-a trimis” (Ioan 5: 23). Aceste texte indică fără îndoială faptul că bus. Se vedea pe Sine ca fiind mai mult decât un simplu om; El pretindea că este egal cu Dumnezeu. Cei care spun că Iisus era doar mai apropiat de Dumnezeu sau mai intim cu El decât alţii trebuie să ia în considerare afirmaţia Sa: „Cine nu cinsteşte pe Hui, nu cinsteşte pe Tatăl, care L-a trimis”.

În timp ce ţineam o prelegere la un curs de literatură de la o Universitate din vestul statului Virginia, un profesor m-a întrerupt şi a spus că singura Evanghelie în care Iisus a pretins că este Dumnezeu este Evanghelia după Ioan, iar aceasta a fost iorisă ultima. Apoi a susţinut că Evanghelia după Marcu, cea care a fost scrisă prima, nu menţionează nici măcar o dată că Iisus a pretins că este Dumnezeu. Acest om pur şi simplu nu citise cu atenţie Evanghelia după Marcu.

Ca să-i răspund, am deschis Biblia la Evanghelia după Marcu, şi am citat un pasaj în care Iisus afirma că poate ierta păcatele. „Când le-a văzut Iisus credinţa, a zis slăbănogului: «Fiule, păcatele îţi sunt iertate»” (Mc. 2: 5; vezi şi Lc. 7: 48 – 50). Conform teologiei iudaice, numai Dumnezeu putea spune un asemenea lucru: Isaia 43: 25 face din iertarea păcatelor prerogativa exclusivă a lui Dumnezeu. Când L-au auzit cărturarii pe Iisus iertând păcatele acelui om, au întrebat: „Cum vorbeşte omul acesta astfel? Huleşte! Cine poate să ierte păcatele decât numai

Dumnezeu?” (Mc. 2: 7). Iisus a întrebat apoi ce ar fi mai uşor să-i spui unui slăbănog: „Păcatele îţi sunt iertate” sau „Scoală-te, ridică-ţi patul şi umblă”?

Conform lucrării The Wycliffe Bible Commentary, aceasta este „o întrebare fără răspuns, Cele două afirmaţii sunt deopotrivă uşor de rostit; însă pentru ca oricare

dintre ele să fie însoţită de acţiunea corespunzătoare, este necesară o putere divină. Fireşte că un impostor care ar căuta să nu fie demascat, ar găsi că este mai uşor să o rostească pe prima. Iisus a făcut pasul de a vindeca boala pentru ca oamenii să ştie că are autoritatea de a. Se ocupa şi de cauza ei". 4 Atunci liderii religioşi L-au acuzat de blasfemie. Lewis Sperry Chafer, fondatorul şi primul rector al Seminarului Teologic din Dallas, scrie că „nimeni de pe pământ nu are nici autoritatea, nici dreptul de a ierta păcatul. Nimeni nu ar putea ierta păcatul cu excepţia Celui împotriva căruia au păcătuit toţi. Când Cristos ierta păcatul, lucru de necontestat, El nu exercita o prerogativă umană. Din moment ce nimeni nu poate ierta păcatele decât Dumnezeu, şi pentru că Cristos făcea acest lucru, demonstrează în mod cert faptul că El este Dumnezeu". 5

Acest concept al iertării m-a tulburat destul de multă vreme, deoarece nu îl înţelegeam. Într-o zi, la un curs de filosofie, răspunzând la o întrebare despre divinitatea lui Cristos, am citat Marcu 2: 5. Un asistent universitar a contestat concluzia mea că iertarea păcatului de către Cristos demonstrează divinitatea Lui, spunând că Iisus poate ierta oamenii fără ca acest act să demonstreze că El ar pretinde că este Dumnezeu. Oamenii fac acest lucru tot timpul. În timp ce meditam la ceea ce spunea acest om, dintr-odată mi-a venit în minte răspunsul. Mi-am dat seama de ce liderii religioşi au reacţionat cu atâta vehemenţă împotriva lui Cristos. Da, un om poate să spună: „Te iert", dar numai dacă el este cel împotriva căruia a fost săvârşit păcatul. Dacă păcătuieşti împotriva mea, eu am dreptul să te iert. Însă dacă păcătuieşti împotriva altcuiva, eu nu am un astfel de drept. Slăbănogul nu păcătuise împotriva omului Iisus; cei doi nici măcar nu s-au văzut vreodată până atunci. Slăbănogul păcătuise împotriva lui Dumnezeu. Apoi a venit Iisus, care a spus cu de la Sine putere: „Păcatele îţi sunt iertate". Da, noi putem ierta păcatele comise împotriva noastră, dar în niciun caz nu poate cineva să ierte păcatele comise împotriva lui Dumnezeu, cu txcepţia lui Dumnezeu însuşi. Totuşi, Iisus

tocmai acest lucru pretindea că-l poate face.

Nu e de mirare că evreii au reacţionat atât de violent când un tâmplar din Nazaret a făcut o declaraţie atât de îndrăzneaţă. Această afirmaţie că El poate ierta păcatele era o exercitare uluitoare a unei prerogative care îi aparţine numai lui Dumnezeu.

O altă împrejurare în care Iisus a susţinut că este Fiul lui Dumnezeu a fost la judecarea Lui (vezi Mc. 14: 60 – 64). Procesul împotriva Lui conţine câteva dintre cele mai clare referiri la afirmaţiile lui Iisus cu privire la divinitatea Sa. „Atunci marele preot s-a sculat în picioare în mijlocul adunării, a întrebat pe Iisus şi I-a zis: «Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc oamenii aceştia împotriva Ta?» Iisus tăcea şi nu răspundea nimic. Marele preot L-a întrebat iarăşi şi I-a zis: «Eşti Tu Cristosul, Fiul Celui binecuvântat?» «Da, sunt, i-a răspuns Iisus. Şi veţi vedea pe Fiul omului şezând la dreapta puterii şi venind pe norii cerului»” (Mc. 14: 60 – 62).

La început, Iisus nu a vrut să răspundă, aşa că marele preot L-a pus sub jurământ. Pentru că Se afla sub jurământ, Iisus a fost nevoit să răspundă (şi mă bucur atât de mult că a făcut-o). La întrebarea: „Eşti Tu Cristosul, Fiul Celui binecuvântat?”, El a răspuns: „Da, sunt”.

O analizare a mărturiei lui Cristos arată că El pretindea că este (1) Fiul Celui binecuvântat; (2) Cel care va şedea la dreapta puterii şi (3) Fiul omului, care va veni pe norii cerului. Fiecare dintre aceste afirmaţii este vădit mesianică. Efectul cumulativ al celor trei afirmaţii este semnificativ. Sanhedrinul, tribunalul evreiesc, a înţeles toate cele trei puncte, iar marele preot a răspuns sfâşiindu-şi veşmintele şi spunând: „Ce nevoie mai avem de martori?” (Mc. 14: 63). În sfârşit îl auziseră ei cu urechile lor. A fost osândit pe baza propriilor Sale cuvinte.

Sir Robert Anderson, care a fost cândva directorul secţiei de investigaţii penale de la Scotland Yard, semnalează: „Nu există dovadă mai convingătoare decât cea adusă de nişte martori ostili, iar faptul că Domnul S-a pretins pe Sine Dumnezeu este stabilit în mod

incontestabil de acţiunea duşmanilor Săi. Trebuie să ţinem cont că evreii nu erau o seminţie de sălbatici ignoranţi, ci un popor extrem de cultivat şi extraordinar de religios; şi tocmai pe baza acestei acuzaţii emisă în unanimitate, moartea Sa a fost decretată de către Sanhedrin – marele lor Consiliu Naţional, alcătuit din cei mai eminenţi Meri religioşi ai lor, inclusiv bărbaţi ca Gămăliei, marele filosof evreu din primul secol, şi celebrul său elev, Saul din Tars”. 6

Aşadar, este limpede că mărturia pe care Iisus voia să o aducă despre Sine era tocmai aceasta. Observăm de asemenea că evreii au înţeles răspunsul Său ca pe o afirmaţie a lui Iisus despre Sine că este Dumnezeu. În acest moment, ei aveau de ales între două variante: să considere afirmaţiile Lui drept o blasfemie extraordinară sau să creadă că El era Dumnezeu. Judecătorii Lui vedeau clar problema – atât de clar, de fapt, încât L-au răstignit şi apoi L-au batjocorit pentru că „S-a încrezut în Dumnezeu... Căci a zis: «Eu sunt Fiul lui Dumnezeu»” (Mt. 27: 43).

H. B. Swete, fost profesor de teologie cu titlul Regius la Universitatea Cambridge, explică semnificaţia sfâşierii veşmântului marelui preot: „Legea îi interzicea marelui preot să îşi sfâşie veşmântul pe motiv că avea probleme personale (Lev, 10: 6; 21: 10), însă când îndeplinea slujba de judecător, obiceiul îi cerea să îşi exprime în felul acesta oroarea faţă de orice blasfemie rostită în prezenţa lui. Uşurarea judecătorului stânjenit este evidentă. Dacă nu existau dovezi demne de încredere, necesitatea lor a fost acum eliminată: Condamnatul S-a incriminat singur”. 7

Începem să observăm că acesta nu a fost un proces obişnuit. După cum semnalează avocatul Irwin Linton: „Unic în rândul proceselor penale este acesta în care problema nu o constituie faptele, ci identitatea acuzatului. Acuzaţia penală adusă împotriva lui Cristos, mărturisirea sau mărturia sau, mai exact, actul săvârşit în prezenţa curţii de justiţie pe baza căruia a fost condamnat, interogatoriul făcut de guvernatorul roman, inscripţia şi declaraţia de pe crucea Sa din momentul execuţiei, toate

aceste lucruri au de-a face cu întrebarea referitoare la idevărata identitate şi demnitate a lui Cristos: „Ce credeţi despre Cristos? Al cui fiu este El?” s

Judecătorul înaltei Curţi de Justiţie din New York, William Jay Gaynor, în discursul său despre judecarea lui Iisus, adoptă poziţia că blasfemia a fost singura acuzaţie care I-a fost adusă înaintea Sanhedrinului. Referindu-se la Ioan 10: 33, el spune: «Reiese clar din fiecare relatare a Evangheliilor că presupusa nelegiuire pentru care a fost judecat şi condamnat Iisus era blasfemia... Iisus pretindea că are o putere supranaturală, ceea ce în cazul unei fiinţe umane însemna blasfemie.”9

În majoritatea proceselor, acuzaţii sunt judecaţi pentru ceea ce se presupune că au făcut, însă nu la fel au stat lucrurile şi în cazul procesului lui Iisus. El a fost judecat pentru cine pretindea a fi.

Procesul lui Iisus ar trebui să fie suficient pentru a demonstra în mod convingător că El îşi mărturisea divinitatea. Judecătorii Lui îi confirmă această afirmaţie. Dar, de asemenea, în ziua răstignirii lui Cristos, duşmanii Săi au recunoscut că El pretindea că este Dumnezeu întrupat. „Preoţii cei mai de seamă, împreună cu cărturarii şi bătrânii, îşi băteau şi ei joc de El şi ziceau: «Pe alţii l-a mântuit, iar pe Sine nu. Se poate mântui! Dacă este El împăratul lui Israel, să se pogoare acum de pe cruce, şi vom crede în El! S-a încrezut în Dumnezeu: să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubeşte. Căci a zis: Eu sunt Fiul lui Dumnezeu’»” (Mt. 27: 41 – 43).

Capitolul 3

Domn, mincinos sau lunatic?

Mulţi oameni vor să îl privească pe Iisus nu ca pe Dumnezeu, ci ca pe un om bun şi moral sau ca pe un profet deosebit de înţelept, care a spus multe adevăruri profunde. Teologii prezintă deseori această concluzie ca fiind singura acceptabilă la care se poate ajunge printr-un proces intelectual. Mulţi oameni acceptă pur şi simplu această

concepţie şi nu se deranjează deloc să observe absurditatea unui astfel de raţionament.

Iisus a pretins că este Dumnezeu, iar pentru El era de o importanţă fundamentală ca oamenii să creadă că El este cine spune că este. Noi putem să iI credem sau să nu II credem. El nu a lăsat loc pentru o cale de mijloc sau pentru o variantă diluată. Cineva care pretindea ceea ce pretindea Iisus despre Sine nu putea să fie un om bun şi moral sau un profet. Nu avem această alternativă, iar Iisus nu a intenţionat niciodată să ne-o lase.

C. S. Lewis, fost profesor la Universitatea Cambridge şi cândva agnostic, înţelegea clar această problemă. El scrie: „Încerc aici să înlătur posibilitatea ca cineva să spună acea mare prostie care se spune adesea despre El: «Sunt gata să îl accept pe Iisus ca mare învăţător moral, însă nu accept afirmaţia Sa că El este Dumnezeu.» Acesta este lucrul pe care nu trebuie să îl spunem. Cineva care este doar un simplu om şi spune ceea ce a afirmat Iisus despre Sine nu ar putea fi. un mare învăţător moral. Ar fi ori un lunatic – de acelaşi tip cu cel care susţine că este un ou stricat – ori însuşi Diavolul din iad. Tu trebuie să faci alegerea. Acest om fie a fost, şi este, Fiul lui Dumnezeu, fie a fost un nebun sau chiar mai rău”.

Apoi Lewis adaugă: „Poţi să iI reduci la tăcere ca pe un nebun, poţi să iI scuipi şi să iI omori ca pe un demon sau poţi să cazi la picioarele Lui şi să îl numeşti Domn şi Dumnezeu. Dar să nu venim cu vreo prostie plină de aroganţă, spunând că El a fost un mare învăţător din rândul oamenilor. El nu ne-a lăsat această alternativă. Nu a intenţionat să ne-o lase”. 1

Profesorul F.J.A. Hort de la Universitatea Cambridge, care timp de 28 de ani s-a ocupat cu studiul critic al textului Noului Testament, scria: „Cuvintele lui [Cristos] erau atât de evident parte integrantă din El, încât dacă ar fi fost rostite frânturi abstracte de un oracol sau un profet divin, ele nu ar avea niciun sens. Dacă-L înlături pe Cristos ca subiect principal (deşi nu ultim) al oricăreia dintre aceste afirmaţii toate se vor nărui”. 2

Aşa cum a spus Kenneth Scott Latourette, profesor de istoria creştinismului la Universitatea Yale: „Nu învăţăturile Sale îl fac pe Iisus atât de remarcabil, cu toate că acestea ar fi suficiente ca să îl deosebească de oricine. Este vorba de o îmbinare a învăţăturilor cu omul însuşi. Cele două entităţi nu pot fi separate”. Latourette trage următoarea concluzie: „Trebuie să fie evident pentru orice cititor atent al relatărilor din Evanghelii că Iisus a considerat că persoana şi mesajul Său sunt două lucruri inseparabile. El a fost un mare învăţător, însă a fost mai mult decât atât. Învăţăturile Sale despre împărăţia lui Dumnezeu, despre comportamentul uman şi despre Dumnezeu erau importante, însă ele nu puteau fi despărţite de El fără a fi, din punctul Său de vedere, deteriorate”. 3

Iisus a afirmat că este Dumnezeu. Această afirmaţie a Sa trebuie să fie ori adevărată, ori falsă, şi toată lumea trebuie să îi acorde aceeaşi consideraţie pe care o aştepta El de la ucenicii Săi când le-a pus întrebarea: „Dar voi cine ziceţi că sunt?” (Mt. 16: 15). Există mai multe posibilităţi.

Mai întâi, să zicem să afirmaţia Lui că este Dumnezeu era falsă. Dacă era falsă, atunci avem doar două alternative. Fie Iisus ştia că afirmaţia este falsă, fie nu ştia. Vom lua cele două ¡posibilităţi şi vom analiza dovezile fiecăreia în parte.

A fost Iisus un mincinos?

Dacă atunci când susţinea că este Dumnezeu, Iisus ştia că nu este, atunci minţea şi îşi amăgea urmaşii în mod deliberat. Şi dacă a fost mincinos, atunci a fost şi ipocrit, deoarece îi învăţa pe alţii să fie sinceri cu orice preţ. Ba mai mult, dacă minţea, El era un demon, deoarece le spunea altora să îşi pună încrederea în El! n privinţa destinului lor veşnic. Dacă nu îşi putea susţine afirmaţiile, şi ştia acest lucru, atunci El era de o răutate de nedescris – pentru că şi-a amăgit urmaşii cu o astfel de speranţă falsă. În ultimul rând, El ar fi fost de asemenea nebun, deoarece pretenţiile Sale la divinitate au dus la răstignirea Sa – pretenţii pe care le-ar fi putut retrage pentru a-şi salva

viaţa chiar şi în Ultimul minut.

s 1 Sunt uimit să aud atâţia oameni spunând că Iisus nu a fost decât un mare învăţător moral. Hai să fim realişti. Cum putea El ti fie un mare învăţător moral şi să amăgească în mod conştient oamenii în cel mai important aspect al învăţăturii Sale – identitatea Sa?

Concluzia că Iisus a fost un mincinos nu se potriveşte deloc cu ceea ce ştim despre El sau despre rezultatele vieţii şi învăţăturilor Sale. Pretutindeni unde a fost proclamat Iisus, vedem vieţi gehimbându-se pentru totdeauna, naţiuni schimbându-se în mai bine, hoţi devenind cinstiţi, alcoolici renunţând la băutură, «oameni plini de ură devenind canale ale iubirii, oameni nedrepţi îmbrăţişând dreptatea.

William Lecky, unul dintre cei mai remarcabili istorici din Marea Britanie şi un mare opozant al creştinismului instituţionalizat, a observat efectul creştinismului adevărat în lume. «» Creştinismului i-a revenit sarcina de a prezenta lumii un ideal care – prin toate schimbările survenite în optsprezece secole de istorie – a umplut inimile oamenilor cu o dragoste înflăcărată; S-a dovedit capabil să influenţeze toate vremurile, naţiunile, temperamentele şi împrejurările; a fost nu numai cel mai înalt model de virtute, ci şi cel mai puternic stimulent pentru punerea lui în practică... Simpla relatare a acestei perioade scurte de trei ani de viaţă activă a contribuit mai mult la regenerarea şi sensibilizarea omenirii decât au făcut-o toate expunerile filosofilor şi toate discursurile moraliştilor.”4

Istoricul Philip Schaff spunea: „Dacă această mărturie [că Iisus era Dumnezeu], nu este adevărată, trebuie să fie o blasfemie sau nebunie absolută... Autoînşelarea într-o problemă atât de însemnată şi în cazul unui intelect atât de viguros şi de solid din toate punctele de vedere este în egală măsură în afara oricărei discuţii. Cum putea El să fie un entuziast sau un nebun când niciodată nu şi-a pierdut echilibrul, a navigat cu seninătate prin toate necazurile şi persecuţiile, la fel ca soarele

deasupra norilor, a dat întotdeauna răspunsul cel mai înţelept la întrebările cu care a fost ispitit, a prezis în mod calm şi deliberat moartea Sa pe cruce, învierea Sa în cea de-a treia zi, revărsarea Duhului Sfânt, întemeierea Bisericii Sale şi distrugerea Ierusalimului – profeţii care s-au împlinit ad litterarul Un personaj atât de original, atât de complet, atât de consecvent, atât de desăvârşit, atât de uman şi depăşind atât de mult orice măreţie omenească nu poate fi nici şarlatan, nici personaj fictiv. Aşa cum se spunea pe drept, creatorul lui ar trebui să fie în acest caz mai mare decât eroul său. Ar fi nevoie de un creator de mituri mai bun decât Iisus ca să-L poată inventa pe Iisus”. 5

În alt loc, Schaff aduce un argument convingător împotriva afirmaţiei că Iisus a fost un mincinos: „Cum ar fi fost posibil ca în numele logicii, al judecăţii sănătoase şi al experienţei, un impostor – adică un înşelător, un egoist şi un corupt – să inventeze şi să afişeze consecvent, de la început şi până la sfârşit, cel mai curat şi mai nobil caracter cunoscut în istorie, cu cel mai desăvârşit aer de corectitudine şi autenticitate? Cum ar fi putut El să conceapă şi să ducă la îndeplinire un plan de o bunătate, de o grandoare morală şi un sublim fără egal şi să îşi jertfească propria viaţă pentru acel plan, în ciuda celor mai puternice prejudecăţi ale poporului şi vremii Sale?” 6

Dacă Iisus a vrut să-i determine pe oameni să fi urmeze şi să creadă că El este Dumnezeu, de ce S-a dus El tocmai la poporul evreu? De ce S-ar fi dus în persoana unui tâmplar de rând într-un sat neînsemnat, într-o ţară aşa de mică atât ca dimensiune, cât şi ca populaţie? De ce S-ar fi dus într-o ţară care susţinea atât de puternic ideea unui singur Dumnezeu? De ce nu S-a dus El în Egipt sau chiar în Grecia, unde oamenii credeau deja în diverşi dumnezei şi în diverse manifestări ale acestora?

Cineva care a trăit cum a trăit Iisus, a dat învăţăturile pe care le-a dat Iisus şi a murit cum a murit Iisus nu putea să fie un mincinos.

Să privim acum la alte posibilităţi.

A fost Iisus un lunatic?

Dacă ni se pare de neconceput ca Iisus să fi fost un mincinos, atunci nu e posibil oare ca El chiar să fi crezut în mod eronat că este Dumnezeu? La urma urmei, este posibil să fii sincer şi în acelaşi timp să te înşeli. Însă nu trebuie să uităm că dacă cineva S-ar crede în mod eronat Dumnezeu, mai ales în contextul unei culturi radical monoteiste, după care le-ar spune altora că destinul lor veşnic atârnă de credinţa lor în El, nu este vorba doar de un mic avânt al imaginaţiei, ci de amăgirile şi aiurelile unui lunatic patentat. Este oare posibil ca Iisus să fi fost alienat mintal?

Astăzi am trata pe cineva care s-ar crede Dumnezeu la fel cum am trata pe cineva care s-ar crede Napoleon. Am crede că este deraiat şi că se amăgeşte singur. L-am închide undeva, ca să nu îşi facă vreun rău lui sau să pună în pericol pe altcineva. Totuşi, la Iisus nu observăm anomaliile şi dezechilibrul care însoţesc o astfel de dereglare mintală. Dacă a fost nebun, atunci echilibrul şi calmul Său au fost de-a dreptul uluitoare.

Eminenţii pionieri în psihiatrie, Arthur Noyes şi Lawrence Kolb, în manualul lor, Modern Clinical Psychiatry [Psihiatrie clinică modernă], descriu schizofrenicul ca pe o persoană mai mult autistă decât realistă. Schizofrenicul doreşte să evadeze din realitate. Hai s-o recunoaştem – ca un simplu om să pretindă că este Dumnezeu ar fi fără îndoială o evadare din lumea reală.

Având în vedere celelalte lucruri pe care le ştim despre Iisus, este greu să ne imaginăm că El a suferit de tulburări mintale. Iată un om care a spus unele dintre cele mai profunde cuvinte care au fost înregistrate vreodată. Învăţăturile Sale au eliberat mulţi oameni aflaţi într-o robie a minţii. Clark H. Pinnock, profesor de teologie sistematică la Facultatea de Teologie McMaster, pune întrebarea: „Se înşela El oare cu privire la măreţia Sa, era El oare un paranoic, un amăgitor involuntar, un schizofrenic? Din nou, măiestria şi profunzimea învăţăturii Sale argumentează doar în favoarea sănătăţii Sale mintale depline. Numai de-

am fi noi atât de sănătoşi la minte cum era El!” 7 Un student de la o universitate din California mi-a spus că profesorul lui de psihologie afirmase la curs că „nu trebuie decât să ia Biblia şi să le citească fragmente din învăţătura lui Cristos multora dintre pacienţii săi. Aceasta e toată consilierea de care au nevoie”.

Psihologul Gary R. Collins arată că Iisus „era plin de dragoste, însă nu permitea compasiunii Sale să îl copleşească; nu era plin de Sine, deşi deseori a fost înconjurat de mulţimi care îl venerau; Şi-a păstrat echilibrul în ciuda unui stil de viaţă adesea foarte solicitant; a ştiut întotdeauna ce face şi încotro. Se îndreaptă; iubea foarte mult oamenii, inclusiv femeile şi copiii, care nu erau consideraţi prea importanţi în vremea aceea; a ştiut să-i accepte pe oameni, dar în acelaşi timp să nu le tolereze păcatele; Se raporta la oameni în funcţie de starea şi nevoile lor specifice. În concluzie, eu pur şi simplu nu văd niciun indiciu că Iisus ar fi suferit de vreo boală mintală cunoscută… El a fost mult mai sănătos decât orice persoană pe care o cunosc – şi aici mă includ şi pe mine!” 8

Psihiatrul J.T. Fisher şi-a dat seama că învăţăturile lui Iisus sunt profunde. El afirmă: „Dacă ai lua articolele încărcate cu cea mai mare autoritate care au fost scrise vreodată de cei mai competenţi psihologi şi psihiatri pe tema igienei mintale, dacă le-ai compila, le-ai cizela înlăturând verbozitatea excesivă – dacă ai lua toată carnea şi nici nu te-ai atinge de pătrunjel – şi dacă i-ai lăsa pe cei mai competenţi poeţi din lume să exprime concistceste cunoştinţe ştiinţifice pure, nu ai obţine decât un rezumat Itângaci şi incomplet al Predicii de pe Munte. Şi rezumatul tău» r fi mult inferior Predicii. De aproape două mii de ani, lumea creştină deţine răspunsul complet la neliniştea şi dorinţele neîmplinite ale oamenilor. Aici… se află reţeta unei vieţi someneşti de succes, trăită cu optimism, sănătate mintală şi mulţumire sufletească”. 9

C. S. Lewis scrie: „Dificultatea istorică de a acorda vieţii; cuvintelor şi influenţei lui Iisus o explicaţie care să

fie mai puţin ăificilă decât explicaţia creştină este imensă. Discrepanţa dintre profunzimea şi echilibrul… învăţăturii Sale morale şi megalomania nestăvilită care ar trebui să stea în spatele învăţăturii Sale teologice, dacă El nu ar fi fost într-adevăr Dumnezeu nu a fost niciodată explicată în mod satisfăcător. Din acest motiv, ipotezele necreştine se succed cu frecvenţa, neobosită a nedumeririi”. 10

Philip Schaff susţine: „Este oare posibil ca un astfel de 1 intelectual – senin ca cerul, proaspăt ca aerul de munte, tăios şi ¡pătrunzător ca o sabie, pe deplin sănătos şi viguros, întotdeauna pregătit şi întotdeauna stăpân pe Sine – să fie susceptibil de o – itfel de autoînşelare radicală şi extrem de gravă cu privire la propriul caracter şi propria misiune? Ce presupunere absurdă!”

A fost Iisus Domn?

Eu personal nu pot trage concluzia că Iisus a fost un mincinos tău un lunatic. Singura posibilitate care mai rămâne este că El a fost – şi este – Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, după cum afirma EL Însuşi. Şi totuşi în ciuda raţionamentului şi a dovezilor, sunt atâţia oameni care nu reuşesc să ajungă la această concluzie.

Când discut cu evreii pe marginea subiectului din acest OBpitol, răspunsul celor mai mulţi dintre ei este destul de Interesant. După ce împărtăşesc afirmaţiile pe care le-a făcut Iisus despre Sine, le prezint apoi opţiunile: Iisus era fie mincinos, fie lunatic, fie Domn. Când îi întreb dacă ei că Iisus a fost un mincinos, răspunsul lor categoric este „Nu!”. Apoi îi întreb:» Credeţi că a fost un lunatic?”, răspunsul lor este: „Bineînţeles că nu”, „Credeţi că El este Dumnezeu?” înainte de a izbuti să mai spun vreun cuvânt, aud un răsunător „în niciun caz!” Şi totuşi, nu există alte opţiuni.

Problema care se pune în cazul acestor trei variante nu este care dintre ele este posibilă, pentru că în mod evident toate trei sunt posibile. Ci mai degrabă: „Care dintre ele este cea mai probabilă?” Nu poţi să iI consideri pur şi simplu un mare învăţător moral. Aceasta nu este o opţiune validă. El este fie un mincinos, fie un lunatic, fie

Domn şi Dumnezeu. Trebuie să faci o alegere. Decizia ta cu privire la Iisus trebuie să fie mai mult decât un exerciţiu intelectual lipsit de sens. După cum scria apostolul Ioan: „Lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeţi că Iisus este Cristosul, Fiul lui Dumnezeu; şi – mai important – crezând, să aveţi viaţa în Numele Lui” (Ioan 20: 31).

Dovezile sunt în mod vădit în favoarea Dumnezeirii lui Iisus.

Capitolul

Cum române cu ştiinţa?

fulţi oameni încearcă să evite un angajament personal faţă Ide Cristos, motivând că dacă nu poţi dovedi ceva din punct vedere ştiinţific, lucrul respectiv nu este adevărat. Din omenit ce divinitatea lui Iisus sau învierea Lui nu pot fi vedite ştiinţific, oamenii sofisticaţi ai secolului al XXI-lea nu ar bui să iI accepte ca Mântuitor.

De multe ori, la cursurile de filosofie sau istorie, mă confrunt următoarea provocare: „Vă puteţi dovedi afirmaţiile cu gumente ştiinţifice?” De obicei răspund: „Păi, nu, eu nu sunt om de ştiinţă”. Apoi aud sala chicotind şi mai multe voci unând lucruri precum: „Atunci nu-mi vorbiţi mie despre aşa va” sau „Vedeţi, atunci trebuie să acceptaţi totul prin credinţă” ferindu-se la o credinţă oarbă).

Zburând odată cu avionul spre Boston, discutam cu agerul de lângă mine despre raşiunile pentru care eu cred că „tos este cine a pretins El că este. Pilotul, făcându-şi turul între pasageri pentru a-i saluta, a surprins o parte a nversaţiei noastră.

— Există o problemă cu credinţa dumneavoastră, spuse el.

— Care anume? am întrebat eu.

— Nu o puteţi dovedi ştiinţific, răspunse ei.

Sunt uimit de inconsecvenţa care a ajuns să caracterizeze gândirea modernă. Acest pilot, la fel ca atâţia alţi oameni din acest secol susţin că dacă nu poţi dovedi ceva din punct de vedere ştiinţific, acel lucru nu

poate fi adevărat. Cu toţii acceptăm ca fiind adevărate multe fapte care nu pot fi verificate prin metode ştiinţifice. Nu putem dovedi ştiinţific ceva în legătură cu o persoană sau un eveniment din istorie, dar asta nu înseamnă că nu există altfel de dovezi concludente în favoarea acelui lucru. Trebuie să înţelegem diferenţa dintre dovezile ştiinţifice şi ceea ce eu numesc dovezi juridice şi istorice. Dă-mi voie să explic.

Dovezile ştiinţifice se bazează pe demonstrarea faptului că un lucru este real prin producerea lui în prezenţa persoanei care îl pune la îndoială. Acest experiment se face într-un mediu controlat, în care se pot face observaţii, se pot extrage date, iar ipotezele pot fi verificate din punct de vedere empiric.

„Metoda ştiinţifică, indiferent cum este ea definită, presupune măsurarea fenomenelor şi producerea sau observarea lor repetată". 1 Dr. James B. Conant, fost rector al Universităţii Harvard, scria: „Ştiinţa este constituită dintr-o serie de concepte şi scheme conceptuale interconectate, care s-au dezvoltat în urma experimentării şi a observării şi care duc la alte experimente şi observaţii". 2

Testarea adevărului unei ipoteze prin folosirea experimentelor controlate este una dintre principalele tehnici ale metodei ştiinţifice moderne. De exemplu, cineva susţine că săpunul Ivory* nu pluteşte. Eu susţin că pluteşte, aşa că pentru a dovedi că am dreptate, merg împreună cu persoana sceptică la bucătărie, dau drumul la apă călduţă în chiuvetă până la nivelul de două palme şi dau drumul săpunului. Pleosc! Facem observaţii, extragem date şi verificăm ipoteza mea din punct de vedere empiric: săpunul Ivory pluteşte.

Note:

— Săpun cunoscut pentru însuşirea sa unică de a pluti; aerul introdus în el în timpul fabricării face ca acest săpun să fie mai uşor decât apa-n.tr.

Dacă metoda ştiinţifică ar fi singura metodă disponibilă pentru dovedirea faptelor, atunci nu ai putea dovedi că te-ai uitat azi-noapte la televizor sau că ai servit prânzul astăzi. Nu este posibil să repeţi acele evenimente într-un mediu controlat.

Cealaltă metodă, cea a dovezilor juridice şi istorice, se bazează pe demonstrarea faptului că un lucru este o realitate aflată dincolo de orice îndoială rezonabilă. Cu alte cuvinte, ajungem la un verdict pe baza greutăţii dovezilor şi nu avem niciun temei raţional să ne îndoim de concluzia noastră. Dovezile juridice şi istorice depind de trei tipuri de mărturie: mărturia orală, mărturia scrisă şi probele (cum ar fi o armă, un glonţ, un carneţel). Folosind metoda juridico-istorică pentru stabilirea faptelor, ai putea dovedi dincolo de orice îndoială rezonabilă că ai luat astăzi masa la prânz. Prietenii tăi te-au văzut acolo, chelnerul îşi aminteşte că te-a văzut şi ai bonul de la restaurant.

Metoda ştiinţifică poate fi folosită pentru dovedirea unor lucruri repetabile. Ea nu este suficientă pentru confirmarea sau infirmarea unor întrebări care se ridică în legătură cu persoane iau evenimente din istorie. Metoda ştiinţifică nu este adecvată pentru a răspunde ia întrebări precum: A trăit George Washington? A fost Martin Luther King Jr. un deschizător de drumuri în domeniul drepturilor civile? Cine a fost Iisus din Nazaret? A obţinut oare Barry Bonds un punctaj record la baseball pe un singur sezon? A înviat Iisus Cristos din morţi? Aceste întrebări se află în afara sferei dovezilor ştiinţifice şi trebuie să le plasăm în sfera dovezilor juridico-istorice. Cu alte Cuvinte, metoda ştiinţifică – bazată pe observaţie, strângere de informaţii, emitere de ipoteze, deducţie şi verificare ixperimentală pentru a găsi şi a explica regularităţile empirice ¡ din natură – nu poate descoperi răspunsurile finale la întrebări precum: Poţi dovedi învierea? Poţi dovedi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu? Pentru astfel de întrebări, singura soluţie este; inetoda juridico-istorică. În acest caz, întrebarea principală va fi următoarea: Putem avea încredere în temeinicia mărturiilor şi a dovezilor?

Un lucru care m-a atras în mod deosebit la credinţa creştină este faptul că ea nu e o convingere oarbă şi caracterizată de ignoranţă, ci mai degrabă una bazată pe o inteligenţă solidă. De fiecare dată când citim că unui personaj biblic i s-a cerut să-şi pună credinţa în practică, vedem că este vorba despre o credinţă inteligentă. Iisus a spus „veţi cunoaşte adevărul”, nu că îl veţi ignora (Ioan 8: 32). Cristos a fost întrebat: „Care este cea mai mare poruncă din Lege?” El a răspuns: „Să iubeşti pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău” (Mt. 22: 36 – 37). Problema multor oameni este că ei par să îl iubească pe Dumnezeu numai cu inima. Faptele referitoare la Cristos nu ajung niciodată la mintea lor. Noi am primit atât o minte căreia Duhul Sfânt i-a dat capacitatea de a-L cunoaşte pe Dumnezeu, precum şi o inimă care să iI iubească şi o voinţă care să îl aleagă. Noi trebuie să funcţionăm în toate cele trei privinţe pentru a avea o relaţie deplină cu Dumnezeu şi a-L glorifica. Nu ştiu cum este în cazul tău, dar inima mea nu se poate bucura de ceea ce mintea mea a respins. Inima şi mintea mea au fost create pentru a lucra împreună în armonie. Nimeni nu a fost chemat vreodată să comită suicid intelectual punându-şi încrederea în Cristos ca Mântuitor şi Domn.

În următoarele patru capitole vom privi la dovezile aduse în sprijinul demonstrării acurateţei documentelor scrise, al credibilităţii mărturiei orale şi în favoarea declaraţiilor martorilor oculari despre Iisus.

Capitolul 5

Sunt informaţiile din Biblie demne de crezare?

Noul Testament constituie principala sursă istorică pentru informaţiile referitoare la Iisus. Datorită acestui fapt, în ultimele două secole, numeroşi critici au atacat acurateţea documentelor biblice. Se pare că există un torent constant de acuzaţii la adresa lor, care însă nu au niciun fundament istoric sau care au fost dovedite nefondate în urma descoperirilor arheologice şi a cercetărilor.

În timp ce ţineam o prelegere la Universitatea de Stat din Arizona, un profesor care îşi adusese studenţii de la cursul de literatură engleză m-a abordat după o prelegere liberă, ţinută la iarbă verde. El mi-a spus:

— Domnule McDowell, dumneavoastră vă bazaţi toate afirmaţiile cu privire la Cristos pe un document din secolul al II-lea care este depăşit. Eu am arătat astăzi la curs că Noul Testament a fost scris la atât de mult timp după perioada lui Cristos, încât informaţiile prezentate în el nu pot fi exacte”.

Eu am răspuns:

— Domnule, vă înţeleg poziţia şi cunosc scrierile pe care vă bazaţi. Cert este însă că aceste scrieri au fost invalidate de nişte documente descoperite mai recent, care arată clar că Noul Testament a fost scris în decursul unei generaţii de la perioada lui Cristos.

Sursa opiniilor profesorului respectiv în legătură cu datele despre Iisus erau scrierile criticului german Ferdinand Christian Baur. F.C. Baur a presupus că majoritatea cărţilor Noului Testament nu au fost scrise decât târziu, în secolul al II-lea d.Hr., pe baza unor mituri şi legende care s-au dezvoltat în intervalul îndelungat care a trecut între perioada lui Iisus şi momentul în care aceste date au fost înregistrate în scris.

Cu toate acestea, în secolul al XX-lea, descoperirile arheologice au confirmat acurateţea manuscriselor Noului Testament. Papirusurile timpurii (manuscrisul Josh Ryland, anul 130 d.Hr.; papirusurile Chester Beatty, anul 155 d.Hr. şi papirusurile Bodmer II, anul 200 d.Hr.) au umplut golul temporal dintre vremea lui Cristos şi manuscrisele existente din perioade ulterioare.

Miliar Burrows, care a fost timp de mulţi ani profesor de teologie biblică la Facultatea de Teologie din cadrul Universităţii Yale, spune: „Un alt rezultat pe care l-a avut compararea limbii greceşti folosite în Noul Testament cu limba papirusurilor [descoperite] a fost creşterea încrederii în transmiterea cu acurateţe a textului Noului Testament însuşi”. 1 Asemenea descoperiri au sporit

încrederea savanţilor în Biblie.

William F. Albright, care a fost cei mai de seamă arheolog biblic din lume, scrie: „Putem să spunem deja cu certitudine că nu mai există niciun temei solid pentru datarea vreunei cărţi a Noului Testament mai târziu de anul 80 d.Hr. – cu două generaţii înainte de datarea între anii 130 şi 150, sugerată de criticii mai radicali de astăzi ai Noul Testament”. 2 El repetă această afirmaţie într-un interviu pentru revista Christianity Today. „După părerea mea, fiecare dintre cărţile Noului Testament a fost scrisă de câte un evreu botezat, în perioada cuprinsă între anii ’40 şi 80 ai primului secol d.Hr. (foarte probabil cândva aproximativ între anii ’50 şi 75 d.Hr.)”. 3

Sir William Ramsay, unul dintre cei mai mari arheologi ai tuturor timpurilor, a studiat la şcoala istorică germană, unde se învăţa că Faptele Apostolilor a fost o lucrare apărută pe la imătatea secolului al II-lea d.Hr., şi nu din primul secol – după ¡cam dă impresia că ar fi. După ce a citit un studiu critic despre jartea Faptele Apostolilor, Ramsay a ajuns să creadă că aceasta nu este o înregistrare demnă de încredere a evenimentelor din vremea ei (anul 50 d.Hr.) şi, prin urmare, nu este vrednică de a fi t luată în considerare de către un istoric. Astfel că, în cercetările laie istorice făcute în Asia Mică, Ramsay nu a acordat prea multă atenţie Noului Testament. Cu toate acestea, investigaţiile sale l-au determinat în cele din urmă să studieze scrierile lui Luca, ¡ autorul cărţii Faptele Apostolilor. Arheologul a observat acurateţea meticuloasă a detaliilor istorice şi treptat atitudinea sa faţă de cartea Faptele Apostolilor a început să se schimbe. El a fost silit să tragă concluzia că „Luca este un istoric de primă mâna… Acest autor ar trebui pus alături de istoricii cei mai de ieamă”. 4 Datorită acurateţei cărţii chiar şi în cele mai mici detalii, Ramsay a recunoscut în final că Faptele Apostolilor nu are cum şi un document din secolul al II-lea, ci aparţine mai degrabă Jumătăţii primului secol.

Mulţi teologi liberali sunt siliţi să admită posibilitatea unei datări mai timpurii a cărţilor Noului Testament.

Concluziile răposatului episcop anglican, John A.T. Robinson, prezentate în cartea sa, Redating the New Testament, sunt uluitor de radicale. În urma cercetărilor sale, el a ajuns la concluzia că întregul Nou Testament a fost scris înainte de căderea Ierusalimului din anul 70 d. Cr.5

Astăzi, criticii formei, savanţi care analizează formele literare antice şi tradiţiile orale aflate la baza scrierilor biblice, spun că materialul a fost transmis prin viu grai până când a fost înregistrat în scris sub forma Evangheliilor. Cu toate că ei recunosc acum că perioada transmiterii a fost mult mai scurtă decât se crezuse, concluzia lor este încă aceea că relatările din Evanghelii au adoptat formele literaturii populare (legende, poveşti, mituri şi pilde).

Una din acuzaţiile majore aduse ideii de dezvoltare a tradiţiei orale promovate de criticii formei, este că perioada cuprinsă între evenimentele Noului Testament şi consemnarea lor nu este suficient de lungă pentru ca faptele respective să devină legende, aşa cum susţin criticii formei. Vorbind despre scurta durată a acestui interval, Simon Kistemaker, profesor emerit de Noul Testament la Seminarul Teologic Reformat, scrie: „În mod normal, formarea folclorului în cadrul culturii primitive are loc pe parcursul multor generaţii; este un proces gradual, întins pe o perioadă de mai multe secole. Însă dacă e să ne luăm după părerea criticilor formei, trebuie să tragem concluzia că istorisirile biblice au fost scrise şi culese în cursul unei perioade puţin mai extinse decât o generaţie. În termenii abordării criticii formei, constituirea Evangheliilor ca unităţi separate trebuie înţeleasă ca un proiect pe termen lung care a fost condensat”. 5

A. H. McNeile, fost profesor de teologie cu titlul Regius de la Universitatea din Dublin, combate conceptul de tradiţie orală formulat de criticii formei. El semnalează că aceşti critici ai formei nu studiază tradiţia cuvintelor lui Iisus atât de atent cum ar trebui. În cultura iudaică era important să se păstreze şi să se transmită cu grijă

cuvintele exacte ale unui învăţător. De exemplu, 1 Corinteni 7: 10, 12 şi 25 indică existenţa unei tradiţii autentice şi păstrarea ei cu mare grijă. La evrei exista obiceiul ca un elev să memoreze învăţătura unui rabin. Un elev bun era precum „un rezervor sigilat, care nu pierde nici măcar o picătură” (Mişna, Aboth, îi 8). Dacă ne bazăm pe teoria teologului anglican C. E Burney, prezentată în lucrarea The Poetry of Our Lord, putem presupune că o mare parte din învăţătura Domnului este în formă poetică aramaică, fiind astfel uşor de memorat, 7 Este imposibil ca într-o astfel de cultură, o tradiţie a unor legende care nu corespundeau faptelor reale, să se fi dezvoltat într-un timp atât de scurt.

Şi alţi teologi sunt de aceeaşi părere. Paul L. Maier, profesor de istorie antică la Universitatea de Vest din Michigan, scrie: „Argumentele în favoarea ideii că creştinismul şi-a plăsmuit mitul Paştelui într-un timp îndelungat sau că scrierile au fost consemnate la mulţi ani după ce a avut loc evenimentul, pur şi simplu nu sunt reale”. 6 Analizând critica formei, Albright scrie: „Numai teologii moderni care nu au nici metodă istorică, nici perspectivă, pot ţese o asemenea pânză a speculaţiei cum este în care criticii formei au învăluit tradiţia Evangheliei”. incluzia personală a lui Albright a fost că „o perioadă de 20 „nă la 50 de ani este mult prea scurtă pentru a permite vreo Tiaturare considerabilă a conţinutului de bază şi chiar a rmulării exacte a spuselor lui Iisus.”3 Jeffery L. Sheler, autor al lor articole pe teme religioase la revistalia News & World (Uport, scrie: „Biblia şi sursele ei rămân ferm înrădăcinate în Mie.”10

Deseori persoane necredincioase îmi spun că nu putem avea edere în ceea ce spune Biblia. „Păi, a fost scrisă cu peste două de ani în urmă. Este plină de greşeli şi de discrepanţe”, spun ¡îi. Le răspund că eu cred că pot avea încredere în Scripturi. Apoi. povestesc un incident care a avut loc în timpul unei prelegeri un curs de istorie. „După părerea mea, spuneam eu, cred că fjdstă mai multe dovezi pentru temeinicia Noului Testament decât pentru

aproape orice alte zece lucrări din literatura clasică puse la un loc”.

Profesorul stătea într-un colţ şi chicotea, spunând parcă: „Ei „M fim serioşi, doar nu credeţi aşa ceva”. L-am întrebat de ce Chicoteşte şi el mi-a răspuns:

— Nu pot să cred că aveţi îndrăzneala să afirmaţi la un curs detone că Noul Testament este vrednic de crezare. Este ridicol! Vrând să găsesc un punct comun pentru o discuţie Jxâlitieoasă, i-am pus următoarea întrebare:

— Spuneţi-mi, domnule, în calitate de istoric, care sunt testele pe care le folosiţi în cazul oricărei scrieri istorice pentru a-i ¡determina acurateţea şi temeinicia?

Am fost uimit să descopăr că nu avea astfel de teste. De fapt, nici acum nu am primit un răspuns pozitiv la această întrebare.

— Eu am nişte teste, am răspuns eu.

I-am spus că eu cred cu tărie că ar trebui să testăm temeinicia Istorică a Scripturii după aceleaşi criterii riguroase pe care le folosim în cazul tuturor documentelor istorice. Istoricul militar Chauncey Sanders enumeră şi explică trei principii fundamentale ale istoriografiei: testul bibliografic, testul dovezilor interne şi testul dovezilor externe”. Să le examinăm pe fiecare în parte.

Testul bibliografic

Testul bibliografic este o analiză a procesului transmiterii textuale, prin care documentele antice ajung din trecut la noi. Cu alte cuvinte, din moment ce nu avem manuscrisele originale, trebuie să punem următoarele întrebări: Cât de demne de crezare sunt copiile pe care le avem? Câte manuscrise au supravieţuit? Cât de credibile sunt ele? Care este intervalul dintre original şi copiile existente?

Putem aprecia bogăţia extraordinară în materie de autoritate a manuscriselor Noului Testament, comparându-le cu materialul textual disponibil ca suport pentru alte scrieri notabile din antichitate.

Istoria lui Tucidide (460 – 400 î.Hr.) ne este disponibilă din numai opt manuscrise, care datează

aproximativ din anul 900 î.Hr., cu aproape 1300 de ani după ce a scris el. Manuscrisele tratatului de istorie al lui Herodot sunt de asemenea târzii şi puţine. Şi totuşi, după cum conchide F.F. Bruce, profesor de critică şi exegeză biblică cu titlul Rylands la Universitatea din Manchester: „Niciun învăţat clasic nu ar lua în seamă argumentul că autenticitatea lucrării lui Herodot sau a lui Tucidide este îndoielnică pentru că cele mai vechi manuscrise ale lucrărilor lor de care ne folosim au fost scrise cu peste 1300 de ani mai târziu decât originalele”. 12

Aristotel şi-a scris poetica în jurul anului 343 î.Hr., şi totuşi, cea mai veche copie pe care o avem datează din 1100 d.Hr. (o lacună de aproape 1400 de ani) şi există doar cinci manuscrise ale ei.

Cezar şi-a alcătuit istoria Războaielor Galice între anii 58 şi 50 î.Hr., iar autoritatea manuscrisului ei se bazează pe nouă sau zece copii datate cu o mie de ani după moartea sa.

Bruce Metzger, autor sau editor a peste 50 de cărţi pe tema autorităţii manuscriselor Noului Testament, spune: „Să-l luăm pe Tacit, istoricul roman care a scris Analele Imperiului Roman în jurul anului 116. Primele şase cărţi ale sale există astăzi într-un singur manuscris, şi acesta a fost copiat în jurul anului 850 d.Hr. Cărţile de la unsprezece până la şaisprezece se află într-un alt manuscris, care datează din secolul al XI-lea. Cărţile de la şapte à la zece s-au pierdut. Aşadar, există o perioadă destul de gă de timp între vremea în care Tacit şi-a căutat informaţiile le-a scris şi descoperirea singurelor copii existente, în ceea ce-l priveşte pe istoricul din secolul I, Josif Flaviu? em nouă manuscrise greceşti ale operei sale, Războiul iudeilor, aceste copii au fost scrise în secolele al X-lea, al XI-lea şi al XII-lea. stă o traducere latină din secolul al IV-lea şi materiale edievale ruseşti din secolul al XI-lea sau al XII-lea. Cantitatea materialelor Noului Testament, mărturiseşte. etzger, este stânjenitor de multă în comparaţie cu alte opere i antichitate”. ’3

Când am scris pentru prima dată această carte în

1981, am îşi ţ să documentez 4.600 de manuscrise greceşti ale Bibliei, să te înseamnă cu mult mai multe surse decât există pentru ice altă carte scrisă în antichitate. Însă, în ceea ce priveşte aastă scriere, au fost descoperite şi mai multe manuscrise în sacă, şi pot acum să documentez peste 5.600. Daniel Wallace, profesor de studiul Noului Testament la minarul Teologic din Dallas şi una din autorităţile cele mai de lamă în domeniul textului grecesc şi al manuscriselor Noului stament, afirmă: „Peste 200 de manuscrise biblice (dintre care sunt ale Noului Testament) au fost găsite la Sinai în 1975, când % fost descoperit un compartiment ascuns din Turnul St. George. linele dintre aceste manuscrise sunt foarte vechi. Toate ¡franuscrisele descoperite recent] confirmă faptul că transmiterea Noului Testament s-a realizat într-o relativă guritate şi că Dumnezeu a ştiut să păzească textul de distrugere. Bî lângă manuscrise, există 50.000 de fragmente sigilate în cutii, în fragmente au fost identificate aproximativ 30 de manuscrise distincte ale Noului Testament iar savanţii cred că e posibil să existe mult mai multe”. ’4

Când e vorba de autoritatea manuscriselor Noului Testament, thundenţa materialelor este într-adevăr remarcabilă în contrast cu manuscrisele disponibile ale altor texte clasice. După descoperirea vechilor papirusuri care au umplut golul dintre vremea lui Cristos şi secolul al II-lea, a ieşit la lumină şi bogăţia altor manuscrise. Din 2004 există peste 20.000 de copii alemanuscriselor Noului Testament, Iliada, care este a doua după Noul Testament în materie de autoritate a manuscriselor, are doar 643 de manuscrise existente.

Teologul evreu Jacob Klausner spune: „Dacă istoria lui Alexandru sau cea a lui Cezar ar fi sprijinită de asemenea surse antice cum sunt cele care sprijină istoria Evangheliilor, nu am avea niciun fel de îndoială cu privire la ele”. 15

Sir Frederic Kenyon, care a fost directorul şi bibliotecarul principal al Muzeului Britanic şi a cărui autoritate în materie de manuscrise antice este greu de

egalat, trage următoarea concluzie: „Prin urmare, intervalul cuprins între data compoziţiei originale şi cele mai vechi dovezi existente devine atât de mic încât este de fapt nesemnificativ, şi astfel este complet înlăturată sursa oricărei îndoieli cu privire la faptul că Scripturile au ajuns la noi în general aşa cum au fost scrise. Atât autenticitatea, cât şi integritatea generală a cărţilor Noului Testament pot fi privite ca fiind în cele din urmă stabilite”. 16

Şi alţii sunt de aceeaşi părere. Episcopul anglican şi istoricul Noului Testament, Stephen Neill, susţine că „avem un text al Noului Testament mult mai buh şi mai demn de crezare decât orice altă operă din antichitate”. 17

Craig Blomberg, fost profesor cercetător la Universitatea Cambridge din Anglia, iar acum profesor de Noul Testament la Seminarul din Denver, explică faptul că textele Noului Testament „au fost păstrate într-un număr mult mai mare şi cu mult mai multă grijă decât orice alte documente din antichitate”. Blomberg a ajuns la concluzia că „97 – 99% din Noul Testament poate fi reconstruit dincolo de orice îndoială rezonabilă”. 18

Specialistul în greaca Noului Testament, j. Harold Greenlee, adaugă: „Câtă vreme cercetătorii acceptă scrierile vechilor clasici ca fiind în general demne de încredere, cu toate că primele manuscrise au fost scrise la atât de mult timp după scrierile originale, iar numărul manuscriselor existente este în multe dintre cazuri atât de mic, este clar că şi autenticitatea textului Noului Testament este asigurată în aceeaşi măsură”. 19

Aplicarea testului bibliografic la Noul Testament ne asigură că acesta are mai multă autoritate în materie de manuscrise decât

Orice altă operă din literatura antichităţii. Dacă adăugăm la ftteastă autoritate cei peste 130 de ani de critică textuală Intensivă a Noului Testament, putem ajunge la concluzia că a fost stabilit un text autentic al Noului Testament.

Testul dovezilor interne

Testul bibliografic stabileşte doar dacă textul pe care îl deţinem în acest moment este cel care a fost scris iniţial. Mai. Sămâne de stabilit nu numai dacă afirmaţiile scrise iniţial sunt i firedibile, ci şi în ce măsură sunt ele credibile. Acest lucru cade în larcina criticii interne, care constituie cel de-al doilea test de iltoricitate recomandat de Chauncey Sanders. Apologetul John W. Montgomery ne aminteşte că „erudiţia istorică şi literară continuă să urmeze dictonul absolut îndreptăţit al lui Aristotel care spune că beneficiul îndoielii trebuie acordat documentului în sine, şi nu arogat de către critic pentru sine însuşi". Montgomery continuă: „Asta înseamnă că trebuie să îţi pleci urechea la afirmaţiile documentului supus ffenalizei, fără să presupui că ar fi o înşelătorie sau o eroare decât cazul în care autorul se descalifică prin contradicţii sau Inexactităţi faptice cunoscute". 20

I§; Louis Gottschalk, fost profesor de istorie la Universitatea din Chicago, prezintă metoda sa istorică într-un ghid pe care mulţi srcetători îl folosesc pentru investigaţiile istorice. Gottschalk malează că abilitatea scriitorului sau a martorului de a spune jpdevărul le este de ajutor istoricilor în efortul lor de a determina credibilitatea, „chiar dacă mărturia lui se găseşte într-un itocument obţinut prin forţă sau fraudă sau, dimpotrivă într-unul calitate îndoielnică sau se bazează pe mărturii indirecte sau frâne din partea unui martor care urmăreşte anumite interese". 21 Această abilitate de a spune adevărul este strâns legată de apropierea martorului, atât de zona geografică, cât şi în timp, evenimentele înregistrate. Relatările Noului Testament fjespre viaţa şi învăţătura lui Iisus au fost înregistrate de oameni ţâre fie au fost ei înşişi martori oculari, fie au consemnat telatări ale martorilor oculari ai evenimentelor sau ai învăţăturilar lui Cristas. Să luăm următoarele afirmaţii din Noul Testament:

Luca 1: 1 – 4 – „Fiindcă mulţi s-au apucat să alcătuiască o istorisire amănunţită despre lucrurile care s-au petrecut printre noi, după cum ni le-au încredinţat cei

ce le-au văzut cu ochii lor de la început şi au ajuns slujitori ai Cuvântului, am găsit şi eu cu cale, prea-alesule Teofile, după ce am făcut cercetări cu de-amănuntul asupra tuturor acestor lucruri de la obârşia lor, să ţi le scriu în şir, unele după altele, ca să poţi cunoaşte astfel temeinicia învăţăturilor pe care le-ai primit prin viu grai". Teologii admit acurateţea scrierilor lui Luca din punct de vedere istoric. „Consensul general, atât al teologilor liberali, cât şi al celor conservatori, este că Luca este foarte exact în calitate de istoric", explică John McRay, profesor de Noul Testament şi arheologie la Colegiul Wheaton. „Este erudit, elocvent, greaca lui se apropie de calitatea clasică, scrie ca o persoană educată, iar descoperirile arheologice arată din nou şi din nou că Luca este exact în ceea ce are de spus". 22

2 Petru 1: 16 – „în adevăr, v-am făcut cunoscut puterea şi venirea Domnului nostru Iisus Cristos, nu întemeindu-ne pe nişte basme meşteşugit alcătuite, ci ca unii care am văzut noi înşine cu ochii noştri mărirea Lui".

1 Ioan 1: 3 – „Deci, ce am văzut şi am auzit, aceea vă vestim şi vouă, ca şi voi să aveţi părtăşie cu noi. Şi părtăşia noastră este cu Tatăl şi cu Fiul Său, Iisus Cristos".

Ioan 19: 35 – „Faptul acesta este adeverit de cel ce l-a văzut; mărturia lui este adevărată, şi el ştie că spune adevărul, pentru ca şi voi să credeţi".

Fapte 1: 3 – „După patima Lui, li S-a înfăţişat viu, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori timp de patruzeci de zile şi vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la împărăţia lui Dumnezeu".

Fapte 4: 20 – „Căci noi nu putem să nu vorbim despre ce am Eut şi am auzit".

În urma examinării a numai şase mărturii ale unor martori ilari (Matei, Ioan, Pavel, Petru, Iacov şi Iuda), profesorul de iogetică Lynn Gardner ajunge la concluzia că, în comparaţie cu irezile în favoarea altor opere literare din antichitate, „dispunem surse mult mai bune pentru cunoaşterea lui Iisus din Nazaret". 23 Această apropiere a scriitorilor faţă de evenimentele pe care – au înregistrat

oferă o atestare extrem de eficientă a acurateţei irtorilor oculari. Amintirile lor sunt încă vii. Cu toate acestea, ricul trebuie să se descurce şi cu martori oculari care, deşi it competenţi să spună adevărul, oferă în mod deliberat sau conştient informaţii false.

Norman Geisler, fondator şi rector al Seminarului Evanghelic Sud, rezumă mărturia oferită de martorii oculari: „Numărul – cât de relatări independente ale martorilor oculari cu privire Iisus… precum şi natura şi integritatea lor înşişi plasează iernicia mărturiei apostolice despre Cristos dincolo de orice oială rezonabilă”.24

Relatările Noului Testament despre Cristos circulau în timpul i contemporanilor Săi. Cu siguranţă că aceşti oameni a căror: s-a suprapus în parte cu a Sa ar fi putut confirma sau nega rateţea relatărilor. Pentru a susţine cauza Evangheliei, stolii au apelat (chiar şi când s-au confruntat cu cei mai aprigi rersari) la cunoştinţe comune despre Iisus. Ei nu doar au spus: rite, am văzut cutare lucru” sau „Am auzit cutare lucru”, ci au arnat situaţia şi le-au spus criticilor în faţă: „Şi voi ştiţi de-urile acestea. Le-aţi văzut. Ştiţi şi voi despre ele”. Dar ascultă „vocarea din următoarele pasaje:

Fapte 2: 22 [NLT] – „Bărbaţi israeliţi, ascultaţi! Dumnezeu L-a „everit pe Iisus din Nazaret înaintea voastră prin minuni, ¡ne şi lucrări pe care le-a făcut prin El, după cum bine ştiţi”.

Fapte 26: 24 – 26 – „Festus a strigat cu glas tare: «Pavele, eşti „bun! învăţătura ta cea multă te face să dai în nebunie.» «Nu sunt nebun, prea-alesule Festus. a răspuns Pavel; dimpotrivă, rostesc cuvinte adevărate şi chibzuite, împăratul ştie aceste lucruri şi de aceea îi vorbesc cu îndrăzneală; căci sunt încredinţat că nu-i este nimic necunoscut din ele, fiindcă nu s-au petrecut într-un colţ!»”.

Când cineva i se adresează oponentului său: „Şi tu ştii asta”, ar trebui să fie atent, deoarece dacă nu au în comun o cunoaştere şi un acord cu privire la detalii, provocarea îi va fi îndesată pe gât.

Referitor la sursele de primă mână a informaţiilor

cuprinse în Noul Testament, F. F, Bruce spune: „Predicatorii de demult nu au avut de-a face numai cu martori oculari amiabili; mai erau şi alţii mai puţin binevoitori, care erau şi ei familiarizaţi cu principalele realităţi legate de lucrarea şi moartea lui Iisus. Ucenicii nu îşi puteau permite riscul vehiculării unor informaţii inexacte (ca să nu mai vorbim de o manipulare voită a faptelor), care ar fi fost imediat date în vileag de către cei care ar fi fost mai mult decât bucuroşi să facă acest lucru. Din contră, unul din punctele forte ale predicării apostolice este apelul încrezător la cunoştinţele ascultătorilor; ei nu numai că spuneau: «Noi suntem martorii acestor lucruri», ci, de asemenea, «După cum ştiţi şi voi» (Fapte 2: 22). Dacă ar fi existat vreo tendinţă de îndepărtare de realitate în vreun aspect material, prezenţa posibilă a unor martori ostili în auditoriu ar fi slujit ca un corectiv suplimentar”. 25

Lawrence J. McGinley de la Colegiul Sf. Petru comentează pe marginea importanţei martorilor ostili pentru evenimentele înregistrate: „Mai întâi de toate, martorii oculari ai evenimentelor în cauză erau încă în viaţă când tradiţia a fost complet formată; şi printre acei martori oculari se aflau şi duşmani înverşunaţi ai noii mişcări religioase. Totuşi, tradiţia pretindea că narează o serie de fapte bine-cunoscute şi doctrine promovate în mod public într-o vreme în care afirmaţiile false puteau fi şi erau disputate”. 26

De aceea, renumitul istoric David Hackett Fischer, profesor de istorie la Universitatea Brandeis, explică faptul că mărturia directă a apostolilor constituie „cea mai relevantă dovadă” 27.

Robert Grant, specialist în Noul Testament la Universitatea din Chicago, conchide: „În vremea când [Evangheliile sinoptice] Ş în fost scrise sau se presupune că au fost scrise, existau martori – Oculari, iar mărturia lor nu a fost complet neglijată… Asta înseamnă că Evangheliile trebuie considerate mărturii demne de încredere despre viaţa, moartea şi învierea lui Iisus”, 28

Istoricul Will Durant, erudit cercetător istoric care şi-a petrecut viaţa studiind documente din antichitate, scrie: „În ciuda prejudecăţilor şi a concepţiilor greşite pe care unii teologi! îi le-au format despre autorii evangheliilor, aceştia din urmă nu ezită să relateze nenumărate evenimente pe care nişte simpli născocitori le-ar fi ascuns, ca de exemplu concurenţa apostolilor pentru poziţii înalte în împărăţie, fuga lor de după arestarea lui us, lepădarea lui Petru, faptul că Iisus nu a făcut minuni în leea, spusele unor ascultători în legătură cu o posibilă demenţă a Sa, nesiguranţa lor de la începutul lucrării lui Iisus cu privire la misiunea pe care o avea El, momentele în care Iisus a mărturisit o lipsă a cunoaşterii unor aspecte din viitor, clipele Sole de amărăciune, strigătul Său plin de disperare de pe cruce, rice om care citeşte aceste episoade nu se poate îndoi de Utenticitatea personajului din spatele lor. Faptul că o mână de meni simpli ar fi născocit într-o singură generaţie o personalitate atât de puternică şi de atrăgătoare, atât de distinsă P de etică şi care inspira atât de intens viziunea fraternităţii între oameni, ar fi fost un miracol mult mai greu de crezut it oricare dintre relatările din Evanghelii. După două secole i critică textuală, elementele principale ale vieţii, caracterului şi învăţăturii lui Cristos rămân rezonabil de clare şi constituie cea mai fascinantă trăsătură din istoria omului occidental”. 29

Testul dovezilor externe

Cel de-al treilea test de istoricitate este cel al dovezilor externe.

Emblema care se pune aici este dacă alte materiale istorice ifl Onfirmă sau contestă mărturia internă a documentelor în cauză. – Cu alte cuvinte, ce surse, în afară de literatura supusă analizei, fjjâeveresc acurateţea, temeinicia şi autenticitatea documentelor?

Louis Gottschalk susţine: „Conformitatea sau concordanţa cu alte fapte istorice sau ştiinţifice cunoscute constituie adesea testul decisiv al dovezilor, fie că e vorba de unul sau mai mulţi martori”.”1

Doi prieteni şi ucenici ai apostolului Ioan confirmă

dovezile interne care apar în relatările făcute de Ioan. Primul a fost Papias, episcop de Hierapolos (130 d.Hr.). Istoricul Eusebiu păstrează scrierile lui Papias după cum urmează: „Prezbiterul [apostolul Ioan] spunea de asemenea: «Marcu, fiind interpretul lui Petru, a scris cu acurateţe tot ce a menţionat el [Petru], atât vorbele, cât şi faptele lui Cristos, dar nu în ordine. Căci ei nu era nici ascultător, nici însoţitor al Domnului; însă după aceea, după cum spuneam, el l-a însoţit pe Petru, care şi-a adaptat învăţăturile în funcţie de necesitate, nu ca şi cum ar fi făcut o compilaţie a cuvintelor Domnului. Aşadar, Marcu nu a făcut o greşeală prin faptul că a consemnat în felul acesta unele lucruri în funcţie de nevoile la care răspundea Petru; căci el era atent la următorul lucru: să nu omită nimic din ceea ce a auzit, să nu includă nicio afirmaţie falsă printre cele consemnate în scris.»" 31

Cel de-al doilea prieten al lui Ioan era unul din ucenicii săi, Policarp, care a devenit episcop de Smirna şi a fost creştin timp de 86 de ani. Elevul lui Policarp, Irineu, mai târziu episcop de Lyon (180 d.Hr.), scria despre ceea ce a învăţat de la Policarp (ucenicul lui Ioan): „Matei a scris Evanghelia printre evrei în propria lor limbă, când Petru şi Pavel predicau Evanghelia la Roma şi înfiinţau biserica de acolo. După plecarea lor (adică după moartea lor, pe care tradiţia o situează cu certitudine în vremea persecuţiei lui Nero din anul 64 d.Hr.), Marcu, ucenicul şi interpretul lui Petru, ne-a transmis el însuşi în scris esenţa predicării lui Petru. Luca, urmaşul lui Pavel, a aşternut într-o carte Evanghelia predicată de învăţătorul său. Apoi Ioan, ucenicul Domnului, care de asemenea se rezema pe pieptul Său [aceasta este o referire la Ioan 13: 25 şi 21: 20], şi-a scris propria Evanghelie în timp ce locuia la Efes, în Asia". 32

Arheologia oferă deseori dovezi externe puternice. Ea contribuie la critica biblică, nu în domeniul inspiraţiei şi al revelaţiei, ci dovedind acurateţea evenimentelor înregistrate.

Arheologul Joseph Free serie: „Arheologia a

confirmat nenumărate pasaje care au fost respinse de critici, pe care aceştia le-au considerat ca fiind neistorice şi contrare faptelor cunoscute".33

Am văzut deja cum arheologia l-a determinat pe Sir William Ramsay să îşi schimbe convingerile iniţial negative despre istoricitatea lui Luca şi să ajungă la concluzia că Faptele Apostolilor este o carte care descrie cu acurateţe geografia, evenimente ale antichităţii şi societatea din Asia Mică.

F. F. Bruce observă că „acolo unde Luca a fost suspectat de lipsă de acurateţe, dar precizia relatării lui a fost dovedită de unele inscripţii [evidenţe externe], suntem îndreptăţiţi să spunem că arheologia a confirmat informaţiile din Noul Testament".14

A. N. Sherwin-White, un istoric clasic, scrie că „în cazul cărţii Faptele Apostolilor, confirmarea istoricităţii este covârşitoare". El continuă prin a spune că „orice încercare de a-i respinge istoricitatea în esenţă chiar şi în cel mai mic detaliu trebuie să pară acum absurdă. Specialiştii în istorie romană o consideră de mult indiscutabilă".35

Personal, după ce am încercat să zdruncin istoricitatea şi validitatea Scripturilor, am fost silit să trag concluzia că ele sunt demne de crezare din punct de vedere istoric. Dacă respingi Biblia, considerând-o nedemnă de încredere din punct de vedere istoric, atunci trebuie să respingi toată literatura din întichitate. Niciun alt document nu dispune de atâtea dovezi care să îi confirme veridicitatea. O problemă cu care mă confrunt în mod constant este dorinţa multora de a aplica un anumit standard diferit pentru a testa literatura laică şi un altui pentru Biblie. Trebuie să aplicăm acelaşi standard, indiferent dacă literatura supusă examinării este laică sau religioasă. După ce am făcut eu însumi acest lucru, sunt convins că Biblia este demnă de crezare şi fundamentală din punct de vedere istoric în mărturia sa despre Iisus.

Clark H. Pinnock, profesor de teologie sistematică la Colegiul Regent, afirmă: „Nu există niciun document al

lumii antice care să fie atestat de atât de multe de mărturii textuale şi istorice excelente şi care să ofere o gamă atât de vastă de date istorice pe baza cărora să se poată lua o decizie inteligentă. Un [om] cinstit nu poate să nu ţină cont de o sursă de felul acesta. Scepticismul în ceea ce priveşte recomandările istorice ale creştinismului are la bază o prejudecată iraţională [adică antisupranaturală]”. 36

Douglas Groothuis, profesor conferenţiar de filosofie şi şeful catedrei de filosofia religiei la Seminarul din Denver, semnalează că „Noul Testament este atestat prin manuscrise antice mai bine decât orice altă operă din literatura antică”.37

Capitolul 6

Cine ar muri pentru o minciună?

Cei care pun creştinismul sub semnul întrebării trec adesea cu vederea o anumită sferă a dovezilor: transformarea apostolilor lui Iisus. Viaţa radical schimbată a acestor oameni ne oferă o mărturie solidă în favoarea validităţii afirmaţiilor lui

Cristos.

Din moment ce credinţa creştină este istorică, în cunoaşterea ei trebuie să ne bazăm foarte mult pe mărturie, atât scrisă, cât şi orală. Fără o astfel de mărturie, nu avem acces la niciun eveniment istoric, creştin sau de vreo altă natură. De fapt, întreaga istorie este în esenţă o cunoaştere a trecutului pe baza mărturiilor. Dacă fundamentarea pe o ssemenea mărturie pare să îi ofere istoriei o temelie prea şubredă, trebuie să ne punem întrebarea: Cum altfel putem afla informaţii despre trecut? Cum putem fi siguri că Napoleon a trăit? Niciunul dintre noi nu a trăit în acea perioadă. Nu l-am văzut, nici nu l-am întâlnit. Trebuie să ne pazăm pe mărturia altora.

Cunoştinţele noastre despre istorie întâmpină o problemă Inerentă: Putem avea certitudinea că mărturia este demnă de încredere? Din moment ce cunoştinţele

noastre despre creştinism se bazează pe o mărturie din trecutul îndepărtat, trebuie să ne punem întrebarea dacă ne putem baza pe acurateţea ei. Erau primele mărturii orale despre Iisus demne de crezare? Putem avea certitudinea că ele transmiteau în mod corect ceea ce a spus şi a făcut Iisus? Eu cred că da.

Personal, pot avea încredere în mărturiile apostolilor deoarece unsprezece dintre ei au murit ca martiri pentru că au susţinut cu tărie două adevăruri: divinitatea lui Cristos şi învierea Lui. Aceşti oameni au fost torturaţi şi biciuiţi şi în cele din urmă au fost ucişi prin cele mai crude metode de execuţie cunoscute în acea vreme.

1. Petru, iniţial numit Simon, a fost răstignit.
2. Andrei a fost răstignit.
3. Iacov, fiul lui Zebedei, a fost ucis cu sabia.
4. Ioan, fiul lui Zebedei, a murit de moarte naturală.
5. Filip a fost răstignit.
6. Bartolomeu a fost răstignit.
7. Toma a fost ucis cu lancea.
8. Matei a fost ucis cu sabia.
9. Iacov, fiul lui Alfeu, a fost răstignit.
10. Tadeu a fost ucis cu săgeţi.
11. Simon, zilotul, a fost răstignit.

Părerea pe care o aud deseori este „Ei bine, oamenii aceştia au murit pentru o minciună. Mulţi oameni au făcut la fel; şi ce dovedeşte asta?”

Da, mulţi oameni au murit pentru o minciună, însă au murit crezând că acela este adevărul. Cum stăteau lucrurile în cazul apostolilor? Dacă învierea nu ar fi avut loc, cu siguranţă ucenicii ar fi ştiut acest lucru. Eu nu cred că există posibilitatea ca aceşti oameni să se fi înşelat, ceea ce ar presupune nu numai că ar fi murit pentru o minciună – aici este surpriza – dar chiar ar fi ştiut că este o minciună. Or, ar fi greu să găseşti oricând în istorie unsprezece oameni care să moară pentru o minciună, ştiind că este minciună.

Să analizăm câţiva factori care ne vor ajuta să înţelegem adevărul faptic al credinţei lor.

1. Au fost martori oculari

Apostolii au scris, iar ucenicii au vorbit în calitate de martori oculari ai evenimentelor pe care le-au descris. Petru spunea: „În adevăr, v-am făcut cunoscut puterea şi venirea Domnului nostru Iisus Cristos, nu întemeindu-ne pe nişte basme meşteşugit alcătuite, ci ca unii care am văzut noi înşine cu ochii noştri mărirea Lui” (2 Pet. 1: 16). Apostolii cunoşteau cu siguranţă diferenţa dintre mit sau legendă şi realitate.

Ioan accentua calitatea lor de martori oculari: „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi am pipăit cu mâinile noastre cu privire la Cuvântul vieţii, pentru că viaţa a fost arătată, şi noi am văzut-o, şi mărturisim despre ea, şi vă vestim viaţa veşnică, viaţă care era la Tatăl şi care rie-a fost arătată; deci, ce am văzut şi am auzit, aceea vă vestim şi vouă, ca şi voi să aveţi părtăşie cu noi. Şi părtăşia noastră este cu Tatăl şi cu Fiul Său, Iisus Cristos” (1 Ioan 1: 1 – 3). Ioan afirmă în ultima parte a Evangheliei sale că „Iisus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta” (Ioan 20: 30).

Luca spunea: „Fiindcă mulţi s-au apucat să alcătuiască o istorisire amănunţită despre lucrurile care s-au petrecut printre noi, după cum ni le-au încredinţat cei ce le-au văzut cu ochii lor de la început şi au ajuns slujitori ai Cuvântului, am găsit şi eu cu cale, prea-alesule Teofile, după ce am făcut cercetări cu de-amănuntul asupra tuturor acestor lucruri de la obârşia lor, să ţi le scriu în şir, unele după altele, ca să poţi cunoaşte astfel temeinicia învăţăturilor pe care le-ai primit prin viu grai”. (Lc. 1: 1 – 4).

Apoi, în cartea Faptele Apostolilor, Luca descria perioada de patruzeci de zile de după înviere, când urmaşii lui Iisus L-au privit îndeaproape: „Teofile, în cea dintâi carte a mea, am vorbit despre tot ce a început Iisus să facă şi să înveţe pe oameni, de la început până în ziua în care S-a înălţat la cer, după ce, prin

Duhul Sfânt, dăduse poruncile Sale apostolilor pe

care îi alesese. După patima Lui, li S-a înfăţişat viu, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori timp de patruzeci de zile şi vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la împărăţia lui Dumnezeu” (Fapte 1: 1 – 3).

Tema centrală a următoarelor mărturii aduse de martori oculari este învierea lui Iisus. Apostolii au fost martori ai învierii Sale:

Luca 24: 48 Ioan 15: 27

Faptele Apostolilor 1: 8 Faptele Apostolilor 2: 24, 32 Faptele Apostolilor 3: 15 Faptele Apostolilor 4: 33 Faptele Apostolilor 5: 32

Faptele Apostolilor 10: 39, 41 Faptele Apostolilor 11: 15 Faptele Apostolilor 13: 31 Faptele Apostolilor 23: 11 Faptele Apostolilor 26: 16 1 Corinteni 15: 4 – 9, 15 1 Ioan 1: 2

2. Şi ei au avut nevoie să fie convinşi

Apostolii s-au gândit că atunci când a murit Iisus, s-a terminat totul. Când a fost arestat, ei s-au dus şi s-au ascuns (vezi Mc. 14: 50). Când li s-a spus că mormântul este gol, la început le-a venit greu să creadă (vezi Lc. 24: 11). Au crezut numai după ce au avut dovezi suficiente şi convingătoare. Apoi îl avem pe Toma, care a spus că nu va crede că Cristos a înviat din morţi până când nu îşi va pune degetul pe rănile Lui. Toma a murit mai târziu ca martir pentru Cristos. Oare s-a înşelat? El şi-a dat viaţa convins că nu se înşală.

Apoi a mai fost Petru. El s-a lepădat de Domnul său de mai multe ori în timpul cât Acesta a fost judecat şi în cele din urmă L-a părăsit. Însă ceva l-a schimbat radical pe acest laş. La scurt timp după răstignirea şi îngroparea lui Cristos, Petru a apărut în Ierusalim, predicând cu îndrăzneală, sub ameninţarea morţii, că Iisus este Cristosul şi că a înviat. În final, Petru a fost răstignit (cu capul în jos, după cum spune tradiţia). Ce l-ar fi putut transforma pe acest dezertor îngrozit într-un leu atât de curajos pentru Iisus? De ce a fost Petru dintr-odată gata să moară pentru El? S-a înşelat oare apostolul? Nu prea cred. Singura explicaţie care mă satisface este cea din 1

Corinteni 15: 5, că după învierea Sa, „[Cristos] S-a arătat lui Chifa”. Petru a fost martor la învierea Domnului său şi a crezut – până acolo încât a fost gata să moară pentru credinţa lui.

Exemplul clasic al unui om convins împotriva voinţei sale a fost iacov, fratele lui Iisus. (Cu toate că Iacov nu a făcut parte din grupul iniţial al celor doisprezece [vezi Mt. 10: 2 – 4], el a fost mai târziu recunoscut ca apostol [vezi Gal. 1: 19], la fel ca Pavel şi Barnaba [vezi Fapte 14: 14]). În timpul copilăriei şi al lucrării lui Iisus, Iacov nu a crezut că fratele său este Fiul lui Dumnezeu (vezi Ioan 7: 5). Fără îndoială, Iacov a luat parte împreună cu fraţii să-i ia batjocorirea lui Iisus, spunând poate lucruri cum ar fi: „Vrei ca oamenii să creadă în Tine? De ce nu Te duci la Ierusalim să dai un mare spectacol cu toate minunile şi vindecările Tale?” Probabil că Iacov se simţea umilit pentru că fratele său aducea ruşine şi batjocură asupra familiei prin toate afirmaţiile Lui udate de genul: „Eu sunt calea, adevărul şi viaţa. Nimeni nu fine la Tatăl decât prin Mine” (Ioan 14: 6). „Eu sunt viţa, voi» unteţi mlădiţele (Ioan 15: 5); „Eu sunt Păstorul cel bun. Eu îmi cunosc oile Mele, şi ele Mă cunosc pe Mine” (Ioan 10: 14). Ce ai Crede tu dacă fratele tău ar începe să spună prin oraş astfel de lucruri?

Dar s-a întâmplat ceva cu Iacov. După ce Iisus a fost răstignit l îngropat, Iacov predica în Ierusalim. Mesajul lui era că Iisus a ălurit pentru păcatele noastre, a înviat şi trăieşte. În cele din armă, Iacov a devenit o figură marcantă în biserica din Ierusalim a scris Epistola lui Iacov, pe care a început-o prin cuvintele: ilacov, rob al lui Dumnezeu şi al Domnului Iisus Cristos” (Iac. lâl). În cele din urmă, Iacov a fost ucis cu pietre, din ordinul înarelui preot, Anania.2 Ce anume ar fi putut face dintr-un îtjocoritor stânjenit un om gata să moară pentru divinitatea ¿fcelui său? S-a înşelat oare Iacov? Nu. Singura explicaţie iuzibilă este cea din 1 Corinteni 15: 7: „În urmă [după învierea Cristos] S-a arătat lui Iacov”. Iacov L-a văzut pe Cristos cel Viat şi a crezut.

J. E Moreland, profesor de filosofie la Şcoala de Teologie Talbot, explică importanţa faptului că Iacov, fratele lui Iisus, a ajuns în cele din urmă să creadă că El este Mesia: „Evangheliile ne spun că cei din familia lui Iisus, inclusiv iacov, erau stânjeniţi de ceea ce pretindea El a fi. Ei nu credeau în Iisus, ci I se împotriveau. În vechiul iudaism, era un lucru stânjenitor ca un rabin să nu fie acceptat de familia sa. Prin urmare, scriitorii Evangheliilor nu aveau niciun motiv să născocească acest scepticism dacă nu ar fi fost adevărat. Mai târziu, istoricul Josif Flaviu ne spune că Iacov, fratele lui Iisus, care a fost liderul bisericii din Ierusalim, a fost ucis cu pietre din cauza credinţei în fratele său. De ce s-a schimbat viaţa lui Iacov? Pavel ne spune: Iisus cel înviat i S-a arătat. Nu există nicio altă explicaţie”. 3

Dacă învierea era o minciună, apostolii ar fi ştiut acest lucru. Să fi perpetuat ei o şarlatanie colosală? O asemenea posibilitate nu este compatibilă cu ceea ce ştim noi despre calitatea morală a vieţii lor. Ei condamnau în mod personal minciuna şi accentuau importanţa onestităţii. Îi încurajau pe oameni să cunoască adevărul. Istoricul Edward Gibbon, în celebra sa operă, The History of the Decline and Fall of the Roman Empire, afirmă că „moralitatea mai pură, dar austeră, a primilor creştini” a fost unul din cele cinci motive ale succesului rapid al creştinismului.4 Michael Green, profesor cercetător la institutul teologic Wycliffe Hall al Universităţii Oxford, observă că învierea a stat la baza „credinţei care i-a transformat urmaşii cu inima zdrobită ai Rabinului răstignit în martorii şi martirii curajoşi ai Bisericii primare. Aceasta era credinţa care îi distingea pe urmaşii lui Iisus de iudei şi i-a transformat în comunitatea învierii. Puteai să îi bagi la închisoare, să îi biciuieşti, să îi ucizi, însă nu îi puteai face să renunţe la convingerea lor că El «a înviat a treia zi»”. 5

3. Au devenit curajoşi

Comportamentul îndrăzneţ al apostolilor imediat după ce au fost convinşi de înviere înlătură orice

probabilitate ca totul să fi fost o înşelătorie. Ei au devenit curajoşi aproape peste noapte. După înviere, Petru, care se lepădase de Cristos, a stat neclintit chiar şi sub ameninţarea cu moartea şi a proclamat că Iisus este viu, l'Autorităţile i-au arestat pe urmaşii lui Cristos şi i-au bătut, şi totuşi, la scurt timp după aceea, ei s-au aflat din nou în stradă, vorbind cu îndrăzneală despre Iisus (vezi Fapte 5: 40 – 42). Prietenii lor le-au observat însufleţirea, iar duşmanii lor le-au observat curajul. Nu trebuie să uităm că apostolii nu s-au limitat să predice cu îndrăzneală în nişte orăşele obscure, ci au predicat în Ierusalim.

Urmaşii lui Iisus nu ar fi putut înfrunta tortura şi moartea dacă nu ar fi fost convinşi de învierea Lui. Unanimitatea mesajului lor şi a comportamentului lor era uimitoare. Probabilitatea ca un grup atât de mare de oameni să fie de aceeaşi părere asupra unui subiect atât de controversat este txtrem de scăzută, şi totuşi, toţi aceşti oameni acceptau faptul că învierea a fost reală. Dacă au fost nişte înşelători, este greu de explicat de ce nici măcar unul dintre ei nu a cedat sub presiunea pe care au îndurat-o.

Filosoful francez Blaise Pascal scrie: „Ipoteza că apostolii au fost nişte impostori este de-a dreptul absurdă. Să vedem care este concluzia logică a acestei acuzaţii. Să ni-i imaginăm pe acei doisprezece oameni, întâlnindu-se după moartea lui Cristos şi conspirând să spună că El a înviat. Acesta ar fi constituit un atac Atât la adresa autorităţilor civile, cât şi a celor religioase. Inima imului este extrem de înclinată spre nestatornicie şi schimbare; (la este clătinată prin promisiuni, ispitită prin lucruri materiale. Dacă vreunul dintre acei oameni ar fi cedat în faţa ispitelor atât 4 e ademenitoare sau ar fi capitulat în faţa argumentelor şi mai puternice ale închisorii sau torturii, ar fi fost pierduţi cu toţii". 6

„Când Iisus a fost răstignit, explică J. P Moreland, urmaşii Săi au fost descurajaţi şi deprimaţi. Ei nu mai aveau convingerea că Iisus fost trimis de Dumnezeu, deoarece credeau că orice om răstignit 8 te blestemat de

Dumnezeu. De asemenea, ei fuseseră învăţaţi că Dumnezeu nu îl va lăsa pe Mesia al Său să sufere moartea. Aşa că Mu împrăştiat. Mişcarea lui Iisus aproape că a fost stopată brusc. Apoi, la scurt timp după aceea, îi vedem pe aceşti oameni abandonându-şi ocupaţiile, adunându-se din nou şi dedicându-se răspândirii unui mesaj foarte specific – acela că Iisus Cristosiste Mesia lui Dumnezeu, care a murit pe cruce, a revenit la viaţă şi a fost văzut viu de către ei. Şi ucenicii erau gata să-şi petreacă tot restul vieţii proclamând acest lucru, fără a primi vreo răsplată omenească şi fără să se aştepte la o vilă pe litoralul mediteranean. Ei au înfruntat o viaţă plină de dificultăţi. De multe ori nu aveau hrană, dormeau sub cerul liber, erau ridiculizaţi, bătuţi, închişi. Şi în cele din urmă, marea majoritate dintre ei au avut parte de execuţii chinuitoare. Pentru ce? Din cauza unor intenţii bune? Nu, ci pentru că erau convinşi fără vreo umbră de îndoială că L-au văzut pe Iisus Cristos înviat din morţi. Ceea ce nu s-ar putea explica este cum ar fi putut ajunge acest grup de oameni la această convingere, fără să fi avut o experienţă legată de Cristosul înviat. Nu există nicio altă explicaţie adecvată”. 7

„Cum s-au transformat ei, aproape peste noapte, se întreabă Michael Green, în grupul invincibil de entuziaşti care înfruntau opoziţia, cinismul, batjocurile, dificultăţile, închisoarea şi moartea pe trei continente, predicându-L pretutindeni pe Iisus şi învierea?” 8 Într-un mod cât se poate de descriptiv unul dintre autori a prezentat schimbările care s-au petrecut în viaţa apostolilor: „În prima zi a răstignirii erau plini de tristeţe; în prima zi a săptămâni erau plini de bucurie. La răstignire erau deznădăjduiţi; în prima zi a săptămânii inimile le radiau de certitudine şi speranţă. Când au auzit pentru prima dată mesajul învierii, erau sceptici şi greu de convins, însă odată ce au devenit siguri, nu s-au mai îndoit niciodată. Cum s-ar putea explica uluitoarea schimbare produsă în aceşti oameni într-un timp atât de scurt? O simplă mutare a trupului din mormânt nu le-ar fi putut transforma niciodată starea de spirit şi caracterul. Trei zile nu sunt

suficiente pentru naşterea unei legende care să aibă un asemenea efect asupra lor. Este nevoie de timp pentru dezvoltarea unei legende. Este o realitate psihologică ce necesită o explicaţie completă. Gândeşte-te la caracterul martorilor, bărbaţi şi femei care au oferit lumii cea mai înaltă învăţătură morală cunoscută vreodată şi care, după cum mărturiseau chiar şi duşmanii lor, au aplicat-o în viaţa lor. Gândeşte-te ce absurditate psihologică este să îţi imaginezi un mic grup de laşi învinşi care azi se piteau într-o odaie de sus, iar după câteva zile s-au transformat într-o companie pe care nicio persecuţie nu a putut să o reducă la tăcere – şi apoi au încercat să atribuie această schimbare dramatică unui lucru deloc mai convingător decât o născocire jalnică pe care ar fi încercat să i-o vâre lumii pe gât. Acest lucru pur şi simplu nu ar avea logică”.

Specialistul în istoria Bisericii, Kenneth Scott Latourette, scria: „Efectele învierii şi ale coborârii Duhului Sfânt peste ucenici au fost... de o importanţă majoră. Din nişte bărbaţi şi femei descurajaţi şi decepţionaţi, care îşi aminteau cu tristeţe de zilele în care speraseră că Iisus «este Cel care va răscumpăra pe Israel», ei au fost transformaţi într-un grup de martori entuziaşti”. 10

N. T Wright, fost profesor de studiul Noului Testament la Universitatea Oxford din Anglia, explică: „Istoricul trebuie să se întrebe: «Cum putem explica faptul că această mişcare s-a răspândit cu iuţeala fulgerului, proclamându-L pe Iisus ca Mesia, cu toate că Iisus a fost răstignit?» Răspunsul trebuie să fie, şi poate să fie, doar acesta: Pentru că El a înviat din morţi”. 11

Paul Little, care a fost profesor conferenţiar de evanghelism la Şcoala Evanghelică de Teologie Trinity, pune întrebarea: „Sunt aceşti oameni, care au contribuit la transformarea structurii tnorale a societăţii, nişte mincinoşi de primă mână sau nişte nebuni amăgiţi? Aceste alternative sunt mai greu de crezut decât învierea şi nu există nicio fărâmă de dovadă care să le sprijine, „12 Statornicia apostolilor chiar şi în faţa morţii nu poate fi explicată în niciun alt mod. Conform unui articol din

Bncyclo-paedia Britannica, filosoful Origen consemnează că Petru a fost răstignit cu capul în jos. Herbert B. Workman, specialist în Igtoria Bisericii, descrie moartea apostolului: „Astfel Petru, după Cum profeţise Domnul nostru, a fost «încins» de altcineva şi «¡dus» la moarte pe Via Aurelia, într-un loc din apropierea grădinilor lui Nero, pe dealul Vaticanului, unde atâţia fraţi de-ai lui avuseseră deja parte de o moarte cruntă. La propria sa cerere, il a fost răstignit cu capul în jos, ca unul că era nevrednic să sufere la fel ca Stăpânul său”. 13

Harold Mattingly, care a fost profesor emerit la Universitatea din Leeds, scrie în cursul său de istorie: „Apostolii Sf. Petru şi Sf. Pavel şi-a petcetluit mărturia cu sângele lor”.14 Tertulian scrie al „niciun om nu ar fi dispus să moară decât dacă ar fi convins că posedă adevărul”. 15 Simon Greenleaf, profesor de drept de la

Universitatea Harvard, un om care a studiat mulţi ani cum trebuie analizate afirmaţiile unui martor şi cum poate fi constatată veridicitatea sau falsitatea lor, trage următoarea concluzie: „Cu greu ai găsi în analele de război un exemplu de o statornicie eroică, o răbdare şi un curaj neclintit de felul acesta. Ei aveau toate motivele posibile să revizuiască atent fundamentele credinţei lor şi dovezile în favoarea marilor fapte şi adevăruri pe care le susţineau”.16

Lynn Gardner, profesor de istorie, întreabă pe bună dreptate: „De ce ar fi murit ei pentru ceea ce ştiau că este o minciună? E posibil ca cineva să fie amăgit şi să moară pentru un neadevăr, însă apostolii aveau acces la adevărul despre învierea lui Iisus, şi totuşi au murit pentru acest lucru”. 17

Tom Anderson, fost preşedinte al Asociaţiei Avocaţilor Pledanţi din California, afirmă: „Să presupunem că relatările despre apariţiile Lui înaintea a sute de oameni sunt false. Vreau să pun o întrebare. În cazul unui eveniment înconjurat de atâta publicitate, nu ar fi fost oare logic ca un istoric, un martor ocular, un antagonist să consemneze definitiv faptul că a văzut trupul lui Cristos?...

Tăcerea istoriei este asurzitoare când este vorba de mărturia împotriva învierii”. 18

J. R Moreland semnalează: „Nu ştiu de niciun istoric care să se îndoiască de faptul că creştinismul a început în Ierusalim la numai câteva săptămâni după ce Iisus a murit în prezenţa unor martori oculari fie ei prietenoşi sau ostili”. 19 Ba mai mult, după cum subliniază William Lane Craig, profesor cercetător de filosofie la Şcoala de Teologie Talbot: „Locul mormântului lui Iisus le era cunoscut creştinilor şi evreilor deopotrivă. Aşadar, dacă mormântul nu ar fi fost gol, ar fi fost imposibil ca o mişcare întemeiată pe credinţa în înviere să ia fiinţă chiar în cetatea în care acest om a fost executat în mod public şi îngropat”. 20

Apostolii au trecut prin testul morţii pentru a confirma veridicitatea lucrurilor pe care le proclamau. Eu cred că pot avea mai multă încredere în mărturia lor decât în cea a majorităţii oamenilor pe care îi întâlnesc astăzi. Mă doare faptul că sunt atâţia oameni astăzi care nici măcar nu ar traversa strada pentru convingerile lor, darămite să moară pentru ele.

Capitolul 7

La ce ar folosi un Mesia mort?

Mulţi au murit pentru cauze în care cred. În anii ’60, mulţi budişti şi-au dat foc pentru a atrage atenţia lumii asupra nedreptăţilor din sud-estul Asiei. La începutul anilor ’70, un Student din San Diego şi-a dat foc, protestând împotriva Războiului din Vietnam. În septembrie 2001, mai mulţi extremişti musulmani au deturnat avioane şi au lovit cu ele turnurile World Trade Center şi Pentagonul pentru a face rău Unei naţiuni pe care o consideră un duşman al religiei lor.

Apostolii credeau că au o cauză bună pentru care să moară, însă au fost uluiţi şi deziluzionaţi când acea cauză bună a murit pe cruce. Ei credeau că Iisus este Mesia. Nu se gândeau că El poate să moară. Erau convinşi că El este Cel care va instaura (împărăţia lui Dumnezeu şi va conduce poporul Israel, iar liioartea Lui le-a spulberat

speranţele.

Pentru a înţelege relaţia apostolilor cu Cristos şi motivul pentru care Crucea era pentru ei de neconceput, trebuie să cunoaştem care era atitudinea naţională faţă de Mesia în vremea lui Cristos. Viaţa şi învăţăturile Lui se aflau într-un conflict major cu felul în care înţelegeau evreii din vremea aceea conceptul de Mesia. Încă din copilărie, un evreu era învăţat că atunci când va veni Mesia, El va fi un lider politic victorios, care va conduce poporul. El îi va elibera pe evrei din robia romană şi va reda Israelului poziţia cuvenită ca naţiune independentă, care să strălucească asemenea unui far pentru întreaga lume. Un Mesia care suferă era „complet străin de concepţia iudaică despre Mesia”.1

Profesorul E, E Scott de la Seminarul Teologic Union prezintă modul în care înţelege el atmosfera anticipativă din vremea lui Cristos: „Perioada era una de tulburări intense. Liderilor religioşi le era aproape imposibil să înfrâneze ardoarea poporului, care aştepta apariţia Eliberatorului promis. Acest sentiment expectativ fusese fără îndoială intensificat de evenimentele recente din istorie.

Trecuse deja mai mult de o generaţie de când romanii uzurpau libertatea evreilor, iar măsurile lor de represiune intensificaseră sentimentele patriotice. Visul unei eliberări miraculoase şi al unui împărat mesianic care să o înfăptuiască a dobândit o nouă semnificaţie în acea perioadă critică; dar visul în sine nu era nimic nou. În spatele frământării pentru care avem dovezi în Evanghelii, putem discerne o perioadă lungă de anticipare crescândă.

Pentru marea masă de oameni, imaginea lui Mesia era aceea; i de pe vremea lui Isaia şi a contemporanilor lui – Fiul lui David care avea să aducă victorie şi prosperitate poporului evreu. Având în vedere referirile biblice la El, nu exista vreo îndoială că opinia populară despre Mesia era în primul rând de natură naţională şi politică.”2

Învăţatul evreu Joseph Klausner scrie: „Mesia a început să devină nu doar un conducător politic

remarcabil, ci şi un om cu calităţi morale remarcabile”. 3

Jacob Gartenhaus, fondatorul organizaţiei International Board of Jewish Missions [Comitetul Internaţional de Misiune pentru Evrei], reflectă principalele convingeri ale evreilor din vremea lui Cristos: „Evreii îl aşteptau pe Mesia ca pe Unul care avea să-i elibereze de sub asuprirea romană... Speranţa mesianică era în fond speranţa unei eliberări naţionale”.4

Jewish Encyclopaedia afirmă că evreii „tânjeau după eliberatorul promis al casei lui David, Cel care avea să îi elibereze de jugul uzurpatorului străin pe care îl urau, să pună capăt stăpânirii romane păgâne şi să instituie în locul ei propria Sa domnie de pace şi dreptate”. 5

În vremea aceea, refugiul evreilor era Mesia cel promis. Şi apostolii aveau aceleaşi convingeri ca ceilalţi. După cum afirmă Miliar Burrows de la Facultatea de Teologie a Universităţii Yale: „Iisus era atât de diferit de ceea ce se aşteptau toţi evreii să fie fiul lui David, încât până şi ucenicilor Lui le era greu să asocieze cu El ideea de Mesia”. 6 Ucenicii nu au fost deloc încântaţi de profeţiile îngrijorătoare ale lui Iisus cu privire la răstignirea Sa (vezi Lc. 9: 22). Profesorul scoţian de Noul Testament, A.B. Bruce, remarcă faptul că „se pare că ei speră că perspectiva lui Iisus asupra lucrurilor era prea sumbră şi că neliniştile Sale se vor dovedi nefondate... un Cristos răstignit însemna pentru apostoli un scandal şi o contradicţie; cum a şi continuat să fie în mare măsură pentru majoritatea evreilor după înălţarea Domnului în slavă”. 7

Alfred Edersheim, cândva lector universitar cu titlul Grinfield la Universitatea din Oxford, specialist în Septiiaginta, are dreptate când afirmă că „lucrul faţă de care Cristos se afla în cel mai mare contrast era vremea în care a trăit El”.8 Persoana Lui era în totală discordanţă cu aşteptările extraordinare ale vremii Sale.

Putem vedea cu uşurinţă în Noul Testament atitudinea apostolilor faţă de Cristos. În ce-L priveşte pe El, aşteptările ucenicilor se rezumau la un Mesia care să

domnească. După ce Iisus le-a spus că trebuie să meargă la Ierusalim şi să sufere, Iacov şi Ioan au ignorat profeţia aceea sumbră şi I-au cerut să promită că în împărăţia Lui, ei vor putea să stea la dreapta şi la stânga Sa (vezi Mc. 10: 32 – 38). Ce fel de Mesia aveau ei în minte – un Mesia care va suferi şi va fi răstignit? Nu. Ei îl vedeau pe Iisus ca pe un conducător politic. El a arătat că înţelegeau greşit misiunea Lui; nu ştiau ce îşi doresc. Când le-a profeţit explicit despre suferinţele şi răstignirea Sa, ideea aceasta era atât de străină de mintea apostolilor, încât nu îşi puteau da seama ce voia să spună (vezi Lc. 18: 31 – 34). Datorită contextului în care trăiau şi având în vedere aşteptările generale ale evreilor cu privire la Mesia, ei se aşteptau la ceva bun. Apoi a urmat Calvarul. Toate speranţele că Iisus este Mesia al lor au murit pe cruce. Ei s-au întors la casele lor, descurajaţi de gândul că toţi acei ani petrecuţi cu Iisus au fost irosiţi.

George Eldon Ladd, fost profesor de Noul Testament la Seminarul Teologic Fuiler, scrie: „Pe aceleaşi considerente L-au părăsit ucenicii pe Iisus când Acesta a fost prins. Mintea lor era atât de îmbibată cu ideea unui Mesia învingător, al cărui rol era să îşi supună duşmanii, încât atunci când L-au văzut frânt şi sângerând din cauza biciuirii, ca un condamnat neajutorat în mâinile lui Pilat, şi când L-au văzut târât şi ţintuit pe cruce ca să moară ca un răufăcător de rând, toate speranţele lor mesianice privitoare la Iisus s-au spulberat. Este un fapt psihologic cunoscut că noi auzim numai ceea ce suntem pregătiţi să auzim. Profeţiile lui Iisus despre suferinţele şi moartea Sa nu au fost luate în seamă. În ciuda avertismentelor Lui, ucenicii nu au fost pregătiţi pentru aceste lucruri”. 9

Însă ia câteva săptămâni după Răstignire, în ciuda îndoielilor lor anterioare, ucenicii erau în Ierusalim, proclamându-L pe Iisus ca Mântuitor şi Domn, ca Mesia al evreilor. Singura explicaţie logică pe care o pot întrezări pentru această schimbare este cea pe care o găsim în 1 Corinteni 15: 5: „S-a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece”. Ce altceva i-ar fi putut determina pe ucenicii

aceia deznădăjduiţi să meargă în lume, să sufere şi să moară pentru un Mesia răstignit? Iisus „li S-a înfăţişat viu, prin multe dovezi, arătându-li-Se deseori timp de patruzeci de zile şi vorbind cu ei despre lucrurile privitoare la împărăţia lui Dumnezeu” (Fapte 1: 3).

Aceşti oameni au aflat adevărul despre identitatea lui Iisus ca Mesia. Evreii înţeleseseră greşit. Mândria lor naţională i-a determinat să dorească un Mesia pentru poporul lor. Ceea ce au primit în schimb a fost un Mesia pentru întreaga lume. Un Mesia care avea nu numai să salveze un popor de la opresiune politică, ci întreaga omenire de la consecinţele veşnice ale păcatului. Viziunea apostolilor fusese limitată. Dintr-odată, li s-a arătat adevărul în ansamblu.

Da, mulţi oameni au murit pentru o cauză bună, dar cauza bună a apostolilor murise pe cruce. Cel puţin asta au crezut ei la început. Doar contactul lor cu Cristos de după înviere i-a convins pe aceşti oameni că El era într-adevăr Mesia. Ei au mărturisit acest lucru nu numai cu buzele şi cu viaţa lor, ci şi prin moartea lor.

Capitolul 8

Ai auzit ce i s-a întâmplat lui Saul?

Jack, un prieten creştin de-al meu care ţinea conferinţe la multe universităţi, a fost surprins să afle într-o dimineaţă, că una dintre ele studenţii îi aranjaseră o confruntare publică pe care urma să o aibă în seara respectivă cu „ateul universităţii”. Adversarul lui era un profesor de filosofie elocvent, extrem de recalcitrant faţă de creştinism. Jack trebuia să vorbească primul. El a vorbit despre diverse dovezi în favoarea învierii lui Iisus, precum şi despre convertirea apostolului Pavel, după care şi-a prezentat mărturia personală referitoare la modul în care i-a schimbat Cristos viaţa în perioada Studenţiei.

Când profesorul de filosofie s-a ridicat să vorbească, acesta era destul de agitat. El nu putea să conteste dovezile în favoarea învierii sau mărturia personală a lui Jack, aşa că a atacat convertirea radicală a apostolului

Pavel la creştinism. A folosit argumentul că „de multe ori oamenii pot deveni atât de implicaţi din punct de vedere psihologic în ceea ce combat, încât ajung să îmbrăţişeze lucrul respectiv”.

Prietenul meu a zâmbit uşor şi a răspuns:

— Atunci ar trebui să aveţi grijă, domnule, fiindcă vă aflaţi în pericolul de a deveni creştin.

Povestea apostolului Pavel este una dintre cele mai puternice mărturii ale creştinismului. Saul din Tars, probabil cel mai înverşunat oponent al creştinismului timpuriu, a devenit apostolul Pavel, cel mai energic şi mai influent reprezentant al noii mişcări. Pavel era un zilot evreu, un lider religios. Naşterea sa în Tars i-a oferit acces la cea mai avansată învăţătură din vremea sa. Tars era un oraş universitar cunoscut pentru filosofii săi stoici şi pentru cultura stoică. Geograful grec Strabo lăuda Tarsul pentru interesul avid al locuitorilor săi faţă de educaţie şi filosofie.1

Pavel, la fel ca tatăl său, avea cetăţenie romană, ceea ce era un mare privilegiu. Se pare că era foarte versat în cultura şi gândirea elenistă. Stăpânea foarte bine limba greacă şi manifesta o măiestrie dialectică extraordinară. Deseori cita din poeţi şi filosofi mai puţin cunoscuţi: într-una din predicile sale, Pavel citează din Epimenide, Aratus şi Cleante sau face aluzie la ei: „Căci în El avem viaţa, mişcarea şi fiinţa, după cum au zis şi unii din poeţii voştri: «Suntem din neamul lui»” (Fapte 17: 28). Într-o epistolă, Pavel îl citează pe Menandru: „Nu vă înşelaţi: «Tovărăşiile rele strică obiceiurile bune»” (1 Cor. 15: 33). Într-o epistolă de mai târziu către Tit, Pavel îl citează din nou pe Epimenide: „Unul dintre ei, chiar proroc al lor, a zis: «Cretanii sunt totdeauna nişte mincinoşi, nişte fiare rele, nişte pântece leneşe»” (Tit 1: 12).

Educaţia lui Pavel a fost iudaică şi s-a realizat sub auspiciile doctrinelor stricte ale fariseilor. Când Pavel avea aproximativ 14 ani, a fost trimis să studieze la picioarele lui Gămăliei, nepotul lui Hillel şi unul dintre marii rabini ai vremii. Pavel afirma că este nu numai fariseu, ci şi fiu de

fariseu (vezi Fapte 23: 6). El s-a putut lăuda: „Eram mai înaintat în religiunea iudeilor decât mulţi din neamul meu, de o vârstă cu mine. Eram însufleţit de o râvnă nespus de mare pentru datinile strămoşeşti” (Gal. 1: 14).

Pentru a înţelege convertirea lui Pavel, trebuie să înţelegem de ce era el atât de pornit împotriva creştinilor. Devotamentul lui faţă de legea iudaică a fost cel care i-a declanşat împotrivirea implacabilă faţă de Cristos şi faţă de Biserica primară. „Ceea ce îl deranja [pe Pavel] la mesajul creştin nu era, după cum scrie teologul francez Jacques Dupont, afirmaţia că Iisus este Mesia, [ci]... faptul că I se atribuia lui Iisus un rol mântuitor care priva Legea de orice importanţă pentru mântuire... [Pavel era] extrem de ostil faţă de credinţa creştină datorită importanţei pe care i-o dădea el Legii ca mijloc de mântuire”. 2

Encyclopaedia Britannica afirmă că membrii noii grupări religioase iudaice, care îşi spuneau creştini, subminau esenţa educaţiei iudaice şi a studiilor rabinice ale lui Pavel.3 El şi-a dorit cu înflăcărare exterminarea acestei grupări religioase (vezi Gal. 1: 13). Aşa că şi-a propus să contribuie la uciderea tuturor creştinilor (vezi Fapte 26: 9 – 11). Foarte hotărât, a început să distrugă Biserica (vezi Fapte 8: 3). A pornit spre Damasc cu documente care îl autorizau să-i prindă pe urmaşii lui Iisus şi să îi aducă pentru ca să fie judecaţi.

Apoi s-a întâmplat ceva cu Pavel. „Dar Saul [fostul nume al lui Pavel] sufla încă ameninţarea şi uciderea împotriva ucenicilor Domnului. S-a dus la marele preot şi i-a cerut scrisori către sinagogile din Damasc ca, dacă va găsi pe unii umblând pe calea credinţei, atât bărbaţi cât şi femei, să-i aducă legaţi la Ierusalim. Pte drum, când s-a apropiat de Damasc, deodată a strălucit o lumină din cer în jurul lui. El a căzut la pământ şi a auzit un glas care-i zicea: «Saule, Saule, pentru ce Mă prigoneşti?» «Cine eşti Tu, Doamne?» a răspuns el. Şi Domnul a zis: «Eu sunt Iisus, pe care-L prigoneşti. Ţi-ar fi greu să arunci înapoi cu piciorul într-un ţepuş». Tremurând şi plin de frică, el a zis: «Doamne, ce vrei să fac?» «Scoală-te, i-a zis Domnul, intră

în cetate, şi ţi se va spune ce trebuie să faci.» Oamenii care-l însoţeau au rămas încremeniţi; auzeau în adevăr glasul, dar nu vedeau pe nimeni. Saul s-a sculat de la pământ; şi măcar că ochii îi erau deschişi, nu vedea nimic. L-au luat de mâini şi l-au dus în Damasc. Trei zile n-a văzut şi n-a mâncat, nici n-a băut nimic.

În Damasc era un ucenic numit Anania. Domnul i-a zis într-o vedenie: «Anania!» «Iată-mă, Doamne», a răspuns el. Şi Domnul i-a zis: «Scoală-te, du-te pe uliţa care se cheamă Dreaptă şi caută în casa lui Iuda pe unul zis Saul, un om din Tars. Căci iată, el se roagă; şi a văzut în vedenie pe un om numit Anania intrând la el şi punându-şi mâinile peste el, ca să-şi capete iarăşi vederea»” (Fapte 9: 1 – 12).

Citind în continuare, putem să vedem de ce se temeau creştinii de Pavel. „«Doamne, a răspuns Anania, am auzit de la mulţi despre toate relele pe care le-a făcut omul acesta sfinţilor Tăi în Ierusalim; ba şi aici are puteri din partea preoţilor celor mai de seamă, ca să lege pe toţi care cheamă numele Iau.» Dar Domnul i-a zis: «Du-te, căci el este un vas pe care l-am ales ca să ducă Numele Meu înaintea neamurilor, înaintea împăraţilor şi înaintea fuior lui Israel; şi îi voi arăta tot ce trebuie să sufere pentru Numele Meu». Anania a plecat; şi după ce a intrat în casă, a pus mâinile peste Saul şi a zis: «Frate Saule, Domnul Iisus, care ţi S-a arătat pe drumul pe care veneai, m-a trimis ca să capeţi vederea şi să te umpli de Duhul Sfânt». Chiar în clipa aceea au căzut de pe ochii lui un fel de solzi; şi el şi-a căpătat iarăşi vederea. Apoi s-a sculat şi a fost botezat. După ce a mâncat, a prins iarăşi putere” (Fapte 9: 13 – 19).

În urma acestei experienţe, Pavel s-a considerat un martor al Cristosului celui înviat. El a scris mai târziu: „N-am văzut eu pe Iisus, Domnul nostru?” (1 Cor. 9: 1). El a comparat apariţia lui Cristos înaintea lui cu apariţiile Sale înaintea celorlalţi apostoli de după înviere. „După ei toţi... mi S-a arătat şi mie” (1 Cor. 15: 8).

Pavel nu numai că L-a văzut pe Iisus, dar nici măcar

nu i-a putut rezista. El nu a proclamat Evanghelia de bunăvoie, ci de nevoie. „Dacă vestesc Evanghelia, nu este pentru mine o pricină de laudă, căci trebuie s-o vestesc” (1 Cor. 9: 16).

Observă că întâlnirea lui Pavel cu Iisus şi convertirea lui ulterioară au fost ceva spontan şi neaşteptat: „deodată, pe la amiază, a strălucit împrejurul meu o mare lumină din cer” (Fapte 22: 6). El nu avea nici cea mai mică idee cine ar putea fi această persoană cerească. Când vocea I-a anunţat că este Iisus din Nazaret, Pavel a fost uluit şi a început să tremure.

Deşi nu cunoaştem toate detaliile sau psihologia a ceea ce s-a întâmplat cu Pavel pe drumul spre Damasc, ştim totuşi următorul lucru: Această experienţă a schimbat în totalitate fiecare aspect al vieţii lui.

În primul rând, caracterul lui Pavel a fost transformat radical. Encyclopaedia Britannica îl descrie înainte de convertire ca un fanatic religios intolerant, înverşunat, prigonitor – mândru şi irascibil. După convertire, este înfăţişat ca fiind răbdător, blând, îndurător şi gata să se jertfească pe sine.4 Kenneth Scott Latourette spune: „Totuşi, lucrul care a unificat viaţa lui Pavel şi a ridicat din obscuritate acest temperament aproape nevrotic, făcând din el o influenţă trainică, a fost o experienţă religioasă profundă şi revoluţionară”. 5

În al doilea rând, relaţia lui Pavel cu urmaşii lui Iisus a fost transformată. Aceştia nu se mai temeau de el. Pavel „a rămas câteva zile cu ucenicii care erau în Damasc” (Fapte 9: 19). Iar când s-a dus să-i întâlnească pe ceilalţi apostoli, ei l-au acceptat (Fapte 9: 27 – 28).

În al treilea rând, mesajul lui Pavela fost transformat. Cu toate că încă ţinea mult la descendenţa sa iudaică, el se schimbase dintr-un oponent înverşunat într-un susţinător ferm al credinţei creştine. „Şi îndată a început să propovăduiască în sinagogi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu” (Fapte 9: 20). Convingerile sale intelectuale se schimbaseră. Experienţa sa l-a determinat să recunoască faptul că Iisus este Mesia, lucru care era în conflict direct

cu ideile mesianice ale fariseilor. Noua sa perspectivă vizavi de Cristos a însemnat o revoluţie totală în gândirea sa.6 Jacques Dupont observă foarte bine că după ce Pavel „a negat cu înflăcărare că un om răstignit ar putea fi Mesia, el a ajuns să admită că Iisus este într-adevăr Mesia şi, prin urmare, şi-a revizuit toate ideile mesianice”.7

De asemenea, Pavel putea înţelege acum că moartea lui Cristos pe cruce, care părea a fi un blestem de la Dumnezeu şi un final deplorabil al unei vieţi, era de fapt actul împăcării lui Dumnezeu cu lumea prin Cristos. Pavel a ajuns să înţeleagă că prin răstignire, Cristos a luat asupra Sa blestemul păcatului în locul nostru (vezi Gal. 3: 13) şi că Dumnezeu „L-a făcut pe Cristos, care nu a păcătuit niciodată, o jertfă pentru păcatul nostru, pentru ca noi să ne împăcăm cu Dumnezeu prin Cristos” (2 Cor. 5: 21 NLT). În loc să vadă moartea lui Cristos ca pe o înfrângere, El a văzut-o ca pe o mare victorie, încheiată prin înviere. Crucea nu mai era o piatră de poticnire, ci esenţa răscumpărării mesianice a lui Dumnezeu. Predicarea misionară a lui Pavel poate fi rezumată drept „[o dovedire şi lămurire a faptului că] Cristosul trebuia să pătimească şi că în vieze din morţi. «Şi acest Iisus, pe care vi-L vestesc eu, zicea el, este Cristosul»” (Fapte 17: 3).

În al patrulea rând, misiunea lui Pavel a fost transformată. El a fost schimbat dintr-unul care ura neamurile într-un misionar pentru neamuri. A fost schimbat dintr-un zilot evreu într-un evanghelist pentru păgâni. În calitate de evreu şi fariseu, Pavel privea neamurile care erau dispreţuite, fiind socotite inferioare poporului ales al lui Dumnezeu. Experienţa Damascului a făcut din el un apostol dedicat, misiunea vieţii lui fiind aceea de a ajuta naţiunile păgâne. Pavel a înţeles că Cristosul care i S-a arătat era într-adevăr Mântuitorul tuturor oamenilor. E>într-un fariseu ortodox, a cărei misiune era să păzească cu stricteţe iudaismul, Pavel a devenit propagator al acelei grupări religioase noi şi radicale, numită creştinism, căreia i se opusese atât de vehement. Schimbarea petrecută în el a fost atât de

profundă încât „toţi cei ce-l ascultau rămâneau uimiţi şi ziceau: «Nu este el acela care făcea prăpăd în Ierusalim printre cei ce chemau Numele acesta? Şi n-a venit el aici ca să-i ducă legaţi înaintea preoţilor celor mai de seamă?» Totuşi Saul se întărea din ce în ce mai mult şi făcea de ruşine pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Iisus este Cristosul" (Fapte 9: 21 – 22).

Istoricul Philip Schaff afirmă: „Convertirea lui Pavel marchează nu numai un punct de cotitură în istoria sa personală, ci de asemenea o epocă importantă în istoria Bisericii apostolice şi, prin urmare, în istoria omenirii. A fost cel mai rodnic eveniment de la Rusalii încoace şi a asigurat victoria universală a creştinismului". 8

Luând într-o zi prânzul la Universitatea din Houston, m-am aşezat la masă lângă un student. În timp ce discutam cu el despre creştinism, el a făcut afirmaţia că nu există dovezi istorice în favoarea creştinismului sau a lui Cristos. L-am întrebat de ce crede acest lucru. Era student la istorie, iar unul din manualele sale era o carte de istorie romană care conţinea un capitol despre apostolul Pavel şi creştinism. Studentul citise acel capitol care începea cu viaţa lui Saul din Tars şi se încheia cu viaţa apostolului Pavel. Cartea susţinea că nu sunt clare cauzele schimbării din viaţa lui Pavel. Am deschis la cartea Faptele Apostolilor şi am explicat descoperirea lui Cristos înaintea lui Pavel de după înviere. Studentul a recunoscut îndată că aceasta este cea mai logică explicaţie pentru convertirea radicală a lui Pavel. Această verigă care lipsea din manualul său l-a ajutat pe tânărul respectiv să pună lucrurile cap la cap. Mai târziu a devenit creştin.

Elias Andrews, fost director al Institutului Teologic Queens, comentează: „Mulţi au găsit în transformarea radicală a «fariseului fariseilor» cea mai convingătoare dovadă a adevărului şi a puterii religiei la care s-a convertit, precum şi rolul şi locul Persoanei lui Cristos". 9 Archibald McBride, care a fost profesor la Universitatea din Aberdeen, scrie despre Pavel: „În comparaţie cu realizările lui... realizările lui Alexandru şi ale lui Napoleon

par nesemnificative”.10 învăţatul creştin din vechime, Clement din Alexandria, spune că Pavel „a fost în lanţuri de şapte ori; a predicat Evanghelia în Orient şi în Occident; a ajuns la limita Occidentului şi a murit ca martir din ordinul conducătorilor de acolo”.

Pavel afirmă în repetate rânduri că Iisus cel viu şi înviat i-a transformat viaţa. A fost atât de convins de învierea lui Cristos din morţi încât a fost gata să moară ca martir pentru credinţa sa.

Doi buni prieteni de la Oxford, autorul Gilbert West şi omul de stat Lord George Lyttleton, s-au hotărât să distrugă temelia credinţei creştine. West urma să demonstreze că învierea este un sofism, iar Lyttleton că Saul din Tars nu s-a convertit niciodată la creştinism. Ambii au ajuns să îşi schimbe radical poziţia şi au devenit urmaşi înflăcăraţi ai lui Iisus. Lord Lyttleton scrie: „Convertirea şi calitatea de apostol a Sfântului Pavel, studiate în mod adecvat, sunt în sine o demonstraţie suficientă pentru a dovedi că creştinismul este o descoperire divină”. 12 El conchide că dacă cei 25 de ani de suferinţă şi slujire a lui Cristos din viaţa lui Pavel au fost o realitate, atunci convertirea lui a fost adevărată, deoarece tot ce a făcut el a început cu acea schimbare neaşteptată. Şi dacă convertirea lui Pavel a fost autentică, atunci Iisus Cristos a înviat din morţi, căci tot ce era şi făcea Pavel, el îi atribuia mărturisirii Cristosului celui înviat.

Capitolul 9

Mormântul nu L-a putut ţine captiv

Un student de la Universitatea din Uruguay m-a întrebat: – Domnule profesor McDowell, de ce nu aţi reuşit să găsiţi nicio cale de a infirma creştinismul?

I-am răspuns:

— Dintr-un motiv foarte simplu. Pentru că nu am reuşit să contest faptul că învierea lui Iisus Cristos a fost un eveniment real al istoriei.

După ce am petrecut peste şapte sute de ore studiind

acest subiect şi investigându-i amănunţit temelia, am ajuns la concluzia că învierea lui Iisus Cristos este fie una dintre cele mai haine, mai vicioase şi mai crude şarlatanii care le-au fost băgate pe gât omenirii vreodată, fie este cea mai importantă realitate din istorie.

Învierea scoate din sfera filosofiei întrebarea: „Este creştinismul bine fondat?” – şi face din ea o întrebare care ţine de istorie. Are creştinismul o bază istorică solidă? Avem noi la dispoziţie suficiente dovezi pentru justificarea credinţei în înviere?

Iată câteva dintre problemele şi afirmaţiile relevante pentru această întrebare: Iisus din Nazaret, un profet evreu care pretindea că este Cristosul profeţit în Scripturile evreieşti, a fost arestat, sub acuzarea de agitator politic şi apoi răstignit. La trei zile după moartea şi îngroparea Sa, nişte femei care s-au dus la mormântul Lui au descoperit că trupul Lui lipseşte din mormânt. Ucenicii lui Cristos au pretins că Dumnezeu L-a înviat din morţi şi că El li S-a arătat de numeroase ori înainte de a. Se înălţa la cer.

Având această temelie, creştinismul s-a răspândit în întregul Imperiu Roman şi a continuat să exercite o mare influenţă în întreaga lume de-a lungul secolelor care au urmat.

Marea întrebare care se pune este: A avut loc învierea cu adevărat?

Îngroparea lui Iisus

După ce a fost pronunţată sentinţa de condamnare la moarte, Iisus a fost dezbrăcat şi biciuit înainte de a fi răstignit, aşa cum era obiceiul roman.

Alexander Metherell, ce a obţinut un doctorat în medicină de la Universitatea din Miami şi unul în inginerie de la Universitatea din Bristol, Anglia, a făcut o analiză detaliată a biciuirii lui Cristos de către romani. El explică procesul: „Soldatul folosea un bici din împletituri de piele, cu biluţe din metal prinse în ele. Când biciul lovea carnea, aceste biluţe produceau vânătăi sau contuzii adânci, care se deschideau dacă mai urmau lovituri. Şi biciul mai avea

şi nişte bucăţi ascuţite de os, care tăiau foarte adânc în carne.

Spatele era atât de sfâşiat încât o parte din coloană se vedea uneori prin tăieturile extrem de adânci. Loviturile coborau de la umeri până la spate, la şezut şi partea din spate a coapselor. Era pur şi simplu cumplit.

Un medic care a studiat metodele de bătaie romane spunea: «Pe măsură ce continua biciuirea, rănile ajungeau până la muşchii scheletici de dedesubt şi produceau fâşii tremurătoare de carne sângerândă». Un istoric din secolul al III-lea, pe nume Eusebiu, descria astfel biciuirea: «Venele victimei erau dezvelite şi i se vedeau până şi muşchii, tendoanele şi intestinele».

Ştim că mulţi oameni mureau în urma unei astfel de bătăi chiar înainte de a putea fi răstigniţi. Sau cel puţin, victima experimenta o durere cumplită şi intra în şoc hipovolemic”.

Potrivit cu obiceiurile evreieşti de înmormântare, trupul lui Iisus a fost apoi învelit într-o pânză de in Aproximativ 34 kg de miresme, amestecate astfel încât să alcătuiască o substanţă vâscoasă, au fost întinse pe pânza cu care era înfăşurat trupul (vezi Ioan 19: 39 – 40). După ce acesta a fost pus într-un mormânt solid din piatră, a fost rostogolită la intrare, cu ajutorul unor pârghii, o piatră extrem de mare, care cântărea aproximativ două tone (vezi Mt. 27: 60).

O gardă romană formată din bărbaţi cu o disciplină strictă era postată să supravegheze mormântul. Teama de pedeapsă a acestor oameni „îi făcea să acorde o atenţie sporită responsabilităţilor ce le reveneau, în special când făceau de strajă noaptea”.2 Această gardă a pus pe mormânt sigiliul roman, un însemn al puterii şi autorităţii romane.3 Sigiliul era menit să prevină actele de vandalism. Oricine ar fi încercat să mute piatra de la intrarea în mormânt ar fi fost nevoit să rupă sigiliul şi ar fi atras astfel asupra sa mânia autorităţilor romane.

Şi totuşi, în ciuda gărzii şi a sigiliului, mormântul era gol.

Mormântul gol

Urmaşii lui Iisus pretindeau că El a înviat din morţi. Spuneau că li S-a înfăţişat timp de patruzeci de zile, aducând multe dovezi convingătoare (unele traduceri ale Bibliei spun „dovezi infailibile"; vezi, de exemplu, Fapte 1: 3, NKJV). Apostolul Pavel spunea că Iisus S-a arătat la peste cinci sute de urmaşi ai Săi deodată, dintre care majoritatea erau încă în viaţă şi puteau confirma ceea ce a scris el (vezi 1 Cor. 15: 3 – 8).

Arthur Michael Ramsey, fost arhiepiscop de Canterbury, scrie: „Eu cred în înviere, în parte pentru că o serie de fapte sunt inexplicabile fără ea".4 Mormântul gol era „prea notoriu pentru a fi contestat".5 Teologul german Paul Althaus afirmă că învierea „nu putea fi propovăduită în Ierusalim nici măcar o singură zi sau o singură oră, dacă mormântul gol nu ar fi fost un adevăr recunoscut de către toţi".6

Paul L. Maier conchide: „Dacă toate dovezile sunt cântărite cu grijă şi în mod obiectiv, este într-adevăr justificat, conform canoanelor cercetării istorice, să tragem concluzia că [mormântul lui Iisus] era într-adevăr gol... Şi încă nu s-a descoperit în sursele literare, în epigrafie sau în arheologie nicio dovadă care să infirme această afirmaţie". 7

Cum putem explica mormântul gol?

Pe baza dovezilor istorice covârşitoare, creştinii cred că Iisus a fost înviat în trup fizic într-un spaţiu şi timp reale, prin puterea supranaturală a lui Dumnezeu. Dificultăţile legate de acceptarea acestui fapt pot fi mari, însă problemele inerente necredinţei sunt şi mai mari.

Situaţia de la mormânt de după înviere este semnificativă. Sigiliul roman a fost rupt, ceea ce însemna răstignire automată cu capul în jos pentru oricine l-ar fi rupt. Piatra imensă a fost mutată nu numai de la intrare, ci chiar şi de lângă incintă, ca şi cum ar fi fost luată pe sus şi dusă mai încolo.8 Soldaţii fugiseră, împăratul roman bizantin Iustinian enumera în Digestele 49: 16 optsprezece ofense pentru care nişte gărzi romane puteau fi

condamnate la moarte. Acestea includeau adormirea în post sau părăsirea lui.

Femeile au venit şi au găsit mormântul gol. Ele au intrat în panică şi s-au dus să le relateze şi celorlalţi întâmplarea. Petru şi Ioan au alergat la mormânt. Ioan a ajuns primul, dar nu a intrat. S-a uitat înăuntru şi a văzut veşmintele mortuare aşezate pe lespede, dar goale. Trupul lui Cristos trecuse chiar printre ele într-o nouă existenţă. S-o recunoaştem; o astfel de privelişte ar face din oricine un creştin.

Diferite teorii despre înviere

Mulţi oameni au promovat diferite teorii pentru a explica învierea, însă ele sunt atât de forţate şi de ilogice în comparaţie cu afirmaţiile creştinismului, încât însăşi slăbiciunea lor ajută la creşterea încrederii în adevărul învierii.

Teoria mormântului greşit

O teorie propusă de specialistul britanic în teologie biblică, Kirsopp Lake, presupune că femeile care au anunţat dispariţia trupului s-au dus din greşeală la un alt mormânt în acea dimineaţă. Dacă a fost aşa, atunci şi ucenicii care s-au dus să verifice spusele femeilor trebuie să fi mers tot la un alt mormânt. Totuşi, putem avea certitudinea că autorităţile evreieşti, care ceruseră postarea gărzii la mormânt pentru a preveni furtul trupului, nu s-ar fi înşelat în legătură cu amplasarea mormântului. Nici gărzile romane nu s-ar fi înşelat, căci se aflau acolo. Dacă ar fi existat o asemenea confuzie, atunci autorităţile evreieşti nu ar fi stat pe gânduri niciun moment ca să scoată la iveală trupul din mormântul corespunzător, punând astfel capăt complet şi definitiv oricărui zvon despre o înviere.

Teoria halucinaţiei

O altă explicaţie propusă pretinde că apariţiile lui Iisus de după înviere au fost fie iluzii, fie halucinaţii. Această teorie se bate cap în cap cu principiile psihologice care guvernează declanşarea halucinaţiilor. Nu este nici credibil, nici posibil ca cinci sute de oameni să fi avut

aceleaşi halucinaţii timp de patruzeci de zile. De asemenea, teoria halucinaţiilor nu coincide cu situaţia istorică sau cu starea mentală a apostolilor.

Aşadar, unde se afla de fapt trupul lui Iisus şi de ce nu l-au scos la iveală cei care erau împotriva lui Iisus?

Teoria leşinului

Raţionalistul german din secolul al XIX-lea, Karl Venturini, a avansat teoria leşinului şi ea este sugerată deseori chiar şi astăzi. Aceasta afirmă că Iisus nu a murit cu adevărat, ci doar a leşinat din cauza extenuării şi a pierderii de sânge. Toată lumea credea că este mort, însă mai târziu a fost resuscitat, iar ucenicii au crezut că este vorba de o înviere.

Teologul german David Friedrich Strauss, şi el un împotrivitor al învierii, elimină orice idee că Iisus S-ar fi putut trezi dintr-un leşin: „Este imposibil ca o fiinţă care a ieşit pe jumătate moartă din sepulcru, care se târa slăbită şi bolnavă, necesitând tratament medical, care avea nevoie de pansare, de întărire şi de indulgenţă şi care în cele din urmă a fost totuşi răpusă de suferinţele sale, să le fi putut lăsa ucenicilor impresia că este un Triumfător asupra morţii şi mormântului şi un Prinţ al Păcii, o percepţie despre El care stătea la baza viitoarei lor lucrări. O astfel de resuscitare nu ar fi putut decât să slăbească impresia pe care le-o făcuse El în viaţă şi în moarte; ar fi putut în cel mai bun caz să îi dea un ton elegiac, dar sub nicio formă nu ar fi putut să le preschimbe tristeţea în entuziasm şi să le transforme reverenţa în închinare”. 9

Teoria trupului furat

O altă teorie susţine că ucenicii au furat trupul lui Iisus în timp ce gărzile dormeau. Descurajarea şi laşitatea ucenicilor constituie un argument tranşant împotriva ei. Cum ni i-am putea imagina oare pe ucenici dintr-odată devenind atât de curajoşi şi de cutezători încât să înfrunte un detaşament de soldaţi romani şi să fure trupul din mormânt? Ei nu aveau dispoziţia necesară pentru a încerca un asemenea lucru.

Comentând pe marginea afirmaţiei că ucenicii au

furat trupul lui Iisus, J.N.D. Anderson spune: „Acest lucru ar fi în totală contradicţie cu tot ceea ce cunoaştem despre ei: cu învăţătura lor etică, calitatea vieţii lor, statornicia lor în suferinţă şi persecuţie. De asemenea, acest lucru nu ar reuşi nici în cea mai mică măsură să explice transformarea lor dramatică din nişte laşi deprimaţi şi demoralizaţi în nişte martori pe care nicio opoziţie nu îi putea reduce la tăcere”. 10

Teoria trupului mutat

O altă teorie spune că autorităţile romane sau evreieşti au mutat trupul lui Cristos din mormânt. Această explicaţie nu este cu nimic mai rezonabilă decât teoria trupului furat. Dacă autorităţile aveau în posesie trupul sau ştiau unde se află, de ce nu au anunţat ele că l-au luat, punând astfel capăt definitiv predicării învierii de către ucenici în Ierusalim? Dacă autorităţile au luat trupul, de ce nu au explicat ele exact unde l-au pus? De ce nu au recuperat cadavrul, ca să îl aşeze pe un catafalc pe care să îl poarte prin centrul Ierusalimului? O astfel de acţiune ar fi distrus creştinismul cu desăvârşire.

John Warwick Montgomery comentează: „Ideea că primii creştini ar fi putut născoci o asemenea poveste, după care să o proclame printre cei care ar fi putut să o infirme cu uşurinţă prin simpla scoatere la iveală a trupului lui Iisus, depăşeşte limitele credibilităţii”. 11

Dovezi în favoarea învierii

Profesorul Thomas Arnold, autorul unei celebre lucrări în trei volume, intitulată History of Rome [Istoria Romei], şi şeful catedrei de istorie modernă a Universităţii Oxford, cunoştea foarte bine valoarea dovezilor în determinarea faptelor istorice. El spune: „Sunt obişnuit de mulţi ani să studiez istoria altor vremuri, să examinez şi să cântăresc dovezile aduse de cei care au scris despre ele, şi nu cunosc nici măcar un singur eveniment din istoria omenirii care să fie atestat prin dovezi mai bune şi mai consistente de orice fel, spre edificarea unui anchetator sincer, decât marele semn pe care ni l-a dat Dumnezeu, şi anume că Cristos a murit şi apoi a înviat din morţi”.12

Eruditul britanic Brooke Foss Westcott, care a fost profesor de teologie la Universitatea Cambridge, susţine: „Analizând toate dovezile, nu exagerăm dacă spunem că nu există niciun incident istoric atestat mai bine şi prin dovezi mai diversificate ca învierea lui Cristos. Numai supoziţia prealabilă că trebuie să fie un neadevăr ar fi putut sugera ideea lipsei de dovezi care să o sprijine".13

William Lane Craig conchide că „atunci când... [foloseşti] canoanele obişnuite ale evaluării istorice, cea mai bună explicaţie a faptelor este aceea că Dumnezeu L-a înviat pe Iisus din morţi".14 Simon Greenleaf a fost una dintre cele mai strălucite minţi ale Americii în domeniul juridic. El a fost celebrul profesor de drept cu titlul Royall de la Universitatea din Harvard care l-a succedat pe judecătorul Joseph Story, profesor de drept cu titlul Dane la aceeaşi universitate. În anii petrecuţi la Harvard, Greenleaf a scris un volum în care examinează valoarea legală a mărturiei apostolilor despre învierea lui Cristos. El observă că este imposibil ca apostolii „să fi continuat să afirme adevărurile pe care le-au relatat, dacă Iisus nu ar fi înviat din morţi cu adevărat şi dacă ei nu ar fi fost la fel de siguri de acest lucru cum erau de siguri de orice alt lucru".15 Greenleaf ajunge la concluzia că învierea lui Cristos este unul din evenimentele cel mai bine atestate din istorie, potrivit regulilor ce se impun dovezilor legale acceptate în justiţie.

Sir Lionel Luckhoo este considerat de către mulţi cel mai de succes avocat din lume după ce a obţinut 245 de achitări consecutive pentru crimă. Acest avocat excepţional a făcut o analiză riguroasă a faptelor istorice ale învierii lui Cristos şi a declarat în cele din urmă: „Spun fără echivoc că dovezile în favoarea învierii lui Iisus Cristos sunt atât de copleşitoare încât impun acceptarea ei prin probe, ceea ce nu lasă absolut niciun loc pentru îndoială".16

Frank Morison, un alt avocat britanic, a întreprins o acţiune de infirmare a dovezilor în favoarea învierii. El considera că viaţa lui Iisus este una dintre cele mai

frumoase vieţi trăite vreodată, însă când vine vorba despre înviere, Morison presupune că cineva a venit mai târziu şi a introdus în poveste un mit. El plănuia să scrie o prezentare a ultimelor zile din viaţa lui Iisus, fără a lua în calcul învierea. Avocatul se gândea că o abordare inteligentă şi raţională a acestei poveşti ar omite complet un astfel de eveniment. Totuşi, când şi-a folosit pregătirea juridică la analizarea faptelor, a fost nevoit să se răzgândească. În loc să infirme învierea, el a scris în cele din urmă bestsellerul Who Moved the Stone? Şi-a intitulat primul capitol: „Cartea care a refuzat să se lase scrisă”. Restul lucrării confirmă în mod categoric validitatea dovezilor în favoarea învierii lui Cristos.17

George Eldon Ladd afirmă: „Singura explicaţie raţională a acestor fapte istorice este că Dumnezeu L-a înviat pe Iisus în trup fizic”.16 Astăzi, cei care cred în Iisus Cristos pot avea absolută certitudine, la fel ca primii creştini, că credinţa lor se întemeiază nu pe un mit sau pe o legendă, ci pe realitatea istorică solidă a Cristosului înviat şi a mormântului gol.

Gary Habermas, distins profesor şi şef al catedrei de filosofie şi teologie al Universităţii Liberty, a avut o dezbatere cu Anthony Flew, un filosof ateu, pe tema „A înviat Iisus din morţi?” Un moderator profesionist care a fost rugat să evalueze dezbaterea a tras următoarea concluzie: „Dovezile istorice, deşi defectuoase, sunt suficient de puternice încât să determine minţile înţelepte să ajungă la concluzia că Cristos a înviat cu adevărat din morţi., Habermas reuşeşte într-adevăr să prezinte «dovezi verosimile» în favoarea istoricităţii învierii «fără nicio dovadă realistă plauzibilă împotriva ei»”.19

Însă mai presus de orice, credincioşii pot experimenta astăzi în mod personal puterea Cristosului înviat în viaţa lor. În primul rând, ei pot fi siguri că păcatele le sunt iertate (vezi Lc. 24: 46 – 47;

1 Cor. 15: 3). În al doilea rând, pot avea siguranţa vieţii veşnice şi a propriei lor învieri din morţi (vezi 1 Cor. 15: 19 – 26). În al treilea rând, pot fi eliberaţi de o viaţă

lipsită de sens şi searbădă şi pot fi transformaţi în făpturi noi în Iisus Cristos (vezi Ioan 10: 10;

2 Cor. 5: 17).

Care este evaluarea şi decizia ta? Ce crezi despre mormântul gol? După ce a examinat dovezile dintr-o perspectivă juridică, Lordul Darling, fost preşedinte al înaltei Curţi de Justiţie a Angliei, a tras concluzia că „există dovezi atât de copleşitoare, pozitive şi negative, factual şi circumstanţial, încât niciun juriu inteligent din lume nu ar putea evita verdictul că învierea lui Cristos este un fapt real”.20

Capitolul 10

Adevăratul Mesia este rugat să se prezinte

Dintre toate calificările de care dispunea Iisus pentru a-şi sprijini pretenţia de a fi Mesia şi Fiul lui Dumnezeu, una din cele mai profunde este adesea trecută cu vederea: faptul că viaţa Sa împlinea atâtea profeţii din vechime. În acest capitol mă voi ocupa de acest fapt uluitor.

Iisus a apelat de nenumărate ori la profeţii din Vechiul Testament pentru a-şi sprijini afirmaţiile. Galateni 4: 4 spune: „Când a venit împlinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege”. Aici se face referire la faptul că profeţiile se împlineau în Iisus Cristos. „Şi [Iisus] a început de la Moise şi de la toţi prorocii şi le-a tâlcuit, în toate Scripturile, ce era cu privire la El” (Lc. 24: 27). Iisus le-a spus: „Iată ce vă spuneam când încă eram cu voi, că trebuie să se împlinească tot ce este scris despre Mine în Legea lui Moise, în proroci şi în Psalmi” (Lc. 24: 44). El a spus: „Dacă aţi crede pe Moise, M-aţi crede şi pe Mine, pentru că el a scris despre Mine” (Ioan 5: 46). Şi apoi: „Tatăl vostru Avraam a săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea; a văzut-o şi s-a bucurat” (Ioan 8: 56).

Apostolii şi scriitorii Noului Testament au apelat de asemenea în mod constant la profeţiile împlinite pentru a sprijini afirmaţia că Iisus este Fiul lui Dumnezeu,

Mântuitorul şi Mesia. „Dumnezeu a împlinit astfel ce vestise mai înainte prin gura tuturor prorocilor Lui: că, adică Cristosul Său va pătimi” (Fapte 3: 18). „Pavel, după obiceiul său, a intrat în sinagogă. Trei zile de Sabat a vorbit cu ei din Scripturi, dovedind şi lămurind că Cristosul trebuia să pătimească şi să învieze din morţi. «Şi acest Iisus, pe care vi-L vestesc eu, zicea el, este Cristosul»” (Fapte 17: 2 – 3). „V-am învăţat înainte de toate, aşa cum am primit şi eu: că Cristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi; că a fost îngropat şi a înviat a treia zi, după Scripturi” (1 Cor. 15: 3 – 4).

Vechiul Testament conţine şaizeci de profeţii mesianice majore şi aproximativ 270 de ramificaţii ale lor, care s-au împlinit într-o singură persoană: Iisus Cristos. Ne este de ajutor să privim toate aceste profeţii împlinite în Cristos ca fiind „adresa” Sa. Dă-mi voie să mă explic. Probabil nu ţi-ai dat seama niciodată de importanţa numelui şi adresei tale, şi totuşi aceste detalii te disting de cei peste şase miliarde de alţi oameni care locuiesc şi ei pe această planetă.

O adresa în istorie

Cu şi mai multe detalii, Dumnezeu a înscris o „adresă” în istorie pentru a-L distinge pe Fiul Său, Mesia, Mântuitorul omenirii, de oricine altcineva care a trăit vreodată în istorie – în trecut, prezent sau viitor. Datele acestei adrese se găsesc în Vechiul Testament, un document care a fost scris în cursul unei perioade de peste o mie de ani şi conţine peste trei sute de referiri la venirea lui Cristos. Folosind teoria probabilităţii, descoperim că şansele ca numai 48 din aceste profeţii să se împlinească într-o singură persoană sunt de 1 la I0157.

Probabilitatea ca adresa lui Dumnezeu să i se potrivească unui singur om este micşorată şi de faptul că toate profeţiile despre Mesia au fost făcute cu cel puţin patru sute de ani înainte de apariţia Sa. Unii ar putea sugera că aceste profeţii au fost scrise după perioada lui Cristos şi elaborate în aşa fel încât să coincidă cu evenimente din viaţa Lui. Acest lucru ar putea părea

posibil până când îţi dai seama că Septiiaginta, varianta grecească a Vechiului Testament ebraic, a fost tradusă aproximativ între anii 150 – 200 î.Hr. Aceasta înseamnă că există o lacună de cel puţin două sute de ani între înregistrarea profeţiilor şi împlinirea lor în Cristos.

Cu siguranţă că Dumnezeu a înscris în istorie o adresă care I se potrivea numai lui Mesia al Său. Aproximativ patruzeci de bărbaţi au pretins că sunt Mesia cel aşteptat de evrei. Însă unul singur – Iisus Cristos – a apelat la profeţiile împlinite pentru a-şi sprijini afirmaţiile şi numai calificările Lui se potrivesc cu acele afirmaţii.

Care sunt câteva dintre aceste calificări? Şi ce evenimente aveau să preceadă apariţia Fiului lui Dumnezeu şi să coincidă cu ea?

Pentru început, trebuie să mergem la Geneza 3: 15, unde găsim prima profeţie mesianică din Biblie: „Vrăjmăşie voi pune între tine şi femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei. Aceasta îţi va zdrobi capul, şi tu îi vei zdrobi călcâiul”. Această profeţie s-ar putea referi la un singur om din întreaga Scriptură. Nimeni altul decât Iisus nu ar putea fi numit „sămânţa” unei femei. Toţi ceilalţi oameni din istorie vin din sămânţa unui bărbat. Alte versiuni afirmă acelaşi lucru când îl identifică pe acest învingător al lui Satana ca fiind urmaşul unei femei, în timp ce în toate celelalte cazuri, Biblia trasează descendenţa pe linie paternă. Acest urmaş sau această „sămânţă” a unei femei va veni în lume şi va distruge lucrările lui Satana (îi va zdrobi capul).

În Geneza 9 şi 10, Dumnezeu a făcut adresa şi mai specifică. Noe a avut trei fii: Sem, Ham şi Iafet. Toate popoarele lumii se trag din aceşti trei bărbaţi. Însă Dumnezeu a eliminat complet două treimi ale rasei umane din linia de descendenţă a lui Mesia, specificând că El va veni prin linia lui Sem.

Apoi, înaintând până în anul 2000 î.Hr., descoperim că Dumnezeu a chemat un om pe nume Avraam să iasă din cetatea Ur, din Caldeea. Cu Avraam, Dumnezeu a devenit şi mai specific, afirmând că Mesia va fi unul din

descendenţii săi. Toate familiile pământului aveau să fie binecuvântate prin Avraam (vezi Gen. 12: 1 – 3; 17: 1 – 8; 22: 15: 18). Când el a avut doi fii, pe Isaac şi pe Ismael, o jumătate din descendenţii lui Avraam au fost eliminaţi când Dumnezeu l-a ales pe cel de-al doilea fiu, pe Isaac, să fie strămoşul lui Mesia (vezi Gen. 17: 19 – 21; 21: 12).

Isaac a avut doi fii, pe Iacov şi pe Esau. Dumnezeu a ales neamul lui Iacov (vezi Gen. 28: 1 – 4; 35: 10 – 12; Num. 24: 17). Iacov a avut doisprezece fii, din descendenţii cărora au luat naştere cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. Apoi Dumnezeu a ales seminţia lui Iuda pentru linia mesianică şi a eliminat unsprezece doisprezecimi din seminţiile israelite. Şi dintre toate familiile seminţiei lui Iuda, a ales-o pe cea a lui Isai (vezi Is. 11: 1 – 5). Vedem cum se conturează adresa tot mai mult.

Isai avea opt fii, iar în 2 Samuel 7: 12 – 16 şi Ieremia 23: 5, Dumnezeu a eliminat şapte optimi din familia lui Isai, alegându-l pe David, fiul lui Isai. Aşadar, în ceea ce priveşte descendenţa, Mesia avea să se nască din sământţa unei femei, din descendenţa lui Sem, neamul evreilor, linia lui Isaac, linia lui Iacov, seminţia lui Iuda, familia lui Isai şi casa lui David.

În Mica 5: 2, Dumnezeu a eliminat toate oraşele lumii şi a ales Betâeemul, cu o populaţie sub o mie de oameni, ca loc al naşterii lui Mesia.

Apoi, printr-o serie de profeţii, El a definit chiar şi vremea care avea să-L distingă pe acest om. De exemplu, Maleahi 3: 1 şi patru alte versete din Vechiul Testament anunţă venirea lui Mesia câtă vreme Templul din Ierusalim este încă în picioare (vezi Ps. 118: 26; Dan”. 9: 26; Zah. 11: 13; Hag. 2: 7 – 9). Acest amănunt are o importanţă majoră când înţelegem că Templul a fost distrus în anul 70 d.Hr., şi de atunci nu a mai fost reconstruit.

Isaia 7: 14 adaugă că Cristos. Se va naşte dintr-o fecioară. O naştere naturală în urma unei conceperi nenaturale era un criteriu aflat în afara capacităţii umane de planificare şi control. Mai multe profeţii înregistrate în Isaia şi în Psalmi descriu climatul social şi reacţia pe care

avea să le întâmpine omul lui Dumnezeu din partea oamenilor: cei din propriul Lui popor, evreii, aveau să-L respingă, iar naţiunile păgâne aveau să creadă în El (vezi Ps. 22: 7 – 8; 118: 22; Is. 8: 14; 49: 6; 50: 6; 52: 13 – 15). El urma să aibă un predecesor, o voce în pustiu, unul care va pregăti calea Domnului, pe Ioan Botezătorul (vezi Is. 40: 3 – 5; Mal. 3: 1).

Observă cum un pasaj din Noul Testament (Mt. 27: 3 – 10) face referire la anumite profeţii din Vechiul Testament care fac şi mai specifică adresa lui Cristos, Matei descrie evenimentele declanşate de faptele lui Iuda după ce acesta L-a trădat pe Iisus. El subliniază faptul că aceste evenimente au fost profeţite în pasaje din Vechiul Testament (vezi Ps. 41: 9; Zah. 11: 12 – 13).2 în aceste pasaje, Dumnezeu arată că Mesia va (1) fi trădat, (2) de către un prieten, (3) pentru treizeci de arginţi şi că banii vor fi (4) aruncaţi pe jos în Templu. Astfel, adresa prinde contur.

De asemenea, o profeţie care datează din anul 1012 î.Hr. vesteşte că mâinile şi picioarele lui Iisus vor fi străpunse şi că El va fi răstignit (vezi Ps. 22: 6: 18; Zah. 12: 10; Gal. 3: 13). Această descriere a morţii Sale a fost scrisă cu opt sute de ani înainte ca romanii să folosească răstignirea ca metodă de execuţie.

Linia genealogică exactă; locul, timpul şi modul în care S-a născut; reacţiile oamenilor; trădarea; modul în care a murit – acestea constituie doar o fracţiune din sutele de detalii care alcătuiesc „adresa” pentru identificarea Fiului lui Dumnezeu, a lui Mesia, Mântuitorul lumii.

Împlinirea acestor profeţii ar putea fi simple coincidenţe?

Un critic ar putea spune: „Ei bine, ai putea considera că unele dintre aceste profeţii s-au împlinit în Abraham Lincoln, Anwar Sadat, John F. Kennedy, Maica Tereza sau Billy Graham”.

Da, presupun că ai putea găsi una sau două profeţii care să li se potrivească şi altor oameni, dar nu toate cele

60 de profeţii majore şi cele 270 de ramificaţii ale lor. De fapt, timp de câţiva ani, editura Christian Victory din Denver oferea un premiu de o mie de dolari oricui reuşea să găsească orice persoană în afară de Iisus, vie sau moartă, care să poată împlini numai jumătate din profeţiile mesianice conţinute de cartea Messiah în Both Testaments [Mesia în ambele Testamente], a lui Fred John Meldau. Premiul nu a fost câştigat de nimeni.

Putea o singură persoană să împlinească toate profeţiile din Vechiul Testament? în cartea intitulată Science Speaks [Ştiinţa vorbeşte], Peter Stoner şi Robert Newman au făcut calcule pentru a analiza această probabilitate. În prefaţa cărţii acesteia, H. Harold Hartzler de la Asociaţia Ştiinţifică Americană spune, „Manuscrisul cărţii Science Speaks a fost verificat cu grijă de către un comitet format din membri ai Asociaţiei Ştiinţifice Americane şi de către Consiliul Executiv al aceluiaşi grup şi a fost găsit, în general, ca fiind de încredere şi corect în ceea ce priveşte materialul ştiinţific prezentat. Analiza matematică inclusă are la bază principii de probabilitate care sunt cu totul temeinice, iar profesorul Stoner a aplicat aceste principii într-un mod adecvat şi convingător”. 3

Următoarele probabilităţi arată că este exclusă coincidenţa. Stoner spune că aplicând ştiinţa probabilităţii la opt profeţii, „descoperim că şansa ca vreun om care a trăit până în prezent să fi împlinit toate cele opt profeţii este de 1 la 10” [10 la puterea 17].”* Asta înseamnă 1 la 100.000.000.000.000.000. Pentru a ne ajuta să înţelegem această probabilitate stupefiantă, Stoner ne îndeamnă să ne imaginăm că „luăm 1017 dolari de argint şi îi aşezăm pe suprafaţa Texasulúi. Ei vor acoperi statul în întregime, formând un strat gros de peste jumătate de metru. Acum înseamnă unul din aceşti dolari de argint şi amestecă bine întreaga masă de bani, pe toată suprafaţa statului. Leagă un om la ochi şi spune-i că poate călători cât vrea, numai să aleagă un dolar de argint şi să poată spune că acela e cel însemnat. Ce şansă ar avea el să îl aleagă pe cel corect? Cam aceeaşi şansă pe care ar fi avut-o profeţii să

rostească aceste opt profeţii astfel încât ele să se împlinească toate într-un singur om, oricine ar fi el, din vremea lor până în prezent, cu condiţia ca ei să fi fost autorii prezicerilor.

Acum aceste profeţii fie au fost date prin inspiraţia lui Dumnezeu, fie profeţii le-au rostit pur şi simplu aşa cum au crezut ei de cuviinţă. Într-un astfel de caz, ar fi existat doar o şansă din I017 ca ele să se împlinească într-un singur om, însă s-au împlinit toate în Cristos.

Acest lucru înseamnă că împlinirea numai a acestor opt profeţii demonstrează că Dumnezeu a inspirat scrierea lor cu o precizie căreia îi lipseşte doar o şansă din 10” pentru a fi absolută.”5

O altă obiecţie

Unii pretind că Iisus a căutat în mod deliberat să împlinească profeţiile evreieşti. Această obiecţie pare plauzibilă până în momentul în care ne dăm seama că multe detalii ale venirii lui Mesia erau cu totul în afara sferei controlului uman. Un exemplu este locul naşterii Sale. Când Irod i-a întrebat pe marii preoţi şi pe cărturari unde avea să se nască Cristosul, ei au răspuns: „În Betleemul din Iudeea... căci iată ce a fost scris prin prorocul” (Mt. 2: 5). Ar fi ridicol să credem că în timp ce Maria şi Iosif călătoreau spre oraşul profeţit, Iisus, din burta mamei Sale, ar fi spus: „Mami, ai face bine să te grăbeşti, fiindcă altfel nu ajungem la timp”.

Împlinirea a cel puţin jumătate din profeţii era în afara sferei controlului lui Cristos: modul în care S-a născut; trădarea Lui de către Iuda şi preţul trădării; modul în care a murit; reacţia oamenilor, batjocurile şi scuipatul, privirile aţintite asupra Lui; tragerea la sorţi pentru hainele Sale şi ezitarea soldatului de a-l sfâşia veşmântul. Mai mult decât atât, Cristos nu şi-a putut produce singur naşterea din sământa unei femei, în linia genealogică a lui Sem, descinzând din Avraam, şi nici toate celelalte evenimente care au dus ia naşterea Sa. Nu e de mirare că Iisus şi apostolii au apelat la profeţiile împlinite pentru a sprijini afirmaţia Sa că este Fiul lui Dumnezeu.

De ce S-a complicat Dumnezeu cu toate aceste lucruri? Eu cred că dorea ca Iisus Cristos să aibă toate calificările de care avea nevoie când a venit în lume. Şi totuşi, cel mai fascinant lucru cu privire la Iisus este faptul că El a venit pentru a schimba vieţi. Numai El a dovedit corecte sutele de profeţii din Vechiul Testament care descriau venirea Sa. Şi numai El poate împlini cea mai mare profeţie dintre toate pentru cei care vor să o accepte – promisiunea unei vieţi noi: „Vă voi da o inimă nouă şi voi pl ne în voi un duh nou" (Ezec. 36: 26). „Căci dacă este cineva în Cristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus; iată că toate lucrurile s-au făcut noi" (2 Cor. 5: 17).

Capitolul 11

Nu mai exista nicio alta cale?

În timpul unei serii de prelegeri la Universitatea din Texas, un student la master m-a abordat şi m-a întrebat: „De ce este Iisus singura cale spre o relaţie cu Dumnezeu?" Eu arătasem că Iisus a pretins că este singura cale spre Dumnezeu, că mărturia Scripturilor şi a apostolilor este vrednică de crezare şi că există suficiente dovezi pentru justificarea credinţei în Iisus ca Mântuitor şi Domn. Totuşi, studentul avea încă întrebări: „De ce numai Iisus? Nu mai există nicio altă cale spre Dumnezeu?" în mod straniu, asemenea acestui tânăr, oamenii caută încă o altă variantă. „Dar Buda? Mahomed? Nu e suficient ca cineva să ducă pur şi simplu o viaţă morală? Dacă Dumnezeu este un Dumnezeu atât de iubitor, atunci nu îi va accepta El pe toţi oamenii aşa cum sunt ei?"

Acestea sunt întrebările tipice pe care le aud deseori. În climatul deschis al zilelor noastre, oamenii par jigniţi de afirmaţiile exclusiviste că Iisus este singura cale spre Dumnezeu şi singura sursă a iertării de păcate şi a mântuirii. Această atitudine arată că mulţi nu înţeleg caracterul lui Dumnezeu. Putem observa esenţa felului lor greşit de a înţelege lucrurile în întrebarea pe care o pun ei de obicei: „Cum poate un Dumnezeu iubitor să permită ca cineva să meargă în iad?" Eu inversez deseori întrebarea şi

întreb: „Cum poate un Dumnezeu sfânt, drept şi neprihănit să permită unui păcătos să stea în prezenţa Sa?” Majoritatea oamenilor îl percep pe Dumnezeu ca pe un Dumnezeu iubitor, dar se opresc aici. El nu este numai un Dumnezeu al dragostei, ci de asemenea un Dumnezeu care este neprihănit, drept şi sfânt. El nu poate tolera păcatul în cerul Său, în acelaşi fel cum tu nu ai tolera ca un câine jegos, urât-mirositor şi bolnav să locuiască în casa ta. Această înţelegere greşită a naturii şi caracterului de bază ale lui Dumnezeu reprezintă cauza multor probleme teologice şi etice.

În esenţă, noi îl cunoaştem pe Dumnezeu prin atributele Sale. Cu toate acestea, suma atributelor Sale nu II formează pe Dumnezeu, nu în acelaşi fel în care te formează pe tine atributele pe care ţi le-ai însuşit tu ca parte a personalităţii tale. Poate că tu îţi dai seama că este bine să fii amabil şi faci din acest atribut o parte a felului tău de a fi. La Dumnezeu este invers. Atributele lui Dumnezeu, însăşi fiinţa Sa, includ calităţi precum sfinţenia, dragostea, dreptatea şi neprihănirea. De exemplu, bunătatea nu este o parte din Dumnezeu, ci mai degrabă un lucru care este adevărat despre însăşi natura lui Dumnezeu. Atributele lui Dumnezeu îşi au originea în ceea ce este Dumnezeu. El nu le-a adoptat pentru a-şi alcătui natura; ele se revarsă din natura Sa. Aşadar, atunci când spunem că Dumnezeu este dragoste, nu spunem că o parte din Dumnezeu este dragoste, ci că dragostea este un atribut inerent adevărat despre Dumnezeu. Când Dumnezeu iubeşte, El nu ia o decizie, ci este pur şi simplu El însuşi.

Iată problema aşa cum o percepem noi: Dacă natura lui Dumnezeu este dragoste, cum e posibil ca El să trimită pe cineva în iad? Răspunsul, în câteva cuvinte, este că Dumnezeu nu îi trimite pe oameni în iad; ei merg acolo de bunăvoie. Pentru a explica acest lucru, trebuie să ne întoarcem ia Creaţie. Biblia indică faptul că Dumnezeu a creat bărbatul şi femeia pentru a-şi putea împărtăşi dragostea şi gloria cu ei. Însă Adam şi Eva au ales să se

răzvrătească şi să îşi urmeze propria cale. Au părăsit dragostea şi protecţia lui Dumnezeu, contaminându-se cu acea natură îndărătnică, lacomă şi îngâmfată, pe care o numim păcat. Pentru că Dumnezeu a iubit mult bărbatul şi femeia – chiar şi după ce ei L-au respins – El a vrut să se apropie de ei şi să îi salveze de pe această cărare dezastruoasă pe care au ales-o. Dar Dumnezeu S-a confruntat cu o dilemă. Pentru că Dumnezeu nu este numai iubitor, ci de asemenea sfânt, neprihănit şi drept, păcatul nu poate supravieţui în prezenţa Sa. Însăşi natura Lui sfântă, dreaptă şi neprihănită ar fi distrus cuplul cel păcătos. De aceea spune Biblia: „Plata păcatului este moartea” (Rom. 6: 23). Aşadar, cum putea Dumnezeu să rezolve această dilemă şi să salveze bărbatul şi femeia?

Dumnezeirea – Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul şi Dumnezeu Duhul Sfânt – a luat o decizie uluitoare. Iisus, Dumnezeu Fiul, avea să ia trup de om. El avea să devină Dumnezeul-om. Citim despre acest lucru în primul capitol al Evangheliei după Ioan, unde ni se spune: „Cuvântul S-a făcut trup şi a locuit printre noi” (Ioan 1: 14). De asemenea, în Filipeni 2 ni se spune că Iisus Cristos S-a dezbrăcat de prerogativele Sale dumnezeieşti şi a devenit om (vezi Flp. 2: 6 – 7).

Iisus a fost Dumnezeul-om. El a fost om ca şi cum nu ar fi fost niciodată Dumnezeu şi a fost Dumnezeu ca şi cum nu ar fi fost niciodată om. Umanitatea Lui nu I-a diminuat divinitatea, iar divinitatea Lui nu I-a covârşit umanitatea. A trăit de bunăvoie o viaţă fără păcat, ascultând întru totul de Tatăl. Declaraţia Bibliei că „plata păcatului este moartea” nu L-a pus sub acuzaţie. Deoarece nu era doar un om finit, ci şi Dumnezeu infinit, El a avut capacitatea infinită de a lua asupra Sa păcatele lumii. Când Iisus a fost executat pe cruce, cu aproape două mii de ani în urmă, Dumnezeu a acceptat moartea Lui ca pe un substitut al morţii noastre. Natura dreaptă şi neprihănită a lui Dumnezeu a fost satisfăcută. S-a făcut dreptate; o pedeapsă a fost executată. Aşadar, în acel moment, natura plină de dragoste a lui Dumnezeu a fost eliberată de

limitările dreptăţii, iar El a putut să ne accepte din nou şi să ne ofere ceea ce pierduserăm în Eden – acea relaţie iniţială în care îi puteam experimenta dragostea şi gloria.

De multe ori pun întrebarea: „Pentru cine a murit Iisus?” De obicei primesc următorul răspuns: „Pentru mine” sau „Pentru lume”. Iar eu obişnuiesc să întreb atunci: „Da, aşa este, dar pentru cine a mai murit Iisus?” În general, oamenii recunosc că nu ştiu. Aşa că eu le răspund atunci: „Pentru Dumnezeu Tatăl”. Trebuie să înţelegi că Cristos nu a murit numai pentru noi, ci a murit şi pentru Tatăl. Acest subiect este abordat în ultima parte a capitolului 3 din Romani, unde unele traduceri ale Bibliei numesc moartea lui Iisus o „ispăşire” (vezi Rom. 3: 25). Ispăşire înseamnă în esenţă satisfacerea unei cerinţe. Când Iisus a murit pe cruce, El a murit nu numai pentru noi, ci a murit şi pentru a satisface cerinţele sfinte şi drepte, intrinseci naturii fundamentale a lui Dumnezeu. Contaminarea a fost înlăturată, pentru ca noi să putem sta curaţi în prezenţa Sa.

În urmă cu mai mulţi ani, am auzit o poveste adevărată care ilustrează ceea ce a făcut Iisus pe cruce pentru a rezolva problema lui Dumnezeu legată de păcatul nostru. O tânără a fost oprită pentru depăşirea limitei de viteză. Poliţistul i-a dat amendă şi a dus-o în faţa judecătorului. Judecătorul a citit citaţia şi a întrebat-o:

— Vinovată sau nevinovată?

Femeia a răspuns:

— Vinovată.

Judecătorul a pronunţat verdictul şi i-a dat femeii o amendă de o sută de dolari şi zece zile de închisoare. Apoi a făcut un lucru uimitor. S-a ridicat în picioare, s-a dezbrăcat de robă, a coborât de pe podium, şi-a scos portofelul şi a plătit amenda acelei tinere. De ce? Judecătorul era tatăl ei. El îşi iubea fiica, însă era un judecător drept. Ea încălcase legea, dar el nu putea să îi spună pur şi simplu: „Pentru că te iubesc atât de mult, te iert. Poţi să pleci nepedepsită”. Dacă ar fi făcut un asemenea lucru, nu ar fi fost un judecător drept. El nu ar fi

respectat legea. Însă datorită dragostei pentru fiica sa, a fost dispus să se dezbrace de roba de judecător, să i se alăture, să îşi asume rolul de tată al ei şi să plătească amenda.

Această istorioară ilustrează într-o mică măsură ceea ce a făcut Dumnezeu pentru noi prin Iisus Cristos. Noi am păcătuit, şi Biblia spune că „plata păcatului este moartea". Când Dumnezeu. Se uită la noi, în ciuda dragostei Sale extraordinare pe care ne-o poartă, El trebuie să pronunţe verdictul şi să declare moarte, pentru că este un Dumnezeu neprihănit şi drept. Şi totuşi, pentru că este şi un Dumnezeu iubitor, El a fost dispus să coboare de pe tronul Său în persoana omului Iisus Cristos şi să plătească preţul pentru noi prin moartea Sa pe cruce.

În acest punct, mulţi pun întrebarea firească: „De ce nu putea Dumnezeu să ierte pur şi simplu, fără să mai ceară vreo plată?" Directorul unei întreprinderi mari mi-a spus odată: „Angajaţii mei deteriorează adesea utilaje, risipesc materiale şi sparg anumite obiecte, iar eu pur şi simplu îi iert. Vreţi să spuneţi că eu pot face ceva ce Dumnezeu nu poate face?" Acel director nu îşi dădea seama că iertarea îl costa. Compania lui plătea pentru greşelile angajaţilor lui, reparând şi înlocuind obiectele deteriorate. Acolo unde există iertare, există o plată. De exemplu, să zicem că fiica mea sparge o veioză din casa mea. Eu sunt un tată iubitor şi iertător, aşa că o îmbrăţişez şi îi spun: „Nu plânge, scumpa mea. Tata te iubeşte şi te iartă". De obicei, cine aude povestea spune: „Exact asta trebuie să facă Dumnezeu". Apoi urmează întrebarea: „Cine plăteşte veioza?" Ew o plătesc. Iertarea are întotdeauna un preţ. Să zicem că cineva te jigneşte în faţa altora, iar mai târziu tu spui binevoitor: „Te iert". Cine suportă costurile acelei jigniri? Tu. Tu suporţi durerea pricinuită de jignire şi de lezare a reputaţiei tale în faţa celor care au fost martori la acea jignire.

Asta a făcut Dumnezeu pentru noi. El a spus: „Te iert". Însă a plătit El însuşi prin cruce preţul iertării. Aceasta este o plată pe care Buda, Mahomed, Confucius şi

niciun alt lider religios sau etic nu o poate oferi. Nimeni nu poate plăti preţul doar „ducând o viaţă morală”. Ştiu că sună exclusivist când accentuez acest lucru, dar trebuie să îl spunem pur şi simplu pentru că este adevărat: Nu există nicio altă cale în afară de Iisus.

apitolul 12

El mi-a schimbat viaţa

Ceea ce ţi-am împărtăşit în această carte este ceea ce am aflat eu în urma trecerii în revistă a dovezilor în favoarea creştinismului, după ce prietenii mei de la universitate mi-au lansat provocarea de a dovedi adevărul afirmaţiilor lor. Ai crede că după ce am examinat dovezile, m-am îmbarcat imediat pe corabie şi am devenit creştin. Însă în ciuda dovezilor abundente, am ezitat să fac acest salt. Mintea mea era convinsă de adevăr. Am fost nevoit să recunosc că Iisus Cristos este exact cine a pretins El a fi. Vedeam clar că creştinismul nu este un mit sau o fantezie a unor utopişti ori o farsă jucată celor slabi de minte, ci un adevăr trainic. Ştiam care este adevărul, şi totuşi voinţa mea mă împingea într-o altă direcţie.

Ezitarea mea avea la bază două motive: plăcerea şi orgoliul. Credeam că a deveni creştin înseamnă a renunţa la o viaţă bună şi a renunţa la control. îl simţeam pe Iisus Cristos la uşa inimii mele, spunându-mi cu blândeţe: „Uite, Eu stau la uşa ta şi bat în mod constant. Dacă îmi auzi chemarea şi vei deschide uşa, voi intra” (parafrazare a textului din Apocalipsa 3: 20). Eu ţineam uşa aceea închisă şi zăvorâtă. Nu îmi păsa dacă El a umblat într-adevăr pe apă sau a transformat apa în vin. Nu voiam să îmi strice cineva distracţia. Nici nu îmi puteam imagina o modalitate mai rapidă de a-mi strica plăcerile. Eu le numeam plăceri, însă eram foarte nefericit. Eram un câmp de bătălie ambulant. Mintea mea accepta creştinismul ca fiind adevărat, însă voinţa mea se opunea acestei idei cu toată energia de care era capabilă.

Apoi mai era problema orgoliului. În acea vreme, ideea de a deveni creştin mi-a zdruncinat serios eul.

Tocmai dovedisem că toată gândirea mea de dinainte fusese greşită şi că prietenii mei avuseseră dreptate. De fiecare dată când eram în preajma acelor creştini entuziaşti, conflictul meu interior se revărsa în exterior. Dacă te-ai aflat vreodată în compania unor oameni fericiţi când tu erai nefericit, ştii că bucuria lor te poate scoate din sărite. Uneori pur şi simplu mă ridicam în picioare, părăseam grupul şi ieşeam imediat din clădire. Am ajuns în punctul în care mergeam la culcare la ora 22: 00, dar nu reuşeam să adorm până la ora 4: 00. Nu puteam să-mi iau gândul de la problema mea. Trebuia să fac ceva înainte de a-mi ieşi din minţi.

Întotdeauna am încercat să fiu un om cu mintea deschisă, însă nu atât de deschisă încât să îmi zboare creierii afară. După cum spune G.K. Chesterton: „Scopul deschiderii minţii, la fel ca cel al deschiderii gurii, este să le închizi din nou în jurul a ceva solid". Eu mi-am deschis mintea şi în cele din urmă am închis-o în jurul celei mai solide realităţi pe care am experimentat-o vreodată. Pe data de 19 decembrie, 1959, la ora 20: 30, în al doilea an de studenţie, am devenit creştin.

Cineva mi-a pus întrebarea: „De unde ştii că ai devenit creştin?" Răspunsul meu a fost simplu: „Mi s-a schimbat viaţa". Această transformare este cea care mă asigură de validitatea convertirii mele. În acea seară am spus în rugăciune patru lucruri pentru a putea stabili o relaţie cu Cristosul cel înviat şi viu, şi sunt recunoscător că această rugăciune mi-a fost ascultată.

În primul rând, am spus: „Doamne Iisuse, îţi mulţumesc că ai murit pe cruce pentru mine". În al doilea rând, am spus: „Mărturisesc lucrurile din viaţa mea care nu îţi sunt plăcute şi Te rog să mă ierţi pentru ele şi să mă curăţeşti". Dumnezeu ne asigură: „de vor fi păcatele voastre cum e cârmâzul, se vor face albe ca zăpada" (Is. 1: 18). În al treilea rând, am spus: „Chiar acum, aşa cum ştiu eu cel mai bine, deschid uşa inimii şi a vieţii mele şi mă încred în Tine ca Mântuitor şi Domn al meu. Ia viaţa mea în stăpânirea Ta. Schimbă-mă dinăuntrul fiinţei mele. Fă

din mine acea persoană care ai intenţionat Tu să fiu”. Ultimul lucru pe care l-am spus în rugăciune a fost: „Îţi mulţumesc că ai intrat în viaţa mea prin credinţă”. Era o credinţă bazată nu pe ignoranţă, ci pe dovezi, pe faptele istoriei şi pe Cuvântul lui Dumnezeu.

Sunt sigur că i-ai auzit pe unii vorbind despre „fulgerul” care i-a lovit când au avut prima experienţă religioasă. Ei bine, în cazul meu lucrurile nu s-au petrecut atât de dramatic. După ce m-am rugat, nu s-a întâmplat nimic. Vreau să spun chiar nimic. Şi nici până acum nu mi-au crescut aripi sau nu mi-a apărut aureola. De fapt, după ce am luat acea decizie, m-am simţit mai rău. Realmente simţeam că îmi vine să vomit. O nu, în ce m-am băgat acum? mă întrebam eu. Simţeam că mersesem prea departe (şi sunt sigur că unii cred că aşa a fost!).

Schimbarea nu a fost imediată, însă a fost reală. După o perioadă de şase până la optsprezece luni, am ştiut că nu mersesem prea departe. Viaţa mea a fost schimbată. Cam în acea perioadă am avut o dezbatere cu şeful catedrei de istorie a unei universităţi de medicină. Eu îi vorbeam despre noua mea viaţă, iar el m-a întrerupt spunându-mi: „McDowell, încerci cumva să îmi spui că Dumnezeu ţi-a schimbat într-adevăr viaţa? Dă-mi câteva detalii”. După ce mi-a ascultat explicaţiile timp de 45 de minute, a spus în final: „Bine, bine, ajunge!”

Una dintre schimbările despre care i-am vorbit a fost eliberarea de nelinişte. Înainte de a-L accepta pe Cristos, trebuia să mă menţin tot timpul ocupat. Trebuia să trec neapărat pe la prietena mea, să mă duc la vreo petrecere, la uniunea studenţilor sau să ies cu prietenii. Umblam prin campus cu mintea prinsă într-un vârtej de conflicte. Mereu mă ciocneam de câte un perete. Mă aşezam pentru a încerca să studiez sau să meditez, dar nu puteam. Însă după ce am luat acea decizie de a-L urma pe Cristos, m-am umplut de un fel de pace a minţii. Să nu mă înţelegi greşit; nu vreau să spun că toate conflictele au luat sfârşit. Ceea ce am găsit în această relaţie cu Iisus nu era atât de mult absenţa conflictului, cât capacitatea de a-i face faţă. Nu aş

da aceasta pentru nimic în lume.

Un alt aspect care a început să se schimbe a fost furia mea. Înainte îmi ieşeam din fire şi dacă cineva doar se uita cruciş la mine. Mai am şi acum cicatricele dintr-o încăierare din primul an de studenţie în care aproape că am omorât un om. Furia mea făcea atât de mult parte din mine încât nu am încercat în mod conştient să scap de ea. Dar într-o zi m-am confruntat cu o criză care în mod normal m-ar fi făcut să explodez, însă m-am trezit că rămân calm şi liniştit. Furia mea dispăruse! Nu făcusem eu ceva; aşa cum îţi spuneam, Iisus mi-a schimbat viaţa. Asta nu înseamnă că devenisem perfect. Timp de paisprezece ani am rezistat fără să mă înfurii, însă când am explodat, mă tem că am compensat toată acea perioadă în care nu m-am înfuriat.

Iisus m-a schimbat într-un alt mod. Nu sunt mândru de acest lucru, dar îl menţionez pentru că mulţi oameni au nevoie de aceeaşi schimbare şi vreau să le arăt sursa acelei schimbări: o relaţie cu Cristos cel înviat şi viu. Problema noastră este ura. Aveam o povară grea de ură care mă apăsa. Ea nu se vedea în exterior, însă continua să mă macine în interior. Eram scos din sărite de oameni, de situaţii şi de probleme. Mă simţeam nesigur. De fiecare dată când întâlneam pe cineva care era diferit de mine, percepeam persoana respectivă ca pe o ameninţare şi reacţionam cu o anumită ură împotriva ei.

Exista un om pe care îl uram mai mult decât pe oricare altul din întreaga lume – tatăl meu. Îi uram neruşinarea. Eram stânjenit de faptul că tata era cel mai mare alcoolic din oraş. Dacă ai copilărit într-un oraş mic şi unul dintre părinţii tăi este alcoolic, ştii ce vreau să spun. Toată lumea ştie. Prietenii mei din liceu făceau glume pe seama faptului că tatăl meu era beţiv. Ei nu se gândeau că mă deranjează, deoarece luam şi eu parte la distracţie şi râdeam împreună cu ei. Râdeam în exterior, dar dă-mi voie să-ţi spun că în interior plângeam. Mergeam în grajd şi o găseam pe mama bătută atât de rău încât nu se putea scula, zăcând în bălegarul din spatele vacilor. Când veneau

prieteni în vizită, îl duceam pe tata în grajd, îl legam şi îi parcam maşina în spatele silozului. Le spuneam musafirilor noştri că tata a trebuit să plece undeva. Nu cred că ar putea cineva să urască pe vreun om mai mult decât îl uram eu pe tatăl meu.

La aproximativ cinci luni după ce am luat acea decizie de a-L urma pe Cristos, o mare dragoste de la Dumnezeu a intrat în viaţa mea cu atâta putere încât a măturat acea ură şi a eliminat-o complet. Puteam acum să îl privesc în ochi pe tatăl meu şi să îi spun: „Tată, te iubesc”. Şi o spuneam cu toată sinceritatea. După unele lucruri pe care i le făcusem, a fost într-adevăr zguduit de acest lucru.

După ce m-am transferat la o universitate privată, am avut un accident grav de maşină şi am ajuns în spital. Când am fost dus acasă pentru recuperare, tata a venit să mă viziteze. În mod remarcabil, era treaz în acea zi. Dar nu părea a fi în largul lui şi se plimba agitat prin cameră. Apoi a izbucnit:

— Fiule, cum poţi iubi un tată ca mine?

Eu i-am răspuns:

— Tată, în urmă cu şase luni te dispreţuiam.

Apoi i-am împărtăşit povestea despre cercetările mele şi concluziile la care am ajuns cu privire la Iisus Cristos. I-am spus:

— Mi-am pus încrederea în Cristos, am primit iertarea lui Dumnezeu, L-am invitat în viaţa mea, iar El m-a schimbat. Nu pot explica totul, tată, dar Dumnezeu mi-a luat ura şi a înlocuit-o cu capacitatea de a iubi. Te iubesc şi te accept aşa cum eşti.

Am vorbit cu el timp de aproape o oră, după care am avut parte de una dintre cele mai mari bucurii din viaţa mea. Acest om care era tatăl meu, acest om care mă cunoştea prea bine ca să îi pot arunca eu praf în ochi, s-a uitat la mine şi mi-a spus:

— Fiule, dacă Dumnezeu poate face în viaţa mea ce am văzut că a făcut în viaţa ta, atunci vreau să îi dau ocazia să o facă. Vreau să mă încred în El ca Mântuitor şi

Domn.

Eu nu îmi pot imagina o minune mai mare decât aceasta.

În general, după ce o persoană îl primeşte pe Cristos, schimbările din viaţa ei se produc în decursul unei perioade de mai multe zile, săptămâni, luni sau chiar ani. În viaţa mea, a fost nevoie de o perioadă de şase până la optsprezece luni pentru a se produce schimbări. Însă viaţa tatălui meu s-a schimbat înaintea ochilor mei. Era ca şi cum Dumnezeu S-ar fi aplecat şi ar fi aprins lumina apăsând pe întrerupător. Nici până atunci şi nici de atunci încolo nu am mai văzut o schimbare atât de dramatică. Tatăl meu nu s-a mai atins de băutură nici măcar o singură dată după acea zi, A dus paharul până la buze, după care l-a aruncat. Pentru totdeauna. Eu pot ajunge la o singură concluzie: O relaţie cu Iisus Cristos schimbă vieţi.

Poţi să râzi de creştinism, poţi să îţi baţi joc de el şi să îl ridiculizezi. Însă el este real. El schimbă vieţi. Mai bine zis, Iisus Cristos schimbă vieţi. Creştinismul nu este o religie; nu este un sistem; nu este o idee etică; nu este un fenomen psihologic. Este o persoană. Dacă te încrezi în Cristos, începe să fii atent la atitudinile şi faptele tale, pentru că Iisus Cristos. Se ocupă de schimbarea vieţilor.

Aşadar, după cum poţi vedea, găsirea credinţei mele în Cristos a fost un proces; a început cu nişte cercetări ambiţioase şi s-a transformat în experienţa unei vieţi schimbate. Se pare că mulţi oameni din zilele noastre îşi doresc să aibă experienţa – vor să aibă acea viaţă înnoită pe care am găsit-o eu – dar nu sunt dispuşi să supună creştinismul la testul dificil al raţiunii şi al dovezilor. Poate că împotrivirea lor vine în parte din faptul că ei ezită să admită veridicitatea unui lucru în ciuda accentului care se pune astăzi pe toleranţă şi multiculturalim. Sau poate că ea se naşte din teama că explorarea lor va ridica îndoieli în loc să confirme adevărul afirmaţiilor lui Cristos.

Sunt cercetările un obstacol în calea credinţei în Cristos? Conform spuselor lui Edwin Yamauchi, unul dintre cei mai mari specialişti în istoria antică, ele nu sunt.

Yamauchi, care are mai multe doctorate obţinute la Universitatea Brandeis, este categoric: „În cazul meu, dovezile istorice au consolidat dedicarea mea faţă de Iisus Cristos ca Fiu al lui Dumnezeu care ne iubeşte, a murit pentru noi şi a înviat din morţi. Asta e tot”.

Întrebat fiind dacă studiile de istoria Noului Testament i-au slăbit credinţa, Bruce Metzger, care este o autoritate în domeniul manuscriselor antice, a răspuns imediat: „Ele mi-au consolidat credinţa. Toată viaţa mi-am pus întrebări. Am cercetat textul, l-am studiat amănunţit, iar astăzi ştiu cu certitudine că încrederea mea în Cristos a fost bine fundamentată… foarte bine fundamentată”. 2

Citate ca acestea care vin din partea a doi învăţaţi foarte apreciaţi, confirmă scopul pe care l-am avut când am scris această cărticică. Am încercat să îţi arăt că afirmaţiile făcute de Cristos rămân în picioare ca fapte istorice solide, confirmate de dovezile istoriei, ale profeţiilor şi ale raţiunii. Înţelegând faptele, vei dobândi o temelie solidă şi de nădejde pe care să stai, experimentând tu însuţi afirmaţiile lui Cristos într-o viaţă schimbată asemănătoare cu cea de care am avut parte eu şi milioane de alţi creştini.

Însă, în ciuda fermităţii faptelor şi a autenticităţii experienţei, creştinismul nu este ceva ce îi poţi vârî cuiva pe gât. Nu poţi forţa pe nimeni să îl primească pe Cristos. Tu trebuie să îţi trăieşti viaţa ta, iar eu trebuie să mi-o trăiesc pe a mea. Cu toţii suntem liberi să luăm propriile decizii. Tot ce pot să fac eu este să îţi spun ce am aflat. După aceea, depinde de tine ce vei face.

Poate că rugăciunea pe care am rostit-o eu îţi va fi de ajutor: „Doamne Iisuse, am nevoie de Tine. Îţi mulţumesc că ai murit pe cruce pentru mine. Iartă-mă şi curăţeşte-mă. Chiar în acest moment mă încred în Tine ca Mântuitor şi Domn. Fă-mă acea persoană care ai intenţionat Tu să fiu. În Numele lui Cristos, amin”.

Sperăm că ţi-a făcut plăcere lecturarea acestei cărţi. Pentru detalii suplimentare şi alte apariţii editoriale disponibile la Editura Scriptum vezi paginile următoare şi

accesează librăria virtuală de la adresa www.scriptuin.ro

Despre autor

Josh McDowell nu a plănuit niciodată să devină un apărător al credinţei creştine. De fapt, scopul său era exact contrariul. În anii de colegiu la Kellogg Collège din Michigan, sceptic fiind, a fost provocat de un grup de studenţi creştini să examineze afirmaţiile creştinismului din punct de vedere intelectual. El a acceptat provocarea şi a încercat să dovedească faptul că pretenţia lui Cristos că este Dumnezeu şi acurateţea istorică a Scripturii nu pot fi nici demne de încredere, nici verificate cu precizie. Dovezile pe care le-a descoperit i-au schimbat cursul vieţii. A descoperit că Biblia este documentul cel mai demn de încredere din punct de vedere istoric din toată antichitatea şi că afirmaţia lui Cristos că El este Dumnezeu poate fi verificată în mod obiectiv. Când a fost confruntat cu adevărul relevant şi obiectiv al lui Cristos şi al Cuvântului Său, Josh şi-a pus încrederea în El ca Fiu al lui Dumnezeu şi Mântuitor personal.

Josh s-a transferat la Wheaton Collège şi a obţinut licenţa în limba şi literatura engleză. Ulterior şi-a făcut masteratul în teologie la Talbot Theological Seminary din California. În 1964 s-a alăturat echipei de la Campus Crusade for Christ (CCC) şi în cele din urmă a devenit reprezentant al CCC care călătoreşte prin toată lumea, concentrându-se în principal asupra unor teme care prezintă interes pentru tineri.

Jesh McDowell a conferenţiat în faţa a peste zece milioane de tineri din 84 de ţări şi din peste 700 de universităţi şi campusuri universitare. Este autorul sau coautorul a peste 100 de lucrări, tipărite în peste 42 de milioane de exemplare în toată lumea. Dintre cărţile sale apărute în limba română, amintim: Sunt un tată bun. Generaţia înstrăinată, în căutarea certitudinii, Martorul, Dragostea are întotdeauna dreptate, Mai mult decât un simplu tâmplar, Mărturii care cer un verdict, Noi mărturii supuse dreptei judecăţi.

Josh este căsătorit de peste 35 de ani cu Dottie. Soţii McDowell au patru copii şi locuiesc în Dana Point, California.

De acelaşi autor

Mulţi recunosc că bâjbâie în încercarea de a îndeplini toate cerinţele impuse de căsnicie, carieră şi rolul de tată. Majoritatea dintre ei se simt prinşi în capcana programelor de muncă încărcate şi a stresului generat de acestea. Mulţi se simt limitaţi din cauza lipsei deprinderilor practice care ţin de rolul de tată, din cauza unei căsnicii dificile sau a modelelor nesănătoase din propriile lor vieţi. Mai mult decât atât, provocările rolului de tată sunt astăzi mai mari ca oricând. Trăim într-o societate care a respins în mare măsură noţiunile de adevăr şi de moralitate, o societate care a pierdut – fără să-şi dea seama – abilitatea de a decide ce este adevărat şi ce este bine, o societate în care adevărul a devenit o chestiune de gust, iar moralitatea a fost înlocuită de preferinţe individuale, ridicând în slăvi sexualitatea şi violenţa şi care se amuză de beţie şi de vulgaritate.

„Ca tânăr tată, eram foarte temător. Mă simţeam atât de nepregătit şi îmi era teamă că vremurile şi cultura lor îmi vor răpi copiii. Ştiam că nu există garanţii, dar m-am gândit că dacă aş putea găsi un model perfect de tată şi m-aş lua după acesta, aş avea o şansă de izbândă”, spune Josh McDowell.

În cartea de faţă, fiecare capitol se concentrează pe câte o calitate diferită a Tatălui ceresc şi sugerează moduri specifice de abordare a rolului de tată. Printr-o viziune biblică şi ilustraţii clare, vei descoperi cum să devii tatăl care le transmite copiilor săi valori solide şi care îi ajută să ia decizii morale corecte în viaţă.

De acelaşi autor

Joá MdDbwell

Nu trebuie să fii părinte pentru a observa că noua generaţie de tineri este diferită de cele anterioare, iar

această diferenţă reiese cel mai bine din prăpastia care se deschide tot mai mult între generaţii.

N-ar trebui să ne surprindă faptul că generaţia care suferă din cauza divorţului părinţilor, care se întoarce de la şcoală într-o casă goală, care petrece un timp nemăsurat în singurătate şi stă pironită ore întregi în faţa televizoarelor sau a computerelor este o generaţie care se simte înstrăinată de adulţi, care are afectate relaţiile cu orice formă de autoritate şi care se dedă la comportamente mai mult decât riscante. Când sentimentul acut de singurătate nu este rezolvat aşa cum trebuie, mânia şi teama tinerilor degenerează în violenţă şi tragedie.

Această carte este darul lui Josh McDowell pentru cei care caută, uneori cu disperare, modalităţi eficiente de contracarare a culturii de astăzi care ameninţă să submineze credinţa tinerilor şi valorile lor morale, pentru cei care doresc să refacă podul dintre generaţii şi să se apropie de tinerii lor până nu e prea târziu. Semnalul de alarmă tras de această carte este urmat de sfaturi practice pentru zidirea de relaţii semnificative cu tinerii noştri care să le redea sentimentul autenticităţii, al importanţei, al siguranţei, al semnificaţiei, al iubirii şi al responsabilităţii.

Contează ceea ce cred? în ce ar trebui să-mi pun încrederea?

Pot să am încredere în ce gândesc? Cine decide ce este drept?

Ce rost are totul? Este Universul un accident cosmic? Are Dumnezeu ceva de-a face cu toate acestea? Cum aş putea să-L cunosc pe Dumnezeu?

Cu toţii ne dorim să simţim stabilitatea pe care o conferă certitudinea în viaţa noastră. Dar statisticile sunt îngrijorătoare: în prezent, 80% dintre adolescenţii din România nu mai cred într-un absolut moral. Conceptul de adevăr universal a lăsat loc ideii postmoderne conform căreia adevărul autentic ori nu poate fi cunoscut, ori nu există. Această incertitudine are un preţ, ea împingând multe vieţi în derivă şi anxietate, ba chiar disperare, din cauza lipsei unui scop.

Lectura acestei cărţi te va îndruma spre concluzia certă şi inevitabilă că există un singur adevăr absolut, care poate să confere certitudine, semnificaţie şi scop vieţii tale.

De acelaşi autor

Şi totuşi, unde se termină realitatea şi unde începe ficţiunea? Amestecul genial dintre realitate şi ficţiune din Codul lui Da Vinci – captivanta istorisire de conspiraţie a lui Dan drown – ridică întrebări serioase privind originile şi afirmaţiile creştinismului. Mulţi dintre cei care citesc cartea sau vizionează filmul se trezesc cu credinţa zdruncinată sau întrebându-se ce anume este adevărat şi ce nu. X A fost Maria Magdalena într-adevăr soţia lui Iisus şi mama copilului Său?

X A suprimat Biserica adevărul, născocind afirmaţia lui Iisus cu privire la divinitatea Sa? X Este Biblia, aşa cum o avem noi, cu adevărat exactă şi autentică? X Oare Iisus chiar a înviat din morţi?

În Codul lui Davinci: în căutarea adevărului, renumitul autor Josh McDowell se referă la toate aceste întrebări şi la multe altele pe care le ridică mereu cartea lui Brown. Investigând nenumăratele dovezi istorice, autorul trasează clar – şi cu multă pricepere – graniţa dintre realitate şi fals – chiar erezie – prezentând adevăruri incontestabile, în baza cărora cititorii îşi pot păstra sau argumenta credinţa în religia creştină.

De acelaşi autor

REALITATEA ALARMANTĂ:

Majoritatea tinerilor care merg la biserică nu cred în adevărul central al Bibliei.

Prinşi în capcana valorilor societăţii de astăzi, ei consideră că Biblia este o carte oarecare din care pot extrage reguli utile dar care nu conţine nicio informaţie relevantă pentru împlinirea celor mai profunde nevoi ale lor. Drept consecinţă, se îndepărtează de singura sursă reală a fericirii şi semnificaţiei.

SOLUŢIA SURPRINZĂTOARE: Relaţia.

Pentru a contracara această tendinţă dezastruoasă, Josh McDowell şi Thomas Williams, autori de succes, ne lansează chemarea de a reafirma scopul central al Bibliei. Nu este o simplă carte de instrucţiuni pentru o viaţă mai bună, ci o invitaţie la o relaţie dinamică şi personală cu însuşi Dumnezeu, singura împlinire autentică a tânjirii omeneşti după dragoste şi semnificaţie.

Cartea Relaţie prin Cuvânt dezvăluie cele mai profunde nevoi ale tinerilor noştri şi ne arată cum le putem împlini. Combinând principii biblice sănătoase cu povestiri, sugestii practice, sfaturi folositoare şi exemple relevante, autorii ne arată că, dacă vom cultiva relaţii pline de evlavie cu tinerii, le vom împlini nevoile şi îi vom îndruma spre o relaţie cu Dumnezeu care le va transforma viaţa. Este modul cel mai eficient şi mai satisfăcător prin care putem transforma o întreagă generaţie.

De acelaşi autor

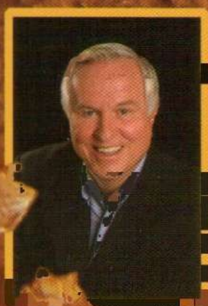
Vreme de două săptămâni am avut senzaţia că sunt pe o altă planetă, pe măsură ce întorceam paginile acestui roman plin de suspans, care m-a purtat pe străzile Beirutului de la începutul anilor ’60.

Odată ajuns la pagina pe care stă scris cuvântul sfârşit m-a cuprins tristeţea. Mi-am luat rămas bun de la eroii cărţii şi m-am întrebat când îmi va fi dat din nou să întâlnesc un roman atât de captivant şi antrenant.

Am visat un roman care să stârnească emoţii puternice şi să-mi facă inima să bată cu putere în iureşul evenimentelor în care sunt implicaţi eroii săi. Am visat la un roman care să mă facă să uit cine sunt şi unde mă aflu, să-mi aprindă imaginaţia, să trăiesc momente hotărâtoare alături de eroii săi, prin pericole şi temeri de tot felul, să petrec momente plăcute şi amuzante în compania prietenilor şi iubirilor, şi să mă bucur de dragostea care pune stăpânire pe inimile, minţile şi emoţiile eroinei şi eroului cărţii.

Aşadar, prietene, vino alături de mine pentru a te

bucura de câteva ore minunate petrecute într-o călătorie în care vom vizita cele mai frumoase şi mai străvechi locuri istorice de la răsărit şi de la apus şi cea mai mare civilizaţie din aceste locuri. Să trăim împreună cu eroii cărţii momente de dragoste, aventură şi eroism, şi să descoperim alături de ei răspunsurile pe care le-au aflat şi ei la întrebări legate de viaţă şi veşnicie.

ISBN 978-973-1813-09-

9789731813097